

Gemeente
ROZENDAAL

Jaarverslag en Jaarrekening 2024

Voorwoord

Een 'gemiddeld' jaar

Het jaar 2024 was een, in bestuurlijke termen, vrij 'gemiddeld' jaar: halverwege de bestuursperiode, met een gemeenteraad en college beiden goed op stoom en in goede samenwerking. Met een gemeentebestuur dat gericht en gestaag doorwerkt aan de uitvoering van de meerjarenbegroting, gebaseerd op de doelen van het Coalitieprogramma 2022-2026. Ook voor de organisatie een relatief 'gemiddeld' jaar: vergunningen werden verleend, paspoorten uitgegeven, subsidies verstrekt, toeslagen uitgekeerd, verkiezingen georganiseerd, facturen betaald, grootboeken bijgehouden, audits uitgevoerd, werkprocessen verbeterd, beleid uitgevoerd en waar nodig geactualiseerd.

Bijzondere projecten die we in eerdere jaren hebben gestart, hebben in 2024 een plek gekregen in de reguliere beleids- en bedrijfsprocessen. De Bosrank, onze gemeentelijke opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden, is in 2024 niet nieuw meer. We hebben al even kunnen wennen aan het effect dat dit heeft op onze inwoners, onze organisatie en onze financiële administratie en verantwoording. Digitaal werken is steeds normaler. De Digitale Agenda is in de loop van 2024 succesvol en binnen budget afgerond. Door de implementatie van DigiD is een volgende stap in de digitale dienstverlening voor onze inwoners mogelijk geworden. Het Masterplan Veluwezoom is niet alleen meer een papieren besluit, maar per 1 juli 2024 fysiek zichtbaar in de afsluiting van de Beekhuizenseweg voor gemotoriseerd verkeer. En, tot slot, de samenwerking met de gemeente Rheden beperkt zich sinds 2024 niet meer alleen tot de uitvoering van diverse regelingen in het sociaal domein. Ook qua beleid zijn we nu geharmoniseerd met en volgend op het beleid van de gemeente Rheden.

Op nagenoeg alle begrotingsprogramma's zijn wij in 2024 hoofdzakelijk bezig zijn geweest met de reguliere, noodzakelijke werkzaamheden of onvoorziene incidentele activiteiten. Onvoorzien was bijvoorbeeld de noodzakelijke reparatie aan het wegdek van de Beekhuizenseweg, en het extra werk aan het onderhoud van bomen om de veiligheid voor inwoners te waarborgen. Voor extra structurele investeringen in groen, grijs en stenen is nagenoeg geen ruimte geweest. Toch zijn in 2024 zijn ook enkele nieuwe projecten van start gegaan. Met name het proces op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie willen we hierbij benoemen. Belangrijk: want hierin legt de gemeenteraad uiteindelijk vast hoe men kijkt naar ons Rozendaal in 2050. Ook zijn we in 2024 gestart met het onderzoek naar een duurzame invulling van een brengvoorziening van het grof huishoudelijk afval, vanuit het besef dat de brengvoorziening (Milieustraat op de Moestuin) niet toekomstbestendig is. En zoals ieder jaar deden zich gedurende het jaar onverwachte issues voor. Denk aan het NK Wielrennen in relatie tot het Masterplan Veluwezoom in het voorjaar van 2024 en aan het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie in relatie tot de Terletse Heide/Rozendaalse Veld vanaf het najaar van 2024. Beide vraagstukken vroegen om scherpe positiebepaling en lobby-inzet van raad en college. We trokken hierin op samen met buurgemeenten Rheden en Arnhem.

Zoals in voorgaande jaren hebben we ons werk zo veel mogelijk in samenwerking en in samenspraak willen doen met de mensen voor wie wij werken: onze inwoners, instellingen en organisaties. We hebben ook het afgelopen jaar geïnvesteerd in open en goede interactie, onder meer bij het proces rond de Omgevingsvisie, op het thema duurzaamheid en een 'Buurt aan Tafel'-gesprek voor de bewoners van De Moestuin (e.o.). En we werkten onverminderd samen met bijvoorbeeld de Werkgroep Biodiversiteit in de uitvoering van groen(onderhoud) en breder met de Werkgroep Duurzaamheid in de uitvoering van de werklijnen uit de Meerjarenagenda Duurzaamheid 2023-2025.

Dit alles doen we tegen de voortdurende uitdaging van onze beperkte schaal, met bijbehorende capaciteitsuitdagingen in de organisatie door uitstroom en (ziekte)verzuim. Steeds weer zien we dat we, vanuit betrokkenheid, vakmanschap en loyaliteit er sámen de schouders onder zetten – en dat dat vaak ook tot een resultaat leidt om trots op te zijn. Steeds weer zien we dat dit zich vertaalt in onze werving: terwijl we ook dit jaar voor ons doen relatief veel personeelwisselingen hadden, deed de arbeidsmarktkrapte zich bij ons niet voelen.

Gematigd positief

Met de Jaarstukken 2024 – jaarrekening en jaarverslag gecombineerd – leggen we als college in detail verantwoording af over het jaar 2024. We kijken terug op de realisatie van wat we in de Begroting 2024 beoogden en

naar welke andere ontwikkelingen de aandacht van bestuur en organisatie is uitgegaan. Zowel op inhoud als op financiën zijn we als college 'gematigd positief'. We hebben inhoudelijk gedaan wat nodig is en zijn in staat gebleken om mee te bewegen met nieuwe vraagstukken die op ons afkwamen. Maar op onderdelen hebben we beoogde activiteiten niet uitgevoerd, meestal door capaciteitsgebrek en daarmee samenhangende andere prioriteitsstelling. Voorbeelden hiervan zijn de gewenste kaders/beleid ten aanzien van burgerparticipatie en communicatie en een onderhoudsagenda voor de planmatige vervanging van speeltoestellen.

Het financiële resultaat over 2024 is € 349.323 positief. Bij het opstellen van de begroting 2024-2027 gingen we uit van een klein positief resultaat van € 18.482. Na alle begrotingswijzigingen was het begroot resultaat - € 117.533. Het verschil tussen de begrote bedragen en het uiteindelijke resultaat is € 525.0000. Dit is dus bijna zo'n 10 % van onze begroting. Het overgrote deel daarvan wordt veroorzaakt doordat de ontvangen gelden over 2022, 2023 en 2024 vrijvallen van de balans als resultaat van de gemaakte afspraken met Rheden over het Beschermd Wonen. Daarnaast zien we allerhande voor- en nadelen: posten waarbij we incidenteel meer hebben moeten uitgeven dan we vooraf (in de begroting) voorzien hebben. Daar staan (geheel of gedeeltelijk) ook (aanvullende/incidentele) inkomsten tegenover of kunnen we het grotendeels dekken uit de structurele middelen. Opvallend in 2024 zijn bijvoorbeeld: noodreparatie wegdek Beekhuizenweg (niet volledig op te vangen binnen structureel budget wegen/onderhoud); Kosten jeugdzorg (valt elk jaar weer hoger uit, grip is beperkt mogelijk).

Tot slot

Parallel met het afsluiten van het jaar 2024 werken we onverminderd door aan het uitvoeren van de Begroting 2025 én de kaders op weg naar de volgende meerjarenbegroting 2026-2029. Jaren waarin, net als in de meeste andere gemeenten, we de financiële krapte sterker gaan voelen. Willen we de uitdagingen voor de toekomst het hoofd bieden, dan hebben we elkaar nodig; gemeente en gemeenschap, inwoners en organisatie, gemeenteraad en college van B&W. Om zo vanuit de kracht van klein en de blijvend constructieve samenwerking te blijven werken aan een toekomstbestendig Rozendaal.

10 juni 2025

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
Bas Pelgrum

de burgemeester,
Ester Weststeijn

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
OPBOUW EN LEESWIJZER VAN DE JAARSTUKKEN 2024	5
JAARVERSLAG	5
JAARREKENING	6
HET JAARVERSLAG	7
PROGRAMMAVERANTWOORDING 2024	7
PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	8
PROGRAMMA 1: VEILIGHEID	16
PROGRAMMA 2: VERKEER EN VERVOER	20
PROGRAMMA 3: ECONOMIE.....	23
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS.....	24
PROGRAMMA 5: OPENBAAR GROEN, SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	26
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN	30
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	34
PROGRAMMA 8: VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING	37
BIJLAGE WETTELIJKE BELEIDSINDICATOREN	39
PARAGRAFEN	43
PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN	43
PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING.....	45
PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	55
PARAGRAAF 4 FINANCIERING.....	57
PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING	58
PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN	60
PARAGRAAF 7 GRONDBELEID.....	65
PARAGRAAF 8 WET OPEN OVERHEID	65
PARAGRAAF 9 INFORMATIEVEILIGHEID EN PRIVACY	66
DE JAARREKENING	70
BALANS PER 31 DECEMBER 2024	70
HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING 2024	72
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING PER 31 DECEMBER 2024	74
TOELICHTING OP DE BALANS	77
TOELICHTING OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	82
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM.....	82
INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	82
BEGROTINGSRECHTMATIGHEID.....	83
NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	84
OVERZICHT (LOPENDE) INVESTERINGEN EN KREDIETEN.....	84
RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING 2024.....	85
WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT).....	87
SINGLE INFORMATION, SINGLE AUDIT (SiSA)	89
OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD.....	93
CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT	94

Opbouw en leeswijzer van de Jaarstukken 2024

Over het boekjaar 2024 geeft het college voor het eerst een verklaring af over de rechtmatigheid. Een overzicht hiervan is terug te vinden op pagina 8. Een nadere toelichting op dit overzicht is terug te vinden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Jaarverslag

Het Jaarverslag 2024 bestaat uit twee delen:

- A. de programmaverantwoording;
- B. de paragrafen.

A. Programmaverantwoording

In de programma's wordt per beleidsonderdeel een uiteenzetting gegeven over het gevoerde beleid en is er daarnaast een analyse op de cijfermatige verschillen opgenomen. De opzet van deze jaarrekening sluit zoveel mogelijk aan op de begroting. In de opzet is aan de hand van de 3 W-vragen de relatie gelegd naar de primitieve begroting (begroting vóór wijzigingen).

Wat wilden we bereiken?

Bij de eerste W-vraag: 'wat wilden we bereiken' is de doelstelling uit de programmabegroting voor 2024 overgenomen.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Bij de beantwoording van deze tweede W-vraag wordt aan de hand van de voornemens uit de begroting ingegaan op de realisatie en gevolgen. Dit is aangevuld met resultaten van projecten en activiteiten die niet waren voorzien, maar wel noodzakelijk werden gevonden.

Wat heeft het gekost?

De laatste W-vraag 'wat heeft het gekost?' wordt toegelicht op de volgende wijze:

 De gerealiseerde baten en lasten en het saldo (het resultaat) van het programma in vergelijking met de primitieve begroting en de begroting na wijziging.

 Een toelichting op de cijfermatige afwijkingen tussen de realisatie en de begroting na wijziging.

Daarnaast zijn de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves per programma in de financiële tabel opgenomen. In de financiële tabellen is soms sprake van afrondingsverschillen van € 1 doordat de cijfers achter de komma niet getoond worden.

Beleidsindicatoren en verbonden partijen

Bij elk programma horen de wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren en een vermelding van de ontwikkelingen van de relevante verbonden partijen over het afgelopen jaar. De beleidsindicatoren worden in een overzichtelijke bijlage per programma beschreven. De ontwikkelingen voor de verbonden partijen worden, eveneens per programma, beschreven in de paragraaf Verbonden Partijen.

B. Paragrafen

In de paragrafen worden vanuit een dwarsverband op de programma's diverse onderwerpen, vooral op het vlak van de bedrijfsvoering, behandeld. Er zijn acht voorgeschreven paragrafen waarvan op hoofdlijnen zowel de uitkomsten als de financiële afwijkingen (waar van toepassing) nader worden toegelicht.

Jaarrekening

De jaarrekening bevat een balans en een toelichting op deze balans. Verder is er een overzicht opgenomen van de van de baten en lasten. Dit recapitulatieoverzicht bevat de totalen per programma:

- de werkelijke cijfers van 2023;
- primitieve begroting van 2024;
- de begroting na wijziging van 2024;
- de werkelijke cijfers van 2024;
- het saldo van 2024.

In de jaarrekening vindt u ook de gehanteerde grondslagen, een overzicht van 'investeringen en kredieten', een overzicht van de niet uit de balans blijkenende verplichtingen en de rechtmatigheidsverantwoording.

Tot slot wordt u in de bijlage geïnformeerd over de Wet Normering Topinkomens en de 'Single information, Single audit' (SiSa).

Het jaarverslag

Programmaverantwoording 2024

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Inleiding

In het programma Bestuur en ondersteuning geven we vorm en inhoud aan (de ondersteuning van) het gemeentebestuur: de gemeenteraad en het college van B&W. Samen stellen we de kaders voor en geven we uitvoering aan het Coalitieakkoord 2022-2026. Dit programma gaat zowel over de voorwaarden voor het bestuur om zijn wettelijke en autonome taken te kunnen uitvoeren en om de bestuurlijke en politieke ambities te kunnen realiseren, als over onze dienstverlening aan burgers en ondernemers. Allerlei ondersteunende functies in de organisatie en allerlei vormen van samenwerking – met inwoners, in de regio – krijgen in dit begrotingsprogramma een plek. Dit programma is daarmee ook randvoorwaardelijk voor onze beleidsmatige inzet, zoals beschreven in de programma's 1 tot en met 8. In de (verplichte) Paragraaf Bedrijfsvoering en overige paragrafen zoals Informatieveiligheid en Privacy staan onderdelen van de bedrijfsvoering nader beschreven.

Beleidsdoel

We willen het gemeentebestuur (raad en college) in staat stellen om op een efficiënte, transparante en democratische wijze besluiten te nemen. Daartoe richten we de organisatie passend en toekomstbestendig in. We willen de gemeenteraad ondersteunen om invulling te kunnen geven aan de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol.

Wat wilden we bereiken?

We streven zowel in onze organisatie en dienstverlening als in onze samenwerkingsrelaties naar een (meer) optimale balans tussen de kracht en de kwetsbaarheid die inherent is aan onze kleine schaal. Dat doen we op zeven deelgebieden, die we hieronder uitwerken.

Bestuur & democratie

We zetten ons in voor een krachtig bestuur en goede democratische besluitvorming. We waarborgen dat onze bestuursorganen raad, college van B&W en de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan op efficiënte, transparante en democratische wijze kunnen functioneren.

Open bestuursstijl

We werken continu aan een open en transparante overheid, die in verbinding staat met inwoners en partners in de regio. We zetten in op (burger)participatie en het benutten van de kracht van onze lokale samenleving. We dragen zorg voor transparante (digitale) ontsluiting van gemeentelijke informatie.

Constructieve partner in de regio

We werken samen in de regio, omdat we als kleine gemeente als geen ander de meerwaarde ervaren van het bundelen van krachten. Of dit nu gaat om de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMRAN), Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Midden-Gelderland (MGR SDCG), of in de samenwerking met de gemeente Rheden: wij stellen ons op als een soms kritische, maar bovenal constructieve partner.

Dienstverlening en Burgerzaken

In aansluiting op de eisen en wensen van onze omgeving (rijksoverheid, maar vooral inwoners en overige klanten) willen we adequate (inclusief digitale) diensten verlenen.

Informatievoorziening en digitalisering

Wij streven naar een stabiele ICT-omgeving, als noodzakelijke voorwaarde voor de continuïteit van de. Daarbij minimaliseren we via gerichte maatregelen de risico's rondom de informatieveiligheid en de privacy. Met onze digitale dienstverlening blijven we inspelen op de eisen die onze omgeving aan de gemeente stelt. Zie ook de Paragraaf Informatieveiligheid en Privacy.

Toekomstbestendige organisatie

We investeren continu in een weerbare en wendbare organisatie, via de volgende sporen:

- 🔗 versterken regie: verbeterde strategievorming, contractmanagement en een sterkere verbinding in het netwerk;
- 🔗 versterken dienstverlening en communicatie: om het contact en verbinding met de inwoner blijvend te borgen;
- 🔗 versterken van de bedrijfsvoering als ruggengraat van de organisatie.

Onderhoud gemeentelijk vastgoed/gemeentehuis

- 🔗 We zorgen voor een adequate werkomgeving: een gemeentehuis met goede arbeidsomstandigheden, waarin de toegankelijkheid en privacy van bezoekers en de veiligheid van mensen en middelen gewaarborgd is.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Bestuur & democratie

- 🔗 We hebben ons net als andere jaren ingezet voor goede, navolgbare en transparante besluitvorming in zowel gemeenteraad als college. Daarbij is in 2024 aandacht uitgegaan naar het tijdig publiceren van collegebesluiten (op basis van de Woo-aanpak).
- 🔗 In 2024 is een tweede enquête uitgezet over de vergadermodel van de gemeenteraad. De resultaten leverde geen eenduidig beeld op. De raad heeft afgesproken om tot aan de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 geen (verdere) wijzigingen aan te brengen in het vergadermodel.
- 🔗 In 2024 vonden Europese verkiezingen plaats. Deze zijn ordentelijk en correct verlopen, met een voor Rozendaal kenmerkende hoge opkomst.
- 🔗 In 2024 hebben we de Kinderburgemeester en de Jongerenraad ondersteund. Op 2 juli is, door een selectiecommissie van Rozendaalse jongeren, een nieuwe Kinderburgemeester gekozen voor 2024-2025: Emmy Olsthoorn.

Open bestuursstijl

- 🔗 We hebben het afgelopen jaar gewerkt aan open en goede interactie tussen inwoners en bestuur. Op diverse thema's is in verschillende vormen van (burger)participatie geïnvesteerd, zoals de Dag van Rozendaal #1 en #2 om input op te halen voor de Omgevingsvisie, het participatietraject rond de Warmtevisie en de brede bijeenkomst op weg naar een nieuw meerjarenprogramma Duurzaamheid.
- 🔗 Daarbij is ook een verbinding gelegd naar jongeren. Zo heeft de Jongerenraad een stem gekregen in het participatieve rond de Omgevingsvisie. Jongeren en scholieren zijn, in samenwerking met IKC Dorpsschool en Het Rhedens, actief betrokken bij de (4 mei)herdenkingen. We zien een toenemende interesse onder jongeren voor het herdenken van oorlog en conflictsituaties, waar we graag mee aan de slag gaan.
- 🔗 In 2024 is specifiek met inwoners van De Moestuin in het kader van Buurt aan Tafel gesproken over de verschillende onderwerpen die bij de inwoners leven. Het meer thematisch ingerichte vervolg op Buurt aan Tafel heeft in 2024 met name een vertaling gekregen in de bijeenkomst Duurzaamheid op 19 september in Het Rhedens.
- 🔗 Er is, wegens capaciteitsgebrek en andere prioriteitsstelling, geen uitvoering gegeven aan het voornemen om kaders vast te stellen voor (burger)participatie. Dit onderwerp blijft van belang, omdat we vóór 2027 onze huidige (zeer verouderde) Inspraakverordening verplicht moeten vervangen door een Participatieverordening. Dit nemen we op als activiteit in de Meerjarenbegroting 2026-2029.
- 🔗 Capaciteitsgebrek en andere prioriteiten hebben er ook voor gezorgd dat we in 2024 niet het voorgenomen plan van aanpak voor de versterking van de communicatie-/participatiefunctie hebben uitgewerkt.
- 🔗 Wel zijn in 2024, ondanks capaciteitsbeperkingen die ook hier knellen, de laatste stappen gezet om de DigiD-aansluiting te realiseren. Daarmee hebben we in 2024 een belangrijke stap gezet in de randvoorwaarde voor een digitaal transparante en toegankelijke overheid.

Constructieve partner in de regio

- We hebben bestuurlijk en langs de lijnen van de raad (o.a. via de zienswijzeprocedures op ontwerpbegrotingen) ons in 2024 net als andere jaren laten zien als kritische en constructieve samenwerkingspartner. De focus op onze inzet is gericht op de voor Rozendaal relevante ontwikkelingen. Dit leidt er o.a. toe dat er in de GMR in toenemende mate aandacht is voor natuurversterking en -behoud, als onderdeel van de Opgave Ontspannen Regio. Concreet leverde de regionale samenwerking in de GMR ook capaciteit op (vanuit de zg. flexpool) in het kader van verkenningen rond ruimtelijke ontwikkelingen en wonen.
- In het algemeen constateren we dat de GR-en waarin wij participeren zich in 2024 meedenkend en constructief hebben opgesteld in een – ook voor Rozendaal belangrijke – beweging naar sterker kostenbewustzijn en besparingen. Aangedreven door alle wethouders Financiën uit de deelnemende gemeenten, is in diverse GR-en in het algemeen bestuur het gesprek op gang gekomen over het begrenzen van de omvang van de begroting en de opties om bezuinigingen in kaart te brengen. De komende periode blijven we dit kritisch volgen.
- De samenwerking met Rheden heeft bijzondere aandacht gevraagd in 2024. Zo is in 2024 gesproken over thema's waar de samenwerking op versterkt kan worden en over het oplossen van knelpunten in de lopende samenwerkingen. Een mijlpaal in 2024 is het in februari genomen besluit om de beleidstaken in het sociaal domein van Rozendaal te laten uitvoeren door de gemeente Rheden. Deze transitie heeft in 2024 veel bestuurlijke en ambtelijke inzet gevraagd en zal ook de komende periode nog nadere uitvoeringsafspraken tot gevolg hebben. Wel zagen we al in 2024 de vruchten van deze transitie ontstaan, doordat er op meer beleids-thema's betere ambtelijke ondersteuning en advisering tot stand komt. Ook in de collegiale samenwerking tussen verantwoordelijk portefeuillehouders is de onderlinge samenwerking in dit nieuwe licht versterkt opgepakt. Mede daardoor is het bestuurlijk gewenste gesprek over de ambities die de beide gemeenten hebben in de samenwerking en voor de waarden die we delen bij de samenwerking ('stip op de horizon') onvoldoende tot uitvoering gebracht. De middelen die hiervoor begroot waren (€ 20.000) zijn zodoende onbesteed gebleven.

Dienstverlening en Burgerzaken

- In 2024 hadden we te maken met voortdurende capaciteitsuitdagingen door uitstroom en verzuim (ziekte). De focus lag dus op het continueren van de reguliere taken bij met name Burgerzaken. Daardoor is het voor-nemen om ambulante dienstverlening te organiseren niet opgepakt.
- Daarnaast is gewerkt aan noodzakelijke (IT-)randvoorwaarden voor de digitale dienstverlening.

Informatievoorziening en digitalisering

- In 2024 hebben we de Digitale Agenda 2022-2023 kunnen afronden (zie de raadsinformatiebrief van 18 maart 2025). We zijn daarmee nu in staat om meer risico gericht de informatievoorziening en het informatiebeleid verder te optimaliseren.
- Het grootste project in de Digitale Agenda in 2024 was 'van papier af'. Alle papieren dossiers staan klaar voor de feitelijke overbrenging naar het Gelders Archief. Met deze actie sluiten wij het 'papierentijdperk' af.
- Rond informatieveiligheid en privacy zijn jaarplannen uitgewerkt en uitgevoerd. Zie daarvoor de Paragraaf Informatieveiligheid en Privacy.
- De eerste tranche in het landelijke Woo-traject hebben wij binnen de deadline en op juiste wijze voltooid.

Toekomstbestendige organisatie

We hebben het afgelopen jaar wederom een aantal flinke stappen gezet in het versterken van de organisatie, om deze meer toekomstbestendig, wendbaar en weerbaar te maken. Op verschillende momenten is de raad hierover mondeling en schriftelijk geïnformeerd. Ook in 2024 hebben we stapsgewijs gewerkt aan het versterken van re-gie; interne dienstverlening en communicatie en bedrijfsvoering.

- We hebben in 2024 de HR-functie ingericht en ingevuld. Van daaruit hebben we, op basis van een HR-werk-agenda, op diverse thema's, zoals vervroegde uitdiensttreding van personeel (RVU), verzuimaanpak, perso-neelsdossiers op orde en het Functiehuis in 2024 veel stappen kunnen zetten en achterstallig werk ingehaald. Er zijn voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van de RI&E en het traject inrichting Functiehuis (HR21). Niet uitgevoerd in 2024 is de voorbereiding van de in te richten communicatie/participatie-taken.
- De laatste jaren zien we in toenemende mate in- en uitstroom van personeel. De personeelswisselingen wor-den zo veel mogelijk opgepakt vanuit het perspectief van een meer wendbare en weerbare organisatie.

- In 2024 is ook vorm en inhoud gegeven aan een nieuwe organisatie-inrichting op basis van drie organisatie-eenheden: Ruimte en Samenleving (R&S), Dienstverlening (DV) en Bedrijfsvoering (BV). Daarmee zijn ook belangrijke voorwaarden ingelost voor de gemeentesecretaris/algemeen directeur om meer planmatig en waar nodig strategisch te sturen op voortgang en bijvoorbeeld het personeelsvraagstuk.
- We hebben in 2024 de volgende stappen gezet in de ontwikkeling van de administratieve organisatie en de interne controle (AO/IC), onder meer door de functie van de IC-er in te richten; contractbeheer vorm te geven en Inkoopbeleid te ontwikkelen
- De ontwikkeling in de samenwerking met Rheden heeft in 2024 veel aandacht gevraagd. Daarbij zien we met name de transitie naar beleidsuitvoering door Rheden als een mijlpaal en hebben we de interne inrichting van een coördinerende (regie)-functie tot uitvoering is gebracht.
- Binnen Burgerzaken (als onderdeel van organisatie-eenheid Dienstverlening) is hard gewerkt aan het stroomlijnen en verbeteren van werkprocessen. Er zijn (betere) continuïteitsafspraken gemaakt om de kwetsbaarheid die door het grote verloop in 2024 aan het licht kwam beter het hoofd te bieden. We werken nu met beter geïdentificeerde processen en heldere afspraken over eigenaarschap. Ook hebben we een flinke stap gezet naar verbeterde samenwerking en onderlinge vervangbaarheid en is de dagelijkse aansturing verscherpt neergezet. Daardoor hoeft bijvoorbeeld minder – dan op momenten in 2024 het geval was – bij ziekte of afwezigheid, direct de zeer onwenselijke stap gezet te worden om de Burgerzakenbalie te sluiten.

Onderhoud gemeentelijk vastgoed

- Om te zorgen voor een goed onderhouden gemeentehuis diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. De airco in de serverruimte was aan vervanging toe, deze airco zorgt ervoor dat de ruimte niet te warm wordt door al aanwezige apparatuur. De vervanging van het dak is met een jaar uitgesteld.
- In 2024 zijn de verschillende werkplekken bezocht in de voorbereiding van de Risico inventarisatie en evaluatie (RI&E). De RI&E rapportage hiervan is in 2025 ontvangen. De acties die hieruit volgen worden vanaf 2025 opgepakt. De inventarisatie functies en wensen dat moet leiden tot een functioneel plan is mede door uitblijven de RI&E onvoldoende volledig uitgevoerd en wordt vanaf 2025 verder opgepakt.

Algemene dekkingsmiddelen

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Baten			
0.5 Treasury	207.000	259.000	260.700
0.61 OZB woningen	440.017	464.017	474.953
0.62 OZB niet-woningen	71.157	71.157	63.699
0.64 Belastingen overig	0	0	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	3.810.151	3.986.151	4.207.163
Totale baten	4.528.325	4.780.325	5.006.515
Lasten			
0.5 Treasury	0	0	0
0.61 OZB woningen	35.400	35.400	44.170
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0
0.64 Belastingen overig	0	0	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	0	0
Totale lasten	35.400	35.400	44.170

Overzicht overhead

We zien voor wat betreft de totale overhead een stijging ten opzichte van 2023. De belangrijkste verklaringen hiervoor zijn de verantwoording van kosten voor de digitale agenda van € 74.000 (die elders uit het beschikbaar gestelde krediet worden onttrokken). Daarnaast zijn de hogere accountantskosten van invloed. Deze kostenstijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het aantal SiSa regelingen.

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Personeelslasten	1.440.923	1.414.621	26.302
Overige personeelslasten	49.325	13.293	36.032
ICT	261.097	303.832	-42.735
Huisvesting (inclusief baten)	31.508	39.532	-8.024
Overige organisatiekosten	266.091	333.992	-67.901
Tractie	52.761	51.830	931
Totaal	2.101.705	2.157.099	-55.394

Personeelslasten

Besteding budgetten eigen personeel en inhuur derden voor normale bedrijfsvoering

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Reguliere organisatie	1.224.493	1.203.842	20.651
Inhuurbudget	216.430	210.779	5.651
Totaal	1.440.923	1.414.621	26.302

Overige personeelslasten

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Overige personeelslasten (reis- en verblijfkosten, opleidingskosten, etc.)	49.325	13.293	36.032

Het voordeel op dit budget wordt voornamelijk veroorzaakt doordat wij interne uren (€ 35.800) die we maken t.b.v. de opvang van ontheemden uit Oekraïne kunnen toerekenen aan het project Opvang Oekraïners.

Huisvestingslasten

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Huisvesting (energie, water, aankoop niet duurzame goederen en diensten, specifieke verbruiksgoederen, huren, verzekeringen, afschrijving), per saldo	31.508	39.532	-8.024

Het nadeel wordt veroorzaakt door vele kleine afwijkingen. De voornaamste zijn lagere huuropbrengst Kerklaan 3, wegvallen subsidie ten behoeve van onderhoud gemeentehuis en hogere verzekeringspremies.

Overige kosten organisatie (o.a. facilitaire zaken)

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Overige organisatiekosten (repro, huishoudelijke zaken, postverzorging, inventaris, tijdschriften en abonnementen, algemene benodigdheden, contributies, verzekeringen etc.), per saldo	266.091	333.992	-67.901

De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door kosten uit de Digitale Agenda die conform het raadsbesluit worden onttrokken uit de reserve.

Tractie

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Brandstof, onderhoud, belastingen, verzekeringen, etc. per saldo	52.761	51.830	931

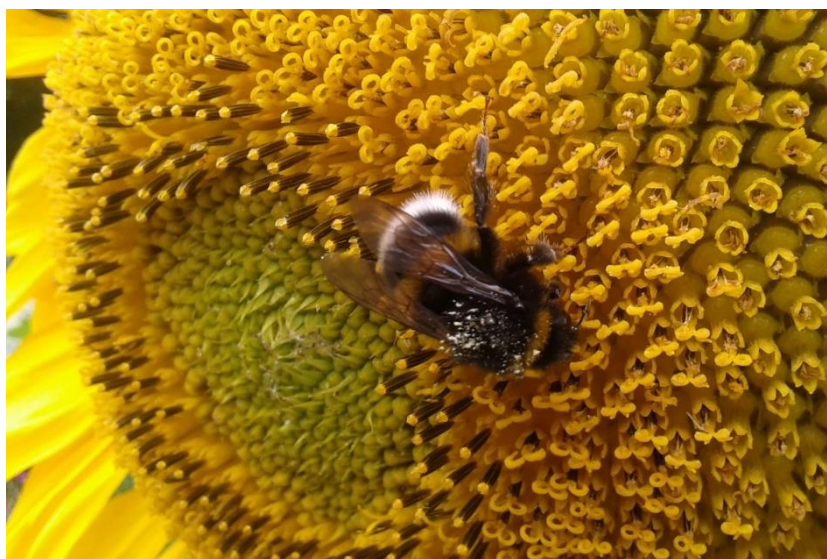
Bedrag heffing vennootschapsbelasting

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Lasten Vennootschapsbelasting	0	0	-13.314

In 2024 is een voorschot van € 16.617 betaald. Tevens zijn de voorschotten 2022 en 2023 terugbetaald.

Onvoorzien

	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Programma 0	10.000	10.000	0
Totaal onvoorzien	10.000	10.000	0

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
0.1 Bestuur	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	65.570	65.570	60.175	-5.395
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	13.400	13.400	12.463	-937
0.4 Overhead	33.352	33.352	62.719	29.367
0.5 Treasury	207.000	259.000	260.700	1.700
0.61 OZB woningen	440.017	464.017	474.953	10.936
0.62 OZB niet-woningen	71.157	71.157	63.699	-7.458
0.64 Belastingen overig	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	3.810.151	3.986.151	4.207.163	221.012
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
totaal baten	4.640.647	4.892.647	5.141.873	249.226
Lasten				
0.1 Bestuur	511.805	501.805	542.907	-41.102
0.2 Burgerzaken	83.901	83.901	81.262	2.639
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
0.4 Overhead	2.054.657	2.135.057	2.223.542	-88.485
0.5 Treasury	0	0	0	0
0.61 OZB woningen	35.400	35.400	44.170	-8.770
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	10.000	10.000	0	10.000
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	-13.314	13.314
totaal lasten	2.695.763	2.766.163	2.878.566	-112.403
Saldo van baten en lasten	1.944.884	2.126.484	2.263.307	136.823
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	4.494	4.494	112.946	108.452
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	6.686	6.686	6.686	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	-2.192	-2.192	106.260	108.452
Geraamd resultaat	1.942.692	2.124.292	2.369.567	245.275

Toelichting

- De overschrijding bij bestuur wordt veroorzaakt door hogere kosten van het camerasysteem in de raadzaal (meer uit te zenden bijeenkomsten en externe ondersteuning), een hogere storting in de voorziening voor pensioenen door veranderende rekenrente, een nabetaling van onkosten aan een bestuurder en een hogere heffing werkkostenregeling.
- De hogere overheadkosten worden veroorzaakt door hogere incidentele investeringen op het vlak van ICT, hogere accountantskosten (voornamelijk door SiSa) en hogere kosten voor de pensioenberekeningen.
- De hogere kosten bij OZB worden veroorzaakt doordat de meerkosten voor beroepszaken in rekening zijn gebracht. Dit is voorgaande jaren (abusievelijk) niet gebeurd.
- De hogere baten bij overhead worden veroorzaakt doordat wij interne uren aan het project Opvang Oekraïners toe kunnen rekenen.

De hogere baten bij de algemene uitkering worden verklaard door een toevoeging van € 90.000 voor brandputten in het buitengebied. Deze wordt doorbetaald aan de VGGM en beïnvloeden dus het resultaat niet. Daarnaast is er een veelvoud aan aanpassingen (vermeld in de Decembercirculaire van het gemeentefonds) waarvan wij hier de grootste noemen:

- Meerkosten zorg opvang Oekraïners € 17.214;
- Uitvoeringskosten omgevingswet € 50.447;
- Spreidingswet € 21.234;
- Register extern veiligheidsrisico € 10.000;
- Problematiek alleenverdieners € 9.280;
- Veiliger wonen € 7.062.

De onttrekking uit de reserve bestaat uit voor afschrijvingen en de Digitale Agenda.

De toevoeging in de reserve heeft te maken met de reservering voor het onderhoud aan het gemeentehuis.

Beleidsindicatoren

Zie hiervoor de bijlage.

Verbonden Partijen

Bij dit programma horen de volgende Verbonden Partijen:

- Gelders Archief;
- Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen;
- Vereniging Nederlandse Gemeenten;
- K80 (netwerk kleine gemeenten);
- Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen.

Voor een nadere toelichting op deze Verbonden Partijen verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma 1: Veiligheid

Inleiding

Uitgedrukt in cijfers en afgezet tegen landelijke trends of buurgemeenten, is Rozendaal een veilige gemeente. Toch kan een enkel incident, of de inrichting en sfeer in een straat of buurt ervoor zorgen dat iemand zich onveilig voelt. We zetten in op het behoud van de objectieve en subjectieve veiligheid, omdat voor inwoners niet alleen de feitelijke veiligheid, maar ook de beleving daarvan bijdraagt aan het prettig wonen en leven in ons dorp. Binnen dit programma werken we aan de randvoorwaarden om veilig te kunnen wonen, werken en recreëren.

Beleidsdoel

Onze inzet, en die van onze partners in het veiligheidsdomein, is gericht op de volgende strategische doelstelling: *in Rozendaal zijn en voelen inwoners zich veilig*. Deze doelstelling heeft een objectieve component: 'veilig zijn' en een subjectieve component: 'veilig voelen'. Deze twee gaan vaak, maar niet altijd samen.

Wat wilden we bereiken

Wij willen onze inspanningen in 2024 en verder richten op drie effecten:

- sociale veiligheid: ondersteunen van veilig samenleven;
- fysieke veiligheid: voorkomen van schade door ongevallen en branden;
- digitale veiligheid: voorkomen van schade door verstoring, uitval of misbruik van digitale diensten.

Het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) 2023-2026 vormt de basis voor de activiteiten de komende jaren. We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samen- en zelfredzaamheid. Bestuurlijk is de burgemeester verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Veiligheid heeft echter vanuit een brede bril ook betrekking op de fysieke en sociale omgeving. Daarmee is uiteindelijk het gehele college aan zet om de doelen en uitgangspunten uit het IVB te verwezenlijken.

Sociale veiligheid

Samenwerking in een sluitende keten

We werken samen met partners in de keten, waaronder de Veiligheidsregio, het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO), het basisteam politie, de gezagsdriehoek en bilateraal met de gemeente Rheden (o.a. inzet BOA's). Om tot een sluitende keten te komen (van preventie tot repressie en vervolging) en om de koppeling tussen met name de domeinen veiligheid en zorg handen en voeten te geven participeren we in diverse lokale en regionale gremia zoals het Veiligheidshuis, het RIEC, regionaal (bestuurlijk) overleg zorg & veiligheid en Buurtbemiddeling.

Inzet tegengaan ondermijning

Om als volwaardige partner mee te doen in de integrale aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit moe';/ten wij weerbaar zijn tegen negatieve invloeden van buitenaf. Onze gemeente is aangesloten op het project 'Samen Weerbaar' van het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland. De inzet is gericht op de aanpak van drugscriminaliteit, witwassen, zorgfraude en mensenhandel. Daarbij is het ook van belang dat wij de interne organisatie op orde hebben. Om inzicht te krijgen in onze weerbaarheid hebben wij in 2023 een weerbaarheidsscan uit laten voeren door het Regionaal informatie en expertisecentrum ter bestrijding van ondermijnende criminaliteit (RIEC), waarin aanbevelingen worden gegeven om onze weerbaarheid te vergroten.

Lokale communicatie en samenwerking met inwoners

De inzet van inwoners zélf is immers onmisbaar voor een veilige samenleving. We stimuleren en ondersteunen daarom de lokale WhatsApp-veiligheidsgroepen en zetten in op communicatie als belangrijk preventief instrument.

Fysieke veiligheid

Brandweer (Veiligheidsregio Gelderland-Midden)

We willen de uitvoering van de wettelijke taken brandweerborging door VGGM voor de toekomst kwalitatief en efficiënt blijven borgen. We willen daarbij blijvend kritisch zijn op (verdere) kostenstijgingen die neerslaan bij de individuele gemeenten. Zie verder onder 'wat mag het kosten'.

Natuurbrandbeheersing

In samenwerking met de brandweer en andere partners willen we omstandigheden creëren waarin de kans op natuurbrand zo klein mogelijk wordt en de mogelijkheden tot een effectieve natuurbrandbestrijding worden geoptimaliseerd. Omdat Rozendaal aan de rand van een bosrijke omgeving ligt, hebben we natuurbrandbestrijding ook opgenomen als een van de prioriteiten in het IVB 2023-2026.

Opvang zwerfdieren

We willen blijvend invulling geven aan onze wettelijke verplichting voor de opvang van zwerfdieren. We zijn in overleg met de gemeenten in onze omgeving, negen in totaal, om de afspraken over de uitvoering van die wettelijke taak ook voor de toekomst te borgen.

Digitale veiligheid

Gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime is het tweede speerpunt in ons IVB 2023-2026. Cybercrime – in de vorm van het platleggen van een netwerk – kan niet alleen anderen, maar ook onze eigen organisatie treffen. In samenwerking met onze IT-leveranciers zorgen wij ervoor dat de kennis van onze medewerkers up to date is, dat zij op de hoogte zijn van de meest recente dreigingen en dat wij aan de nieuwste normen voldoen. Ten aanzien van gedigitaliseerde criminaliteit zetten we vooral in op communicatie en voorlichting. Daarnaast willen wij specifieke voorlichting verzorgen voor kwetsbare doelgroepen als ouderen en jongeren.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Algemeen

- Uitgedrukt in feiten en cijfers was Rozendaal ook in 2024 nog steeds een veilige gemeente (zie de raadsinformatiebrief uit januari 2025). Wel verandert wereld om ons heen. Er is landelijk en regionaal een verschuiving te zien van de ouderwetste high impactcrimes als woninginbraak en autocriminaliteit naar digitale criminaliteit. Er wordt daarbij in toenemende mate meer van gemeenten verwacht. Ook de politie kijkt, mede vanwege capaciteitsgebrek, steeds meer naar wat gemeenten kunnen doen, in de preventieve sfeer maar ook in de repressieve sfeer: controles, boetes en bestuursdwang, waaronder het opleggen van dwangsommen en het sluiten van inrichtingen of woningen van waaruit drugs verhandeld worden. De meeste gemeenten hebben hun middelen daar op aangepast. In februari 2025 zijn daarom voor Rozendaal actuele beleidsregels vastgesteld. Het is niet uitgesloten dat in de toekomst meer middelen nodig zullen zijn om aan de wettelijke vereisten enerzijds en de voorwaarden van regionale en lokale samenwerking anderzijds te kunnen blijven voldoen.
- Onze inzet was in 2024 net als anders gericht op het uitvoering geven aan wettelijk verplichte taken op Openbare orde (vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van de APV); drank & horeca (vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van de Alcoholwet); evenementen (vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van de APV); brandpreventie en -bestrijding (door de VGGM); rampenbestrijding en crisisbeheersing: In samenwerking met de gemeente Rheden en de VGGM.
- Voor wat betreft toezicht en handhaving ten aanzien van inrichtingen als bedoeld in de Alcoholwet is uitbesteed aan buurgemeente Rheden. Door diverse oorzaken is het daar in 2024 niet of nauwelijks van gekomen. Inmiddels heeft een professionaliseringsslag in toezicht en handhaving plaatsgevonden waar ook wij in 2025 ons voordeel mee kunnen doen.

Sociale veiligheid

- We namen net als andere jaren ambtelijk en bestuurlijk deel aan diverse regionale samenwerkingsvormen en al dan niet verplichte regionale verbanden op het gebied van veiligheid.
- Ten aanzien van de uitvoering van de uitvoering van taken op grond van de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) hebben we besloten de samenwerking met de Veiligheidsregio Gelderland Midden voort te zetten.
- Met de andere gemeenten in de veiligheidsregio hebben we in 2024 het proces, om te komen tot een tijdelijk huisverbod bij huiselijk geweld (Wet tijdelijk huisverbod), geprofessionaliseerd en zijn we op een voor de regio uniform werkproces aangesloten. Hiermee is de kans op procedurele fouten beperkt en hebben onze partners Veilig Thuis en de politie niet langer te maken met allerlei verschillende werkwijzen per gemeente.
- Het project Buurtbemiddeling is voortgezet in samenwerking met Stichting Rijnstad.

- De implementatie van de aanbevelingen van de in 2023 gehouden weerbaarheidsscan voor de eigen organisatie vanuit Samen Weerbaar, is in 2024 vanwege capaciteitsgebrek niet doorgevoerd.
- We hebben de ondersteuning van de WhatsApp veiligheidsgroepen in 2024 gecontinueerd.
- We hebben gedurende 2024 via het gemeenteblad en de website informatie en tips gegeven op diverse veel voorkomende vormen van criminaliteit.
- Rozendaal heeft zich in 2024 aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem.

Fysieke veiligheid

Brandweer en crisisbeheersing

- Het afgelopen jaar heeft de VGGM enerzijds tijd en moeite gestoken in het versterken van de bedrijfsvoering en anderzijds in een zorgvuldig traject met betrekking tot besparingsopties. In zowel bestuurlijke als ambtelijke bijeenkomsten is onderzocht waar de behoeften bij gemeenten liggen. Korte conclusie daaruit is dat besparingen, zeker op thema's waar de VGGM zich mee bezighoudt, altijd impact en risico's met zich mee brengen en de dienstverlening aan diverse doelgroepen direct raken. Daarom is uitgesproken om in eerste instantie in 2025 en 2026 2% te besparen door middel van 'administratief-budgettaire wijzigingen' en het jaar 2025 te gebruiken om de mogelijkheden tot structurele besparingen te bezien.
- Met de veiligheidsregio en gemeenten is periodiek overleg gevoerd over de beheersing van natuurbranden, waarbij de focus voornamelijk gericht was op risicovolle locaties: recreatie, zorg, wonen & werken in het natuurgebied en vitale objecten. Mede omdat de aanwezigheid van risicovolle objecten in Rozendaal beperkt is, was onze focus in 2024 met name gericht op communicatie en informatie. Ten behoeve van het vervolg van het project is ons door de regio een vaste adviseur namens VGGM toegewezen.

Opvang zwerfdieren

- Begin 2024 hebben wij, met acht andere gemeenten in de regio, een nieuwe overeenkomst met de Stichting Dierentehuis Arnhem e.o. ondertekend om invulling te geven aan onze wettelijke verplichting voor de opvang van zwerfdieren. De tijdelijke nieuwbouw in Arnhem is feestelijk geopend in 2024. De nieuwbouw voor de stichting is inmiddels in volle gang.

Digitale veiligheid

- De inzet op het gebied van cybercrime en digitale criminaliteit in 2024 is vanwege capaciteitsgebrek beperkt gebleven tot incidentele communicatie via het gemeenteblad en periodiek regionaal overleg.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	500	500	798	298
totaal baten	500	500	798	298
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	155.017	155.017	241.561	-86.544
1.2 Openbare orde en veiligheid	62.885	11.285	12.604	-1.319
totaal lasten	217.902	166.302	254.165	-87.863
Saldo van baten en lasten	-217.402	-165.802	-253.367	-87.565
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-217.402	-165.802	-253.367	-87.565

Toelichting

De hogere kosten bij crisisbeheersing en brandweer worden veroorzaakt door een betaling van € 90.000 aan VGGM voor waterputten in het buitengebied. Deze zijn middelen zijn eerder al aan het gemeentefonds toegevoegd (zie programma nul) voor dit doel.

Beleidsindicatoren

Zie hiervoor de bijlage.

Verbonden Partijen

Bij dit programma hoort de volgende Verbonden Partij:

 Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Voor een nadere toelichting op deze Verbonden Partij verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma 2: Verkeer en vervoer

Inleiding

We werken aan verkeers- en vervoerbeleid gericht op veilig gebruik van de wegen, fiets- en wandelpaden. We zetten in op een goede verkeerscirculatie voor alle weggebruikers van onze wegen, maar ook die van de provincie. Een goed openbaar vervoersnet vinden wij essentieel voor Rozendaal. De gemeente heeft een zorgplicht om de kwaliteit en functionaliteit van de openbare ruimte in stand te houden. Daarnaast wordt samengewerkt met ketenpartners aan het verbeteren van de bestaande infrastructuur.

Beleidsdoel

Het leveren van een kwalitatieve bijdrage aan de aanleg, de verbetering en de instandhouding van de infrastructuur en de leefbaarheid.

Wat wilden we bereiken?

Verkeersveiligheid

Wij beogen een zo'n optimaal mogelijke leefbaarheid en verkeersveiligheid zonder dat dit afbreuk doet aan de bereikbaarheid, deels door het verminderen en vervangen van verouderde verkeersborden. Daarnaast investeren we door adequaat beheer in veilige en duurzame wegen en fietspaden.

Wandelpaden

Met de aanleg van het wandelknooppunt willen wij de Veluwezoom voor wandelaars aantrekkelijker maken en houden. De in onze gemeente aanwezige wandelpaden zijn in beheer bij het Routebureau.

Openbaar vervoer

We willen onze dorpskern goed bereikbaar hebben en houden. Het openbaar vervoer voor Rozendaal loopt dwars door onze dorpskern over de Provincialeweg de N785. De buslijn moet een goede verbinding vormen tussen de belangrijkste punten in onze regio.

Openbare verlichting

We willen goede openbare verlichting omwille van de algemene veiligheid.

Openbare ruimte

Voor het beheersen van onkruid op verharding gebruiken we chemische bestrijdingsmiddelen. In combinatie met verouderde bestrating en het voor onkruid groeizaam weer maakt de beheersing lastig. Toch vinden we dat dit nog wat beter kan. De inrichting van de openbare ruimte willen wij beter laten passen in het huidige straatbeeld. Om dit te bereiken moet het verouderde meubilair vervangen en gemoderniseerd worden.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Verkeersveiligheid

Onderhoud wegen

- We constateerde dat het asfalt op de Beekhuizenseweg, met name vanaf het wildrooster tot aan de kruising Beekhuizenseweg/Rosendaal (toegang kasteel) veel gaten vertoonde. Deze waren vooral voor fietsers zeer gevaarlijk. Er zijn in eerste instantie waarschuwborden op dit weggedeelte geplaatst. Steentjes zijn herhaaldelijk machinaal opgeveegd. Dit bleek onvoldoende, waarna met spoed groot onderhoud is uitgevoerd.
- Volgens de nog geldende planning voor het groot onderhoud wegen zou de straat Steenhoek in 2024 worden gerenoveerd (van asfalt naar klinkers). De aanbesteding wees uit dat de laagste aanbieder het beschikbare krediet ging overschrijden. Besloten is om de aanbesteding renovatie Steenhoek in te trekken.
- Voor het terugdringen van de verouderde verkeersborden heeft een verkeersdeskundig bureau een inventarisatie uitgevoerd om beeld te krijgen welke borden vervangen moeten worden of overbodig zijn.
- MJOP- wegen: de gemeente Rozendaal is toe aan een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan (MJOP) voor de verhardingen binnen de gemeente Rozendaal. Een extern bureau heeft in 2024 de opdracht gekregen om een geactualiseerd MJOP voor ons op te stellen. Uit het MJOP willen wij kunnen herleiden wat de kwaliteit is

van de huidige wegdekken; welk onderhoud er voor welke weg plaats moet vinden; op welk moment het onderhoud moet plaats vinden en welke kosten er bij het onderhoud komen kijken (prijsspeil 2024). De uitkomsten hiervan verwachten wij begin 2025 te ontvangen.

- De provincie heeft in 2024 samen met de gemeenten Rozendaal en Rheden, de fietsersbond en de Belangen-groep N785 Veilig en Leefbaar overeenstemming bereikt over aanpassingen van een deel van de N785 op het gebied van de verkeersveiligheid tijdens het groot onderhoud van deze Provincialeweg in 2026 of 2027.
- In 2024 is een extra bedrag ad. € 5.000 ingezet om de asfalt fietspaden in het buitengebied beter te onderhouden.

Kerklaan-Beekhuizenseweg

- Vanaf half december 2023 tot begin mei 2024 hebben wij getest met tijdelijke maatregelen om de verkeersveiligheid op de Kerklaan te vergroten en de snelheid van gemotoriseerd verkeer te verlagen. Het doel was om ervaring op te doen voordat er definitieve maatregelen worden aangebracht. Om inzicht te krijgen in de effectiviteit van de tijdelijk maatregelen hebben wij een bewonersraadpleging gehouden (enquête). Hieruit zijn geen eenduidige conclusies gekomen. De snelheid is in de beleving niet significant afgenomen en met name de sportieve fietsers rijden nog steeds veel te hard. Ook zijn er geen voorkeuren uitgesproken als het gaat om de toepassing van de 'tijdelijke' verkeersmaatregelen, noch zijn er eenduidige aanvullende maatregelen naar voren gekomen. In de aanbevelingen stonden wat ons betreft wel enkele interessante te nemen maatregelen die gezien de kosten te overzien waren, te weten het aanbrengen van zigzag strepen voor de attentie, het frequenter ophangen van het matrixbord dat mensen alert maakt op hun snelheid, het aanbrengen van een verkeersspiegel tegenover De Genestetlaan en het instellen van een parkeerverbod aan het einde van De Genestetlaan (zijde Kerklaan). Deze maatregelen zijn niet in 2024 uitgevoerd omdat hier geen ruimte voor was binnen de reguliere begroting wegen 2024. Deze worden in 2025 uitgevoerd. Er zijn in 2024 geen additionele blijvende maatregelen genomen. Ook was de verwachting dat het afsluiten van de Posbank invloed zou hebben op het aantal gemotoriseerde verkeersbewegingen op de Beekhuizenseweg en Kerklaan. Mede hierdoor waren wij in 2024 van mening dat er geen overhaaste en dure verkeersmaatregelen moeten worden aangebracht op de Kerklaan.

Masterplan Veluwezoom

- Het Masterplan Veluwezoom is in uitvoering. Er is begonnen met het tijdelijk afsluiten voor gemotoriseerd verkeer van de Posbank. De afsluitingen golden in de weekenden, alle dagen tijdens de zomerperiode juli en augustus en op Nationale feestdagen die buiten de weekenden vallen.
- We hebben de raad in 2024 twee maal een update gegeven van de voortgang via raadsinformatiebrieven.

Wandelpaden

- Het Routebureau heeft in 2024 het wandelknoppuntennetwerk in de regio en voor de gehele Veluwe voltooid.

Openbaar vervoer

- De route van buslijn 8 hebben we voor de Rozendalers weten te behouden. Door de sluiting van ziekenhuis Velp zal het eindpunt van lijn 8 worden verplaatst naar het einde van de Beekhuizenseweg in Velp.

Openbare verlichting

- Door de hoge kosten van vroegtijdige vervanging is er besloten om de traditionele armaturen aan de Rosendaalselaan/Beekhuizenseweg te vervangen door LED-armaturen als deze versleten zijn en dus aan vervanging toe zijn. Dit is besloten tijdens de behandeling van de Kadernota 2023. Een verdere invulling van deze doelstelling is daarmee niet nodig gebleken.
- We constateren dat de energiekosten zijn overschreden. Deze zijn overschreden omdat wij de afrekening van de energiekosten over meerdere jaren hebben ontvangen in 2024. Deze achterstand is ontstaan bij de afhandeling van het faillissement van onze oude energieleverancier.

Openbare ruimte

- Straatmeubilair: op een aantal locaties zijn de oude banken en prullenbakken in de openbare ruimte vervangen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0
totaal baten	0	0	0	0
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	208.774	227.174	253.665	-26.491
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0
totaal lasten	208.774	227.174	253.665	-26.491
Saldo van baten en lasten	-208.774	-227.174	-253.665	-26.491
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	9.112	9.112	30.062	20.950
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	9.203	9.203	9.203	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	-91	-91	20.859	20.950
Geraamd resultaat	-208.865	-227.265	-232.806	-5.541

Toelichting

De hogere kosten bij wegen worden mede veroorzaakt door de acute opknap van de Beekhuizenseweg.

Beleidsindicatoren

Er zijn geen voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma.

Verbonden Partijen

Bij dit programma horen geen Verbonden Partijen.

Programma 3: Economie

Inleiding

Binnen dit programma werken we aan behoud en ontwikkeling van goede randvoorwaarden op het gebied van economie, toerisme en recreatie.

Beleidsdoel

We dragen waar noodzakelijk bij aan een gezonde en duurzame lokale en regionale economische ontwikkeling.

Wat wilden we bereiken?

Recreatie en toerisme

Op het vlak van recreatie en toerisme heeft Rozendaal een regionale functie vanwege het aantrekkelijke buitengebied met veel natuur. Voor Rozendalers en niet-Rozendalers is het van belang dat dit gebied toegankelijk is. Maar ook dat daarbij een optimale balans wordt bewaard tussen exploitatie en natuurontwikkeling. Voor met name de horeca blijft promotie en ontsluiting van belang.

Lokale economie: ZZP-ers

Het belang voor de lokale economie in Rozendaal is voor het overige beperkt: in ons dorp zijn weinig bedrijven gevestigd en staat de woonfunctie centraal. Rozendaal heeft een relatief groot aantal ZZP-ers met specifieke woon- en werkwensen. We proberen die waar mogelijk te faciliteren. Daarbij denken we vooral aan ontsluiting van informatie over subsidieregelingen.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Binnen het Masterplan Veluwezoom zijn we druk bezig geweest met de voorbereiding voor de uitvoering in de komende jaren van de uitvoeringsagenda. Ook hebben we in 2024 een eenmalige subsidie van €10.000 verstrekt voor het groot onderhoud aan de Brandtoren in het Rozendaalse Veld. Dit is gebeurd nadat deze eind 2023 tot nieuw gemeentelijk monument was aangewezen. De Brandtoren is bij uitstek een monument met een regionale functie.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	0	0	0	0
totaal baten	0	0	0	0
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	2.500	2.500	2.721	-221
totaal lasten	2.500	2.500	2.721	-221
Saldo van baten en lasten	-2.500	-2.500	-2.721	221
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-2.500	-2.500	-2.721	221

Beleidsindicatoren

Zie hiervoor de bijlage.

Verbonden Partijen

Bij dit programma horen de Verbonden Partijen:

- Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen;
- Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen;
- Veluwe Alliantie.

Voor een nadere toelichting op deze Verbonden Partijen verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma 4: Onderwijs

Inleiding

Het programma Onderwijs gaat over de uitvoering van resultaatgericht en integraal onderwijsbeleid. Hierbij denken we aan onderwijshuisvesting, passend onderwijs, volwasseneneducatie en leerplicht.

Beleidsdoel

We willen passende onderwijs- en opvangvoorzieningen faciliteren waar kinderen, jongeren en volwassenen zich kunnen ontwikkelen. Onderwijshuisvesting is daar een randvoorwaarde voor.

Wat wilden we bereiken?

We richten ons op de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van o.a. huisvesting en leerplicht. Wij zetten ons in voor een zorgeloze ontwikkeling van schoolgaanden. Daarnaast blijft ook het volwassenenonderwijs en de bestrijding van laaggeletterdheid (NT1 en NT2) van belang, als tweede kans, inburgering of als onderdeel van het levenslang leren of een nieuwe start voor anderstaligen. Op het terrein van laaggeletterdheid en volwasseneneducatie werken we samen met de gemeente Rheden en onze onderwijs-, welzijnspartners in de regio. Het vervoer van leerlingen die gebruik maken van de regeling voor het leerlingenvervoer, verzorgt de BVO DRAN.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Onderwijs

Onderwijsachterstanden

- In 2024 heeft afstemming plaatsgevonden met het schoolbestuur Primair Onderwijs en de peuteropvang en is er samengewerkt met het consultatiebureau in het tegengaan van onderwijsachterstanden. De VVE-middelen worden o.a. ingezet om kleuters (groep 1 en 2) beter voor te bereiden op de basisschool.
- We hebben 'bibliotheek op school' gefinancierd uit de Onderwijsachterstandsmiddelen. Dit is in 2023 gestart en draagt bij aan de leesbevordering van de leerlingen. De Zoomerij (voorheen bibliotheek Veluwezoom) draagt zorg voor de organisatie en inzet van de Bibliotheek op school.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

- Het NPO, gericht op de bestrijding van corona gerelateerde onderwijsachterstanden, loopt tot de zomer van 2025. De middelen zijn onder meer besteed aan versterking van het Schoolmaatschappelijk werk op de PO en VO scholen in Rheden en Rozendaal. Daarnaast is er ingezet op extra kunst, cultuur en sport aanbod in verlengde schooldagen, na school en in vakanties, in samenwerking met Cultuurbedrijf RiQQ, Bibliotheek Veluwezoom (nu Zoomerij) en SportinRheden (sportbedrijf Rheden).

Aanpak laaggeletterdheid

- Wij hebben ook in 2024 bijgedragen aan de aanpak van laaggeletterdheid via een bijdrage aan het Taalhuis en de inzet van de bibliotheek Veluwezoom te Velp.

Onderwijshuisvesting

Voor de exploitatie van IKC Dorpsschool is de VVE (Vereniging van Eigenaren) IKC Dorpsschool opgericht. In 2024 zijn de eigenaren die in de VVE vertegenwoordigd twee keer bij elkaar gekomen. Daarnaast is incidenteel overleg geweest om de kosten beter beheersbaar te maken. Ook in 2024 hebben we binnen de VVE het beheer bij een meer gespecialiseerde partij ondergebracht om meer grip te kunnen houden op het beheer van de IKC Dorpsschool.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	58.650	58.650	32.789	-25.861
4.2 Onderwijshuisvesting	0	0	2.318	2.318
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	0	0	64.000	64.000
totaal baten	58.650	58.650	99.107	40.457
Lasten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	85.330	85.330	82.015	3.315
4.2 Onderwijshuisvesting	390.059	454.259	467.599	-13.340
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	67.619	67.619	112.922	-45.303
totaal lasten	543.008	607.208	662.536	-55.328
Saldo van baten en lasten	-484.358	-548.558	-563.429	-14.871
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	111.791	111.791	113.791	2.000
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	111.791	111.791	113.791	2.000
Geraamd resultaat	-372.567	-436.767	-449.638	-12.871

Toelichting

- De lagere opbrengsten bij openbaar onderwijs worden veroorzaakt door het nog niet uitgeven van beschikbare middelen van de SPUK NPO.

- De kosten en opbrengsten bij onderwijshuisvesting vallen hoger uit door glasschade bij IKC Dorpsschool. Deze is deels (aftrek van eigen risico) uitgekeerd door de verzekering. Daarnaast zijn de kosten van de verzekering toegenomen.
- Per saldo vallen de kosten bij onderwijsbeleid lager uit doordat wij diverse kostenposten hebben kunnen onderbrengen in de SPUK onderwijsachterstandenbeleid. Daarmee worden deze kosten via deze uitkering vergoed en drukken ze niet op de exploitatie.

Beleidsindicatoren

Zie hiervoor de bijlage.

Verbonden Partijen

Bij dit programma horen de volgende Verbonden Partij:

- Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN);
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein (MGRSD).

Voor een nadere toelichting op deze Verbonden Partijen verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma 5: Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Binnen dit programma zijn thema's gebundeld tot een programmatische aanpak om te komen tot randvoorwaarden voor een passend sport- en cultuuraanbod en voor het stimuleren van een gezonde leefstijl. Waar daar de noodzaak toe is, richten we ons op specifieke doelgroepen, zoals jongeren, ouderen, mensen met een beperking en nieuwkomers. In regionaal verband (o.a. Veluwe op1) werken we samen om toerisme te stimuleren om naar onze regio te komen en daarnaast de juiste balans te vinden tussen recreatie en natuur op de Veluwe. In de opgaven van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zetten we ons in het bijzonder in op de Opgave Ontspannen Regio en de Opgave Groene Groei. Op lokaal niveau besteden we aandacht aan ons openbaar groen en erfgoed.

Beleidsdoel

Wij willen de sociale verbinding en leefbaarheid in onze groen gemeente behouden. Wij zien het belang van het culturele- en verenigingsleven in en rondom onze gemeente. Het behoud van ons erfgoed en onze monumenten draagt bij aan onze identiteit.

Wat wilden we bereiken?

Sport & cultuur

We investeren naar vermogen in voorzieningen voor cultuur en sport en faciliteren culturele en sportieve activiteiten. We zorgen ervoor dat onze jeugd gebruik kan maken van uitdagende en veilige speeltoestellen.

Bibliotheek

Op grond van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) moet elke gemeente haar inwoners toegang verschaffen tot een bibliotheekvoorziening. Dit gebeurt in Rozendaal door subsidiëring van Bibliotheek Veluwezoom (Rheden, Renkum en Rozendaal).

Monumenten en erfgoed

We willen samen met partners in de erfgoed- en monumentensector én samen met de eigenaren van monumenten (individuele bewoners of stichtingen zoals GLK) de binnen onze gemeente aanwezige monumenten in stand te houden.

Groen

Wij zetten ons in voor behoud en versterking van kwalitatief hoogwaardig openbaar groen, met aandacht voor biodiversiteit, aantrekkelijk voor mens en dier. Dat doen we met het oog op het behoud van het groene karakter van ons dorp en vanuit het oogpunt van klimaatadaptatie met aandacht ook ter bestrijding van hittestress.

Recreatie

We zetten ons in voor het behoud van passende recreatiemogelijkheden voor onze eigen inwoners én de inwoners van de regio in ons groene buitengebied. Hierbij moet het recreatieve gebruik in balans zijn met de natuur, het milieu en het cultuurhistorisch waardevolle landschap. Dit doen we samen met de terrein beherende organisaties zoals Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer en de gemeente Rheden. Dergelijke partners spelen een belangrijke rol bij de instandhouding van onze 'groene achtertuin'. Het 'groenblauwe raamwerk', dat is opgesteld vanuit de Opgave Ontspannen Regio in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een belangrijk ondersteunend element om onze regionale groei in woningen en inwoners op groene wijze te realiseren.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Sport

Gezond en Actief Leven Akkoord 2023-2026 (GALA)

- De combinatiefunctionarissen Sport & Bewegen, Cultuur en Digitaal Burgerschap zetten we al zo'n zeven jaar in op het basisonderwijs. Vanaf 2024 zijn zij ook gestart in het Voortgezet Onderwijs (VO). Daarvoor hebben wij een samenwerkingsovereenkomst gesloten met alle Voortgezet Onderwijs scholen in de gemeenten Rozendaal en Rheden. Voorbeelden van programma's en activiteiten op de scholen zijn het laagdrempelig zwemlesaanbod, het 'Fietsival': een project voor fietsvaardigheid en fietsveiligheid; 'bewegend leren' lessen; kunst- en cultuurlessen (dans, theater, muziek, beeldende kunst en meer) en lessen over digitaal burgerschap (omgang met sociale media, mediawijsheid en meer).
- De activiteitengidsen Sjors Sportief-Creatief is verspreid onder alle basisschoolleerlingen in de gemeente. Kinderen kunnen daarmee (vaak gratis) kennis maken met sport- en cultuuraanbieders in de buurt.
- Via het Sport- en Preventieakkoord Rheden-Rozendaal kunnen inwoners, verenigingen en organisaties hulp en financiering krijgen voor een eigen sportieve, gezonde of sociale initiatief.
- In 2024 startten we met de aanpak 'Actief Ouder Worden', gericht op voldoende beweging, krachtig blijven en valpreventie. In samenwerking met ontmoetingsplekken in de buurt zijn we gestart met verschillende activiteiten en programma's, denk aan voorlichting over bewegen en vallen en valpreventie cursussen.

NK Wielrennen

- Eind 2023 werden we verrast door het voornemen om op 23 juni 2024 het NK wielrennen plaats te laten vinden in Arnhem. Een deel van de beoogde route liep door de Veluwezoom. Er volgde een periode van intensief overleg tussen Natuurmonumenten, het organiserend bureau, de Koninklijke Nederlandse Wielrenners-unie, NOC-NSF en betrokken bestuurders uit Arnhem, Rheden en Rozendaal. De insteek was om het meest duurzame NK te realiseren om daarmee een goede balans tussen bescherming van de natuur en een mooi sportief evenement te bewerkstelligen. Dankzij inzet van Rozendaalse vrijwilligers en een muzikale bijdrage van de Koninklijke Rosendaalsche Kapel was er een mooi side-event voor onze inwoners.

Toekomst Sportpark De Pinkenberg

- De vier voetbalverenigingen actief op Sportpark de Pinkenberg hebben de handen in een geslagen. In 2024 hebben zij een visie opgesteld voor het Sportpark. De visie gaat zowel over de toekomst van de clubgebouwen, als onderlinge samenwerking tussen de verenigingen. Wij ondersteunen de samenwerking met het inzetten van een onafhankelijk procesbegeleider. In 2025 gaan de clubs in twee werkgroepen verder met de vertaling van de visie naar concrete plannen voor hun accommodaties en samenwerking.

Cultuur

- Wij hebben, met subsidies, culturele activiteiten ondersteund en mede mogelijk gemaakt, zoals ZOOM! (kamerorkestfestival), Festival Klaterklanken en de Koninklijke Rozendaalsche Kapel.

Bibliotheek Veluwezoom – de Zoomerij

- Wij hebben met een subsidie De Zoomerij (bibliotheek Velp) ondersteund zodat onze inwoners gebruik kunnen maken van de diensten en het aanbod van de bibliotheek Velp. Vanaf 1 januari 2024 zijn Bibliotheek Veluwezoom en Cultuurbedrijf RiQQ samengevoegd in de nieuwe organisatie De Zoomerij. Een samenvoeging die wij als gemeente mede hebben gestimuleerd zodat de diensten van de bibliotheek en de diensten van Cultuurbedrijf RiQQ nog beter ingezet kunnen worden.

Monumenten en erfgoed

- Er zijn in 2024 geen subsidies verstrekt voor de aanwezige (gemeentelijke) monumenten.

Groen

- Het onderhoud van de gazons, hagen en de bestrijding van onkruid op verharding zijn opnieuw aanbesteed. Om voldoende gehoor te geven aan goed opdrachtgeverschap beter toezicht op de genoemde werkzaamheden worden ze getoetst aan de hand van beeldkwaliteit. De toetsing van de beeldkwaliteit wordt door een extern bureau uitgevoerd.
- Om door de teruglopende condities in het bomenareaal de veiligheid in de openbare ruimte te kunnen waarborgen is extra ingezet op het onderhoud van de bomen. Zo zijn er forse ingrepen geweest aan de Del, Kleiberglaan en bovenaan de Kraijesteijnlaan.
- Om meer aandacht te krijgen voor biodiversiteit en deze te vergroten zijn er samen met de werkgroep biodiversiteit verschillende acties geweest in uitvoering en communicatie van biodiversiteit. Zo heeft de gemeente samen met de werkgroep Sneeuwklorkjesdag georganiseerd. Bij deze actie zijn er op een aantal geschikte locaties door kinderen van de Dorpsschool sneeuwklorkjes geplant.

Recreatie

- In 2024 hebben we een nieuw speeltoestel laten plaatsen op de speellocatie Kraijesteijnlaan. Uit de jaarlijkse inspectie bleek dat het oude speeltoestel vervangen moest worden. Andere geconstateerde mankementen aan de speeltoestellen in Rozendaal zijn verholpen.
- Het is in 2024 niet gelukt om een gedegen plan uit te werken om te komen tot een onderhoudsagenda voor het vervangen van de speeltoestellen om deze op een planmatige wijze te gaan aanpakken.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	16.255	16.255	27.564	11.309
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0	0
5.6 Media	0	0	1.527	1.527
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0
totaal baten	16.255	16.255	29.091	12.836
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	20.180	20.180	30.645	-10.465
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5.125	5.125	3.254	1.872
5.5 Cultureel erfgoed	1.775	1.775	1.900	-125
5.6 Media	41.615	41.615	39.569	2.046
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	126.348	166.348	154.099	12.249
totaal lasten	195.043	235.043	229.466	5.577
Saldo van baten en lasten	-178.788	-218.788	-200.375	18.413
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	3.258	3.258	2.092	-1.166
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	3.258	3.258	2.092	-1.166
Geraamd resultaat	-175.530	-215.530	-198.283	17.247

Toelichting

- De lasten en baten bij sport vallen hoger uit door de brede SPUK (GALA).
- De kosten bij groen vallen lager uit doordat een deel van het maaiwerk in eigen beheer is gedaan en de extra middelen voor bomen niet volledig zijn verbruikt.

Beleidsindicatoren

Zie hiervoor de bijlage.

Verbonden Partijen

Bij dit programma hoort de volgende Verbonden Partij:

- Bestuurlijk Partner Overleg VeluweAlliantie;
- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Voor een nadere toelichting op deze Verbonden Partijen verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma 6: Sociaal domein

Inleiding

Dit programma bevat zowel de kern van het sociaal domein als de schil daaromheen. De kern wordt gevormd door de drie stelselwetten: de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. In de schil komen onderwerpen aan de orde zoals kinderopvang, de huisvesting en opvang van nieuwkomers en het verlenen van welzijnssubsidies.

Beleidsdoel

Als gemeente willen we mogelijkheden scheppen en randvoorwaarden creëren voor het welzijn, gezondheid en de ontwikkeling van onze inwoners in het algemeen en van specifieke doelgroepen in het bijzonder: individuele voorzieningen voor inwoners die het (tijdelijk) nodig hebben om deel te kunnen (blijven) nemen aan de samenleving. Hierbij gaat het om kinderen en jongeren die in hun ontwikkeling worden bedreigd, kwetsbare ouderen en nieuwkomers en vluchtelingen die we, al dan niet tijdelijk, welkom heten in onze gemeente.

Wat wilden we bereiken?

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Op basis van de Wmo bieden we passende ondersteuning die het voor iedereen mogelijk maakt om naar vermogen als volwaardig lid deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn. Het gaat bijvoorbeeld om begeleiding en dagbesteding; ondersteuning om de mantelzorger tijdelijk te ontlasten; een plaats in een beschermde woonomgeving voor mensen met een psychische stoornis; opvang in geval van huiselijk geweld en mensen die dakloos zijn. De uitvoering van de Wmo-regelingen is gemandateerd aan de gemeente Rheden.

Jeugdwet

Om kinderen zo gezond, kansrijk en veilig mogelijk op te laten groeien, is het voor sommige kinderen nodig om hen passende jeugdhulp te bieden. De uitvoering van de Jeugdwet is gemandateerd aan de gemeente Rheden.

Participatiewet

Aandacht voor participatie in brede zin, inclusief maatschappelijke participatie als eerste stap, draagt bij aan arbeidsparticipatie en een geringer beroep op sociale uitkeringen. En daarmee een reductie van kosten. De uitvoering van de wetten en regelingen in dit veld zijn gemandateerd aan de gemeente Rheden.

Sociale uitkeringen

Sociale uitkeringen, meer in het algemeen inkomensregelingen, zijn gericht op de financiële ondersteuning van inwoners voor de noodzakelijke kosten van bestaan. Meer concreet gaat het over het verstrekken van algemene bijstand (inkomen Participatiewet), IOAW, Bbz, bijzondere bijstand en armoedebelid. Het armoedebelid hangt samen met schulddienstverlening; deze heeft echter ook betrekking op hogere inkomens.

Aanpak energiearmoede

Door stijgende energieprijzen is energiearmoede een maatschappelijk probleem geworden. De bestrijding van energiearmoede gaat, waar deze leidt tot (energie)besparingsmaatregelen, goed samen met de energietransitie. Zie Programma 7 Volksgezondheid en milieu. Bij de aanpak van energiearmoede is naast de facilitering van besparingsmaatregelen, ook sprake van een eenmalige energietoeslag.

Opvang en huisvesting nieuwkomers (Oekraïense vluchtelingen, asielzoekers en statushouders)

Huisvesting en inburgering statushouders

Op grond van de Huisvestingswet hebben wij een jaarlijkse huisvestingstaakstelling voor statushouders. (Ook wel vergunninghouders genaamd: asielzoekers die als vluchteling zijn erkend). De hoogte van deze taakstelling, die halfjaarlijks wordt bekendgemaakt, hangt af van de aantallen stathouders inclusief nareizigers in het kader van gezinshereniging. De taakstelling is gerelateerd aan gemeentegrootte, met een minimum van 1 per halfjaar. De laatste jaren bedroeg de Rozendaalse taakstelling 3 in 2022 en 6 in 2023. Onze gemeente doet het relatief goed,

met op dit moment een achterstand van 1. De huisvesting vindt plaats in sociale huurwoningen. Aangezien Rozendaal slechts een zeer beperkte voorraad sociale huurwoningen heeft en de mogelijkheid voor uitbreiding in dit segment zeer beperkt, wordt het steeds lastiger om betaalbare woningen voor statushouders te organiseren.

De eerste opvang en maatschappelijke begeleiding van statushouders wordt verzorgd door Vluchtelingenwerk. Vanaf 2022 hebben gemeenten een regiefunctie voor de inburgering van statushouders. Als onderdeel van de samenwerkingsafspraken Werk & inkomen wordt dit opgepakt door gemeente Rheden.

Opvang Oekraïners

Sinds de uitbraak van de oorlog in Oekraïne eind februari 2022 vluchten Oekraïense inwoners de grens over, onder andere naar Nederland. Gemeenten zijn aan zet om tijdelijke opvanglocaties te organiseren. We bieden sinds voorjaar 2023 ook in Rozendaal opvang.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Algemeen

- In 2024 hebben we ons net als andere jaren ingezet om mogelijkheden te scheppen en randvoorwaarden te creëren voor het welzijn, de gezondheid en de ontwikkeling van onze inwoners in het algemeen en van specifieke doelgroepen. We hebben in 2024 een Rozendaalse visie op het sociale domein en de publieke gezondheid 2024-2028 opgesteld, met als ondertitel 'Nabij en betrokken'. Dit is het beleidskader waarlangs wij keuzes voorleggen en maken voor de komende periode. De visie past in het voorgelegde meerjarenbeleidskader van de gemeente Rheden: het koersdocument sociaal domein Samen Leven.
- De uitvoering van het sociaal domein wordt al een aantal jaren door de gemeente Rheden voor onze gemeente uitgevoerd. Vanaf 2024 verzorgt de gemeente Rheden ook het beleid sociaal domein voor de gemeente Rozendaal.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

- De Wmo is een opneemregeling, wat betekent dat iedereen die voldoet aan de voorwaarden recht heeft op ondersteuning. Omdat Rozendaal een kleine gemeente is, kunnen de uitgaven per jaar sterk wisselen. In 2024 hebben 90 inwoners hulp en ondersteuning vanuit de Wmo ontvangen, tegenover 77 inwoners in 2023. De stijging komt vooral door een toename in aanvragen voor woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen.
- Enkele dure woningaanpassingen hebben in 2024 een grote financiële impact gehad op het jaarresultaat. Ook de stijging van tarieven bij (regionaal) gecontracteerde zorgaanbieders halverwege het jaar heeft bijgedragen aan de hogere uitgaven.
- De financiële decentralisatie van Beschermd Wonen is in 2024 opnieuw uitgesteld. Ook voor 2024 hebben wij – tijdelijke – ambulantiseringmiddelen ontvangen, bestemd om het zelfstandig wonen ('Beschermd Thuis') van de doelgroep mogelijk te maken. Deze ambulantiseringmiddelen worden grotendeels samen met Rheden ingezet voor een Lokaal Uitvoeringsplan voor de opvang van inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Jeugdwet

- Er zijn 59 Rozendaalse kinderen die jeugdhulp ontvangen. Dat zijn er evenveel als in het jaar 2023. Deze 59 kinderen hebben minder zorgtrajecten (nodig) gehad. Namelijk 76 in 2024; in 2023 waren dit er nog 85.
- De tarieven van behandeling en verblijf, die vallen onder het regionale contract, zijn tussentijds verhoogd. Dit naar aanleiding van een uitgevoerd tarievenonderzoek.
- Per 1 juli 2024 is er een nieuw contract ingegaan voor de zorgvorm jeugdhulp verblijf. Hiermee hebben de gemeenten in de regio ervoor gezorgd dat er meer keus is (gecontracteerd), indien dat nodig is. Daarnaast is per 1 januari 2025 het nieuwe contract gestart voor hoog-specialistische vormen van jeugdhulp voor kinderen in de meest kwetsbare situaties. Dit moet er in de komende zeven jaren toe leiden dat deze vormen van zorg geborgd zijn. En dat deze expertise ingezet gaat worden om juist te voorkomen dat kinderen doorstromen naar deze zware vorm van zorg.

Participatiewet

Sociale uitkeringen

- Er zijn in totaal zes inwoners vanuit de gemeente Rozendaal die in 2024 een beroep hebben gedaan op de sociale uitkeringen. Dit is vergelijkbaar met de afgelopen jaren. Inwoners die gebruik maken van een sociale uitkering worden passend begeleid naar een volgende stap zoals daginvulling of betaald werk. Omdat er sprake is van een tekort dat groter is dan 7,5% van het totale budget, wordt ook over 2024 weer een beroep gedaan op de Vangnetuitkering Participatiewet. Ook over 2022 en 2023 was dit het geval.

Minima en financiële hulpverlening

- De energietoeslag 2023 kon tot juni 2024 worden aangevraagd. In 2024 hebben drie Rozendaalse inwoners hier gebruik van gemaakt. Bij geldzorgen, onder andere door een hoge energierekening, worden inwoners ondersteund met informatie en advies of met minimaregelingen zoals de GelrePas, Individuele Inkomenstoeslag of bijzondere bijstand. In totaal hebben minder Rozendaalse inwoners gebruik gemaakt van deze ondersteuning, wat vooral komt doordat in 2023 de grootste groep inwoners de energietoeslag heeft aangevraagd.

Opvang en huisvesting nieuwkomers (Oekraïense vluchtelingen, asielzoekers en statushouders)

Huisvesting en inburgering statushouders

- De taakstelling is eind 2024 opgelopen naar vier, omdat we geen statushouders konden huisvesten. Inburgeringstrajecten zijn regionaal ingekocht. Momenteel is één statushouder bezig met inburgering.

Opvang Oekraïners

- Op basis van de opgave (de 97.000 landelijk) gaat het om 50 opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen voor ons. Met de opvang van 55 personen voldoet de gemeente dus aan de verplichting tot opvang van vluchtelingen uit Oekraïne die sinds 1 april 2022 geldt en realiseren we de opgave. Op basis van de uitkomsten van het heroriëntatieproces heeft het college van B&W op 25 april 2024 besloten om de huidige GOO 'De Bosrank' te continueren, tot in ieder geval 4 maart 2025. Onder voorwaarden – zijnde voldoende zekerheid over de continuering van de financiële tegemoetkoming door het Rijk – heeft het college ingestemd met een verdere verlenging daarna, tot 4 maart 2026. In de collegevergadering van 10 december 2024 heeft het college gesproken over de impact van het voortzetten van in het algemeen en over de mate waarin voldaan wordt aan de voorwaarden in het bijzonder. Na zorgvuldige afweging heeft het college besloten de opvang onder gelijkblijvende omstandigheden te willen continueren tot begin maart 2026. Daarmee blijven we als Rozendaal een bijdrage leveren aan de opgave voor de opvang van Oekraïense oorlogsvluchtelingen.
- Op 'De Bosrank' is in 2024 onverminderd ingezet op 'normalisering' van de woonsituatie en een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie (of andersoortige vorm van zinvolle dagbesteding). Alle leerplichtige kinderen gaan naar school. Bijna alle mensen die kunnen werken hebben een betaalde baan.
- Communicatie met de raad en met onze inwoners in het algemeen en omwonenden in het bijzonder over de opvang van Oekraïners is van groot belang. De raad is via raadsinformatiebrieven van 5 maart en 24 april 2024 geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de opvang van Oekraïense vluchtelingen. We zijn ook in 2024 de dialoog blijven aangaan met omwonenden van locatie 'De Bosrank' over hoe zij de aanwezigheid van 'De Bosrank' beleven en welke aandachtspunten dit oplevert. Er is in 2024 ook een open dag gehouden voor bewoners, omwonenden en andere geïnteresseerden. Daarnaast is er door de direct omwonenden direct contact mogelijk met de locatiemanager bij zorgen of aandachtspunten. De contacten zijn goed verlopen in 2024.

Opvang asielzoekers

- Met gemeente Rheden zijn gesprekken gevoerd over de wenselijkheid van het overnemen van de opgave voor opvang van asielzoekers door gemeente Rheden van Rozendaal, om daarmee te voldoen aan de opgave in de Spreidingswet. Het gaat hierbij om veertien personen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.097.000	1.497.000	1.623.760	126.760
6.2 Wijkteams	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	75.000	113.500	105.600	-7.900
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	10.000	0	1.682	1.682
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	10.000	5.540	-4.460
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	497.700	497.700
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
totaal baten	4.182.000	1.620.500	2.234.281	613.781
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.164.110	1.543.110	1.575.889	-32.779
6.2 Wijkteams	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	114.279	159.279	154.356	4.923
6.4 Begeleide participatie	71.609	80.409	84.814	-4.405
6.5 Arbeidsparticipatie	1.100	1.100	1.030	70
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	259.923	382.923	370.505	12.418
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	157.611	157.611	170.529	-12.918
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	403.152	409.152	545.875	-136.723
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	118.400	-118.400
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
totaal lasten	5.171.784	2.733.584	3.021.397	-287.813
Saldo van baten en lasten	-989.784	-1.113.084	-787.116	325.968
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-989.784	-1.113.084	-787.116	325.968

Toelichting

- De kosten Wmo vallen iets lager uit (na eerder bijstellingen in de turap). De kosten van woonvoorzieningen vallen wat lager uit dan voorzien. De kosten bij 6.71 maatwerkdienstverlening vallen hoger uit door gestegen kosten voor huishoudelijke hulp.
- Ook dit jaar vallen de kosten voor jeugdzorg weer hoger uit door het veelvuldig beroep dat gedaan wordt op deze open-einde regeling. Het beheersbaar maken van deze kosten zorgt bij alle Nederlandse gemeente voor hoofdbrekens.
- Taakveld 6.81 beschermd wonen: de baten zijn hier fors hoger doordat de ontvangen middelen voor 2022 en 2023 niet hoeven te worden overgedragen. De hiermee gemoeid gaande balanspost is vrijgevallen. Voor 2024 is een afspraak gemaakt waarbij een deel van de ontvangen middelen in onze exploitatie vrijvalt ter dekking van eigen kosten.

Beleidsindicatoren

Zie hiervoor de bijlage.

Verbonden Partijen

Bij dit programma horen de volgende Verbonden Partijen:

- Veilig Thuis;
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland (MGR);
- Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN).

Voor een nadere toelichting op deze Verbonden Partijen verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Inleiding

We werken via het Lokaal Preventieakkoord Rheden-Rozendaal aan gezonde leefstijl, financiële gezondheid en de aanpak van eenzaamheid. Ook omvat dit programma de taken in het kader van een klimaatadaptatie en energietransitie, een leefbaar milieu en afvalverwerking, alsook waterberging en bestrijding van ongedierte. Waar nodig stellen we lokale kaders, bijvoorbeeld in de APV en de Afvalstoffenverordening.

Beleidsdoel

Wij werken aan de gemeentelijke opgaven rondom het publieke gezondheid en duurzaamheid.

Wat wilden we bereiken?

Volksgezondheid

We willen, aanvullend op rijksbeleid en in samenwerking met de regio in de GGD (onderdeel van de VGGM), een bijdrage leveren aan de algemene gezondheid van onze inwoners.

Riolering

We willen een rioleringssysteem op peil houden dat voldoet aan de eisen van deze tijd. Voor zover mogelijk willen we in specifieke straten of buurten de wateroverlast bij hevige regenval verminderen.

Afval

We willen ons beleid ten aanzien van de hoeveelheid hergebruik grondstoffen doorzetten en daarmee het aantal kilo's restafval per huishouden doen afnemen. Ook willen wij een goede service blijven leveren aan onze bewoners door voorzieningen aan te bieden waardoor onze bewoners hun grondstoffen/restafval op een doelmatige wijze kunnen aanbieden.

Energie neutraal Rozendaal

Onze doelstelling én de landelijke doelstelling, om uiterlijk in 2050 alle gebouwen aardgasvrij te hebben en als gemeente CO2 neutraal te zijn, is ambitieus en ingrijpend. We zetten de ingezette beleidskoers richting een energie neutraal Rozendaal in 2050 voort.

Begraafplaats en crematie

Onder meer op grond van de Wet op de lijkbezorging hebben gemeenten een zorg voor de organisatie van begraafplaatsen. In Rozendaal geven we vorm en inhoud aan die verplichting door de begraafplaats Rosendaal te beheren en onderhouden, alsook door uitvaarten te faciliteren (onder meer grafgraven).

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Volksgezondheid

- Via het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) hebben we verschillende preventie gezondheidsprogramma's ingezet in 2024. Zie hiervoor de toelichting bij het onderdeel Sport in Programma 5.
- De rol van de GGD op het gebied van gezondheidsbevordering hebben we samen met de regio uitgebreid. Zij hebben vanaf 2024 meer tijd voor de aanpak Gezonde School, aandacht voor mentale gezondheid en senioren. We trekken samen met de GGD en de scholen op om hier invulling aan te geven.

- 🏘️ We nemen deel aan Velp-Rozendaal Samen Gezond 2030. Dit programma richt zich op een sterke samenwerking tussen de Eerstelijns Zorg en het Sociaal Domein. In 2024 werkte we aan een gezondheidsmonitor, waarin we gezondheidsdata van huisartsen, welzijnsorganisatie en gemeente aan elkaar koppelen. We organiseren (netwerk)sessies om inwoners, vrijwilligers en zorgverleners elkaar beter te leren kennen, en samen tot nieuwe aanpakken voor gezondheid te komen.

Riolering

- 🏘️ In overeenstemming met het verbreed Gemeentelijk rioleringsplan zijn in 2024 voorzieningen getroffen om meer hemelwater te bergen in Rozendaal. Dit betreft een voorziening op de T-splitsing Hertog van Gelrestraat/Jagermeesterlaan. Onder de T-splitsing zijn ondergrondse waterreservoirs aangebracht om tijdens regenbuien het hemelwater te bergen.
- 🏘️ In 2024 zijn er veel meer rioolproblemen gemeld door bewoners dan in voorgaande jaren. Met name de huisaansluitingen riolering op de Ringallee/ Schelmseweg hebben voor veel verstoppingen gezorgd. De kosten hiervan (reinigen riool huisaansluiting, camera inspecties en vervangen/ reparaties riool huisaansluitingen) komen ten laste voor de gemeente.

Afvalstoffen

- 🏘️ In 2024 hebben er twee regionale aanbestedingen plaatsgevonden op het gebied van afval/grondstoffen verwerking. Het betreft hier de aanbestedingen verwerking GFT (groente, fruit en tuinafval) en verwerking restafval. De overeenkomsten voor de verwerking van deze afval/grondstoffen liepen af per 31 december 2024. Samen met de gemeenten Arnhem, Rheden, Renkum, Doesburg, Lingewaard en Overbetuwe zijn er aanbestedingen uitgezet onder begeleiding van een extern bureau en de connectie. De kosten voor de begeleiding door een extern bureau voor beide aanbestedingen waren niet meegenomen in de begroting 2024.
- 🏘️ In 2024 is, op basis van de evaluatie van het Grondstoffenplan uit 2020, ingestemd met de vervolgstappen binnen het grondstoffenbeleid met uitzondering van de inzameling van oud papier. De doelstelling van dit beleid blijft de komende tijd om meer grondstoffen opnieuw te gebruiken in plaats van deze als restafval te verbranden.
- 🏘️ In 2024 is uit de evaluatie Verbeterd inzamelen van grondstoffen gebleken om niet direct een campagne te gaan houden om bewoners bewuster te maken over het scheiden van grondstoffen. Mede door het onderzoek die we gestart zijn om aansluiting te zoeken bij een recyclingplein (Doesburg) en oriëntatie op het gebied van inzameling per 1 januari 2026 zal in de toekomst meer aandacht worden besteed aan dit onderwerp en bewoners bewuster worden gemaakt van afval- (grondstoffen) scheiding.

Energieneutraal Rozendaal

- 🏘️ We hebben dit jaar via de afgesproken werklijnen uit de Meerjarenagenda Duurzaamheid 2023-2025 gewerkt aan de volgende werklijnen: energiebesparing, duurzame warmte, duurzame energie & opwekking en bewustwording & communicatie. In de evaluatie over 2024 (onderdeel van de Jaarkalender 2025) hebben wij uw raad hierover reeds uitgebreid geïnformeerd. In de Jaarkalender 2025 hebben we aangegeven met welke projecten en trajecten we in 2025 aan de gang gaan. Hieronder valt ook het opstellen van de nieuwe Meerjarenagenda 2026-2030.
- 🏘️ Er zijn inmiddels grote stappen gezet op het gebied van energieneutraliteit, maar er is nog uitdaging om ruimt 108 TJ aan duurzame energie op te wekken. Qua energiebesparing zijn we goed op weg, we zitten op dit moment op gemiddeld 1,1% besparing per jaar (doel: 1,5%). Op het gebied van duurzame warmte zien we voornamelijk op woningniveau concrete stappen (all electric). Met zon op dak halen we ruimschoots de doelstelling die we in de Regionale Energie Strategie hebben afgesproken.

Begraafplaats en crematie

- 🏘️ Er is in 2024 een start gemaakt met het tegengaan van wateroverlast op de begraafplaats door een het aanbrengen van een WADI en een lijngoot om zo uitspoeling van de parkeerplaats te verhelpen.
- 🏘️ Om tot een beleidsplan te komen hoe om te gaan met de grafmonumenten op het rijks monumentale deel van de begraafplaats is er een eerste opzet gemaakt om tot een visie te komen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
7.1 Volksgezondheid	0	0	24.189	24.189
7.2 Riolering	168.168	168.168	160.300	-7.868
7.3 Afval	229.180	229.180	226.344	-2.836
7.4 Milieubeheer	89.248	104.948	185.147	80.199
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	101.881	71.881	101.071	29.190
totaal baten	588.477	574.177	697.050	122.873
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	82.533	92.508	111.637	-19.129
7.2 Riolering	114.054	114.054	141.834	-27.780
7.3 Afval	181.540	181.540	206.837	-25.297
7.4 Milieubeheer	144.248	228.948	281.844	-52.896
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	38.314	38.314	39.835	-1.521
totaal lasten	560.689	655.364	781.987	-126.623
Saldo van baten en lasten	27.788	-81.187	-84.937	-3.750
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	21.200	90.200	41.101	-49.099
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	21.200	90.200	41.101	-49.099
Geraamd resultaat	48.988	9.013	-43.836	-52.849

Toelichting

- De baten en lasten bij volksgezondheid vallen hoger uit door de brede SPUK (GALA).
- De kosten bij riolering vallen hoger uit door het meer benodigde werk aan de rioleringen en de prijsstijgingen.
- De kosten bij afval vallen hoger uit door kosten voor het vervolgonderzoek milieustraat en de kosten voor het aanbestedingstraject restafval en GFT.
- De opbrengsten bij milieubeheer vallen hoger uit doordat de SPUK CDOKE hoger uitvalt, door een subsidie van de Provincie, en door een subsidie van RVO. Hierdoor is minder beroep gedaan op het door de raad beschikbaar gesteld krediet voor 2024. Hierdoor valt de onttrekking uit de reserve lager uit.
- De eerdere aframing in turap 2 van de opbrengsten op de begraafplaats is bijna volledig teniet gedaan. Tegen het einde van het jaar is de verkoop flink toegenomen waarmee het oorspronkelijk begrote bedrag bijna is gehaald.

Programma 8: Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Inleiding

We geven uitvoering aan wettelijke taken op het terrein van huisvesting, bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening. Dit programma spreekt zich uit over ruimtelijke ontwikkelingen in onze gemeente. Binnen dit programma worden afwegingen gemaakt voor initiatieven met inachtneming van de aanwezige kwaliteiten in zowel het groen als de (historische) bebouwing.

Beleidsdoel

We willen het prettige woon- en leefklimaat te behouden en zo mogelijk te verbeteren. Hierbij willen we een bijdrage leveren aan de lokale en regionale behoeftes binnen de fysieke leefomgeving waarbij we de aanwezige waarden van het mooie en groene kasteeldorp respecteren.

Wat wilden we bereiken?

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

We willen onze herkenbare en groene woon- en leefomgeving behouden en ontwikkelen. Onze reguliere werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving dragen daaraan bij.

Invoering Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet vereist dat de gemeente optreedt als één overheid en zorgdraagt voor een inhoudelijk integrale afweging met alle betrokken overheden. Samenwerking met verschillende ketenpartners zoals provincie, waterschap en Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is hierin essentieel.

Planschade

De behandeling van planschadeverzoeken behoort tot het reguliere werk (en capaciteit) binnen dit programma. Op het moment dat een bestemmingsplan een verandering in de bouw- of gebruiksmogelijkheden met zich meebrengt kan er planschade ontstaan. Inwoners kunnen hiervoor een verzoek indienen bij het college. De afwikkeling van verzoeken vindt plaats binnen strikte wettelijke kaders.

Wat hebben we bereikt en daarvoor gedaan?

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

- 📌 In 2024 hebben we vanuit het nieuwe Omgevingswetstelsel vergunningen kunnen verlenen. We zijn aangesloten op het landelijke DSO (Digitale Stelsel Omgevingswet) waar initiatiefnemers hun aanvragen doen, en deze op de juiste wijze verstuurd worden naar het juiste bevoegd gezag. De vergunningen zijn via het systeem gepubliceerd en verleend (na toetsing). Hiermee is een grote stap in de implementatie op tijd gezet.
- 📌 Voor toezicht en handhaving werken we onder andere samen met de gemeente Rheden en de ODRA. Hierover zijn in 2024 geen bijzonderheden te melden.

planschade

- 📌 In 2024 is geen planschade uitgekeerd. Wel zijn er procedures waarvan we de uitkomst in 2025 verwachten.

Volkshuisvesting

Invoering omgevingswet: Omgevingsvisie

- 📌 In 2024 is in twee rondes tijdens de 'dag van Rozendaal' het gesprek gevoerd met inwoners van de gemeente over hoe Rozendaal er in 2050 uit kan zien. Daarnaast is met verschillende ketenpartners gesproken over hetzelfde onderwerp. Dit heeft zich vertaald in een hoofdlijnennotitie waarin de kaders voor de uiteindelijke Omgevingsvisie beschreven zijn. De kaders en de visie worden in 2025 vastgesteld. Daarna kan de vertaling richting Omgevingsprogramma's en de regels in het Omgevingsplan plaatsvinden.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Baten				
8.1 Ruimtelijke Ordening	0	0	9.237	9.237
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	60.000	15.000	67.114	52.114
totaal baten	60.000	15.000	76.351	61.351
Lasten				
8.1 Ruimtelijke Ordening	13.865	33.865	109.028	-75.163
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	8.728	-8.728
8.3 Wonen en bouwen	71.025	71.025	74.866	-3.841
totaal lasten	84.890	104.890	192.622	-87.732
Saldo van baten en lasten	-24.890	-89.890	-116.271	-26.381
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	0	0	63.793	63.793
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	0	0	63.793	63.793
Geraamd resultaat	-24.890	-89.890	-52.479	37.411

Toelichting

De kosten bij ruimtelijke ordening vallen hoger uit door kosten die worden gedekt uit de daarvoor beschikbaar gestelde kredieten met name voor het opstellen van de Omgevingsvisie. De opbrengst omgevingsvergunningen valt hoger uit door de afgifte van de bouwvergunning voor de opvang Oekraïners. De kosten bij grondexploitatie betreffen uitgaven uit beschikbaar gestelde kredieten welke worden onttrokken uit desbetreffende reserves.

Beleidsindicatoren

Zie hiervoor de bijlage.

Verbonden Partijen

Bij dit programma horen de volgende Verbonden Partijen:

- Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen;
- Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA.)

Voor een nadere toelichting op deze Verbonden Partijen verwijzen wij naar de Paragraaf Verbonden Partijen.

Bijlage wettelijke beleidsindicatoren

Per programma worden de verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren opgenomen. De informatie die het CBS hanteert is niet in alle gevallen actueel, accuraat (bijvoorbeeld naar peildatum), of adequaat (naar referentiegevens). Waar mogelijk wordt de informatie in perspectief geplaatst.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

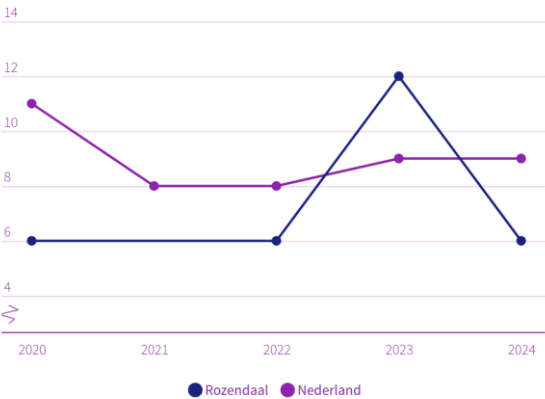
Indicator	Begroting Rozendaal 2024	Rekening Rozendaal 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	7	7
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	7	7
Apparaatskosten (€ per inwoner)	1.119	1.209
Externe inhuur (% van de totale loonsom)	15%	15%
Externe inhuur (de totale kosten inhuur externen)	216.430	210.779
Overhead (% van totale lasten)	27%	29%

Toelichting: Voor deze indicatoren kunnen wij geen gebruik maken van landelijke benchmarkinformatie. Een vergelijking met bijvoorbeeld gemeenten < 25.000 is niet beschikbaar. T.a.v. de post overhead wordt een nadere uitwerking gegeven in de Paragraaf 5 Bedrijfsvoering.

Programma 1 Veiligheid

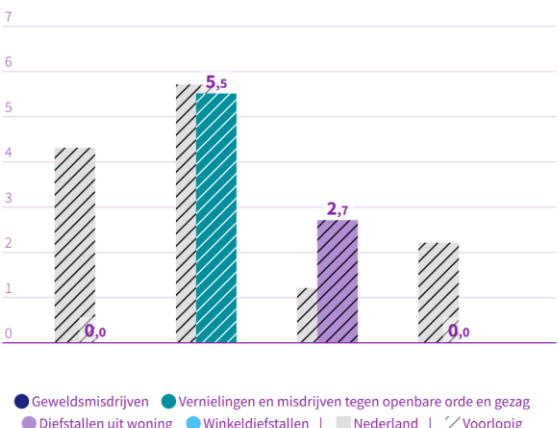
In onderstaande tabellen presenteren we de meest recente informatie zoals die door het CBS is aangeleverd via [waarschijnlijkheid.nl](https://www.waarschijnlijkheid.nl). De landelijk beschikbare informatie onderschrijft het beeld van Rozendaal als zeer veilige gemeente. In 2019 en 2023 was er sprake van een piek in het aantal verwijzingen naar Halt. We zien dit als een incidentele omstandigheid. Op het vlak van misdrijven scoort Rozendaal onder het landelijke gemiddelde.

Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

Halt | 2020 - 2024

Misdrijven
Rozendaal, per 1.000 inwoners

CBS | 2024

Programma 2 Verkeer en vervoer

Er zijn geen voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma.

Programma 3 Economie

Hieronder staat de verhouding tussen banen en woningen. Dat varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Het betreft de zogeheten functiemenging. Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. Het relatief hoge aantal vestigingen wordt beïnvloed door het hoge aantal zzp'ers dat Rozendaal rijk is.

Funciemenging

37,3%

Rozendaal

54,2%

Nederland

Meerdere bronnen | 2023

Vestigingen (van bedrijven)
per 1.000 inw.15 t/m 64jr

176,6

Rozendaal

181,8

Nederland

LISA | 2023

Programma 4 Onderwijs

De onderstaande gegevens laten zien in hoeverre er in Rozendaal sprake is van schoolverzuim. Absoluut verzuim heeft betrekking op de schoolplichtige en/of kwalificatieplichtigen in Rozendaal die niet staan ingeschreven bij een school (absoluut). Relatief verzuim betreft de vraag in hoeverre een schoolplichtige wel staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde periode lessen/praktijk verzuimt.

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

0,0

Rozendaal

6,3

Nederland

DUO/Ingrado | 2023

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

30

Rozendaal

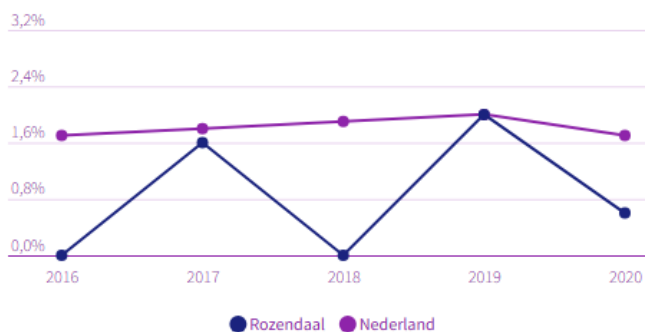

25

Nederland

DUO/Ingrado | 2019

Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)

DUO/Ingrado | 2016 - 2020

Programma 5 Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie

In Rozendaal wordt door een relatief hoog aantal inwoners gesport (volgens de definitie van het CBS). De landelijke trend is dat er steeds minder gesport wordt. In Rozendaal is het percentage niet-sporters min of meer gelijk gebleven.

Niet-sporters

33,9%

Rozendaal

46,4%

Nederland

Meerdere bronnen | 2022

Programma 6 Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

412,2

Rozendaal

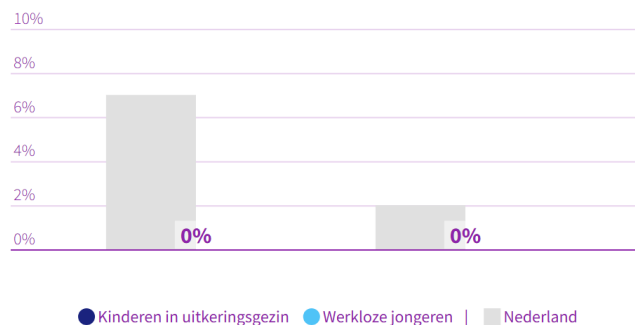
836,6

Nederland

Meerdere bronnen | 2023

Achterstand onder jeugd

Rozendaal

CBS | 2015

Jongeren met een delict voor de rechter

1%

Rozendaal

1%

Nederland

CBS | 2015

Netto arbeidsparticipatie

77,8%

Rozendaal

73,2%

Nederland

CBS | 2024

De netto arbeidsparticipatie drukt uit welk percentage van de potentiële beroepsbevolking daadwerkelijk werkzaam is.

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Rozendaal

70,3

Nederland

343,6

CBS | 2024

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

Rozendaal

10,5

Nederland

11,5

✓ Voorlopig

CBS | 2024

Lopende re-integratievoorzieningen

per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

0,0

Rozendaal

203,1

Nederland

CBS | 2024

Jongeren met jeugdbescherming

X

Rozendaal

0,9% *

Nederland

CBS | 2024 | *Voorlopig

Jongeren met jeugdreclassering

X

Rozendaal

0,3% *

Nederland

CBS | 2024 | *Voorlopig

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo

per 10.000 inwoners

250

Rozendaal

650

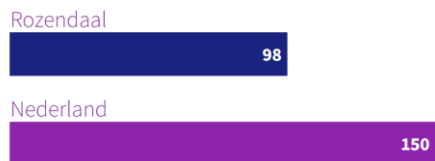
Nederland

CBS GMSD Wmo | 2024

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

De meest recente cijfers betreffen 2023. De afname in 2022 van de omvang van huishoudelijk afval, heeft zich helaas niet doorgezet in 2023 hebben wij 5 kg per huishouden meer aan het huishoudelijk afval ingediend dan in 2022. We zitten nog wel ver onder het nationale niveau.

Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner

CBS | 2023

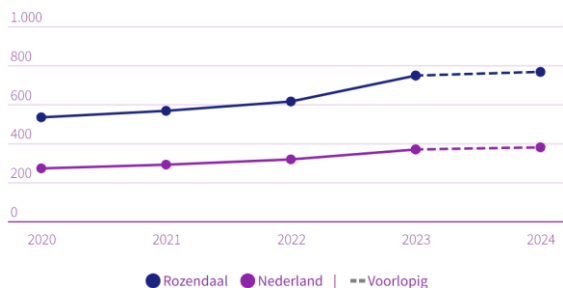
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

berekening | 2023

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde x €1.000

CBS | 2020 - 2024

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

BAG/ABF | 2023

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

COELO | 2024

Demografische druk

CBS | 2024

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

COELO | 2024

Het CBS hanteert de volgende beschrijving van demografische druk: het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder, per honderd personen van 20 tot 65.

Paragrafen

Inleiding

Waar de programma's in deze begroting direct gericht zijn op de burger, geven de paragrafen een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een overzicht, waardoor de raad een goed inzicht krijgt. Gezien de raad in het stelsel van dualisme kaders stelt en controleert, is het van belang dat de raad inzicht heeft in en overzicht heeft over deze onderwerpen. De raad legt in de paragrafen de beleidslijnen vast met betrekking tot de beheersmatige aspecten. Daarnaast zijn de verplichte paragrafen bedoeld om de raad en het college de financiële positie van de gemeente beter te laten beheersen. De verplichte paragrafen zijn:

1. lokale heffingen;
2. weerstandsvermogen en risicobeheersing;
3. onderhoud kapitaalgoederen;
4. financiering;
5. bedrijfsvoering;
6. verbonden partijen (externe samenwerking);
7. grondbeleid;
8. openbaarheidsparagraaf Woo.

Daaraan is een negende paragraaf toegevoegd, over informatieveiligheid (en privacy). Deze is wettelijk niet verplicht, maar de grote bewegingen op dit terrein, vervlochten met andere bedrijfsvoering aspecten én met alle inhoudelijke programma's, maken dat we hier aandacht aan besteden.

Paragraaf 1 Lokale heffingen

In de jaarrekening wordt ingegaan op de begrote en werkelijke opbrengsten ten aanzien van de lokale heffingen. Het beleid, en eventuele wijzigingen daarin, komen aan de orde in de begroting evenals relevante kengetallen en vergelijkingen.

Uitgangspunten tarieven

Uitgangspunten voor de lokale heffingen in de begroting 2024 waren als volgt:

- We corrigeren jaarlijks OZB-tarieven met het inflatiepercentage, voor 2024 was dat 5,0%. Daarnaast is de lijn van 5,5% extra per jaar aangehouden.
- Het tarief voor afvalstoffenheffing is gebaseerd op 100% kostendekkendheid.
- Het tarief voor rioolheffing is gebaseerd op 100% kostendekkend (begrotingsbasis).
- Op de leges is eveneens het inflatiepercentage van 5,0% toegepast (met uitzondering van producten waarvoor wettelijk vastgestelde tarieven gelden).

	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
OZB	535.174	538.652	3.478
Afvalstoffenheffing	229.180	226.344	-2.836
Rioolheffing	168.168	160.300	-7.868
Leges	152.951	229.157	76.206
Totaal	1.085.473	1.154.454	68.981

OZB en Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

In 2024 zijn in het kader van de wet WOZ 746 objecten beschikt waarop in totaal 65 (2024: 130) bezwaarschriften zijn ingediend. In 29 gevallen (objecten) is de WOZ-waarde verlaagd (2 bezwaren lopen nog). Het percentage gegrond verklaarde bezwaarschriften ten opzichte van het totaal aantal WOZ-objecten komt daarmee uit op 3,9 % (2023: 8,0%). Dat is een halvering ten opzichte van voorgaand jaar. Duidelijk is dat het hoge aantal gehonoreerde bezwaren over 2023 een incident is geweest.

Afvalstoffenheffing

Per saldo vallen de opbrengsten van afval € 2.800 lager uit op een totaal van € 226.000.

Rioolheffing

Geen bijzonderheden ten aanzien van deze heffing.

Leges

Hieronder vallen de opbrengsten op basis van de legesverordening, zoals:

- Producten van burgerzaken;
- (Omgevings)vergunningen;
- Huwelijken;
- Grafrechten;
- Overige leges.

De opbrengsten van de begraafplaats en de omgevingsvergunningen zijn in 2024 lager geweest dan geraamd. De opbrengsten van de overige leges voor liggen rond het begrote bedrag.

Kwijtschelding

De kwijtschelding is vastgelegd in een gemeentelijke regeling kwijtschelding. Kwijtschelding kan worden aangevraagd door particuliere belastingplichtigen voor de volgende belastingen:

- Onroerende zaakbelasting;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

In 2024 hebben er in totaal 7 huishoudens kwijtschelding ontvangen.

Kostendekkendheid van tarieven

Onderstaande tabel toont de mate van kostendekkendheid die in 2024 is gerealiseerd.

	Begroot baten 2024	Werkelijk baten 2024	Saldo 2024	Werkelijk lasten 2024	Dekkings- percentage 2024
Bestemmingsbelastingen					
Afvalstoffenheffing	229.180	226.344	-2.836	263.416	86%
Rioolheffing	168.168	160.300	-7.868	115.584	139%
subtotaal	397.348	386.644	-10.704	378.999	102%
Retributies					
Rijbewijzen/reisdocumenten	37.320	32.670	-4.650	44.471	73%
Huwelijken/Burg stand	28.250	27.505	-745	75.705	36%
APV-vergunningen	500	798	298	7.707	10%
Begraafrechten	71.881	101.071	29.190	91.971	110%
Omgevingsvergunning	15.000	67.114	52.114	55.555	121%
subtotaal	152.951	229.157	76.206	275.409	83%
Totaal	550.299	615.801	65.502	654.409	94%

Ten aanzien van afvalstoffenheffing en rioolrecht wordt de kostendekkendheid van de tarieven (100%) berekend op basis van de begroting. Afwijkingen op realisatie worden als onderdeel van het rekeningresultaat beschouwd en niet verrekend met een egalisatiereserve.

Verder geldt dat door de kleine schaal van Rozendaal een groot aantal leges niet kostendekkend is te krijgen. Dit geldt met name voor de rijbewijzen/reisdocumenten en de APV-vergunningen. Daarnaast is er door die kleine schaal soms ook sprake van een uitschieter naar boven (> 100%). Bij de omgevingsvergunningen komt dat door een éénmalige grote afgegeven vergunning.

Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is te zien hoe de lokale lastendruk zich heeft ontwikkeld, ook ten opzichte van de andere gemeenten. De gemeente op rang 1 heeft de laagste gemeentelijke woonlasten. De relatief slechte klassering voor de lasten van woningeigenaren heeft te maken met de hoge woningwaarde in Rozendaal. De cijfers zijn ontleend aan de atlas lokale lasten van Coelo (Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden).

Jaar	Eigen woning			Huurwoning		
	eenpersoons-huishouden	meerpersoons-huishouden	Ranglijst Coelo	eenpersoons-huishouden	meerpersoons-huishouden	Ranglijst Coelo
2021	1005	1036	350	244	275	37
2022	1052	1084	314	251	283	37
2023	1142	1177	329	274	309	49
2024	1208	1243	319	275	310	41
* hoogste woonlasten is nummer 347						

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om niet afgedekte risico's op te vangen met gereserveerde financiële middelen (weerstandscapaciteit). Voldoende weerstandsvermogen zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. Voldoende weerstandsvermogen gaat over twee vragen:

1. Welke risico's lopen we?
2. Wat is de beschikbare weerstandscapaciteit?

Risico's

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente. Een gemeente loopt tal van risico's die we in meer of mindere mate kunnen inschatten en beheersen. Gemeentelijke risico's kunnen voortkomen uit de politiek, de aansprakelijkheid, de strategie, financiële samenwerking, het bedrijfsproces en het milieu. Daarnaast zijn zaken als verbonden partijen, open einde regelingen en grondexploitaties bekende onderwerpen waar de gemeente belangrijke risico's loopt.

Risicoprofiel

Er zijn meer methoden om een gekwantificeerd risicoprofiel op te stellen, uiteenlopend van meer wetenschappelijke methoden tot meer praktische modellen. Voor alle methoden geldt dat ze geen 100% garantie bieden op volledigheid. Het gaat er immers om risico's zo goed mogelijk te benoemen waar nog niet op één of andere manier in is voorzien. De eigenschap van een risico is echter dat men niet weet wat, wanneer of hoe het zich aandient. Voor deze paragraaf kiezen we voor een pragmatische aanpak. Basis voor het risicoprofiel is een organisatiebrede inventarisatie van risico's die tweemaal per jaar plaatsvindt (begroting en rekening). Deze hebben we zo goed mogelijk gekwantificeerd en voorzien van een risicoscore (kans x impact), op basis van de volgende tabellen.

Kans	Score
Gering (minder dan 1 x per 4 jaar)	1
Gemiddeld (ongeveer 1 x per 4 jaar)	3
Hoog (minimaal 1 x per jaar)	5

Financieel gevolg	Score
Gering (< 0,1% omzet = < € 4.000	1
Beperkt (> 0,1% omzet < 0,5 % omzet = tussen € 4.000 en € 20.000)	2
Groot (> 0,5 % omzet = > € 20.000)	3

Omzet: lasten programma's Rozendaal (begroting 2024: afgerond structureel € 6,2 miljoen)

De risicoscore komt tot stand door de kans te vermenigvuldigen met de impact. Hoe hoger de score hoe groter het risico. De uitkomst zetten we af tegen de volgende tabel:

Ranking	Gevolg
Scores >= 10	Hoog risico. Als het een financieel risico betreft dient weerstandsvermogen aanwezig te zijn.
5 < Scores < 10	Beperkt risico. Als het een structureel financieel risico betreft wordt deze voor 25% meegeteld voor het aanhouden van een weerstandsvermogen (spreiding over 4 jaar). Een incidenteel risico wordt voor 50% meegenomen.
Scores < 5	Gering risico. Voor zover het financiële gevolgen betreft worden die geacht binnen de reguliere bedrijfsvoering gedragen te kunnen worden.

De risicoscore houdt ook rekening met het feit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Wanneer hiermee geen rekening wordt gehouden is de kans groot dat een behoorlijk deel van het vermogen (ofwel algemene reserve) onnodig geblokkeerd wordt.

Structureel of incidenteel

Van belang is onderscheid te maken tussen risico's met structurele en incidentele effecten, in het profiel is dit onderscheid ook aangebracht. Risico's met structurele effecten hangen meestal samen met de bedrijfsvoering zoals rente of hogere kosten vanwege een hoger aantal bijstandontvangers. Wanneer dit soort risico's zich voordoen dienen ook structurele maatregelen genomen te worden door ze mee te nemen in het financieel meerjarig perspectief. Het kan zijn dat het perspectief hiervoor op korte termijn geen ruimte biedt en dat moet worden omgebogen binnen de begroting. Om die reden wordt het risico voor 100% meegenomen wanneer het hoog is en voor 25% wanneer het beperkt is om het eerste jaar eventueel te overbruggen met behulp van het weerstandsvermogen. Wanneer zich een incidenteel risico voordoet dient deze in principe ineens ten laste van de weerstandscapaciteit gebracht te worden, wanneer deze niet kan worden opgevangen in het rekeningresultaat.

Uit het profiel valt op te maken dat op verschillende manieren rekening wordt gehouden met de verschillende risico's. Wanneer met alle risico's voor 100% rekening gehouden zou worden zou een gemeente een onevenredig deel van haar reserves moeten blokkeren, het is immers niet reëel dat alle risico's zich gelijktijdig voordoen.

Weerstandscapaciteit

Voor een oordeel over ons weerstandsvermogen is naast het risicoprofiel ook een inschatting van onze weerstandscapaciteit nodig, ook hierbij wordt in principe onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele middelen. Bronnen van weerstandscapaciteit zijn de algemene reserve, vrij aanwendbare bestemmingsreserves, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorziene uitgaven.

Stille reserves kunnen hierbij ook een rol spelen. Het betreft eigendommen die lager zijn gewaardeerd (boekwaarde) dan de waarde in het economisch verkeer (bij gebouwen is uitgegaan van de WOZ-waarde met peildatum 1-1-2024). Omdat deze niet onmiddellijk in een feitelijk dekkingsmiddel kunnen worden omgezet, laten we deze bij de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beschouwing. Het gebouw aan de Kerklaan en de Werf zijn immers nodig voor de 'bedrijfsvoering' en zijn zodoende niet eenvoudig te gelde te maken.

We benoemen deze wel zoals voorheen.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Economische waarde	Stille reserve
Kerklaan 1 en 3	0	1.133.000	1.133.000
Werf	0	147.000	147.000
Totaal			1.280.000

Structureel

Dit wordt met name gevormd door de onbenutte belastingcapaciteit (en dan met name OZB aangezien er al voor 100% dekking is gekozen voor afval en riool) en het bedrag voor onvoorzien. De onbenutte belastingcapaciteit kan berekend worden door aansluiting te zoeken bij artikel 12 van de financiële verhoudingswet.

Artikel 12

Bij een eventuele 'artikel 12-aanvraag' geldt ook een normtarief voor de OZB als één van de toelatingseisen. In dat geval dient een gemeente minimaal 20% meer OZB te heffen dan het landelijk gemiddelde (redelijk peil 2024: 0,1614%). Op basis van die norm bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit voor de gemeente Rozendaal ongeveer € 401.000. Echter, de feitelijke hoogte van de onbenutte belastingcapaciteit (met uitzondering van een artikel 12-aanvraag) is vooral een politieke keuze. Op basis van het gewenste financiële beleid (OZB verhoging zoveel mogelijk beperken tot inflatiestijging) is er feitelijk geen onbenutte belastingcapaciteit. Om die reden wordt voor de bepaling van de structurele weerstandscapaciteit alleen het bedrag voor onvoorzien meegenomen.

Incidenteel

De incidentele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de som van alle reserves waaraan nog geen specifieke bestemming is gegeven en eventuele bestemmingsreserves zonder concrete verplichting die daardoor herbestemd kunnen worden. Voor de berekening van de weerstandscapaciteit beperken we ons tot de algemene reserve. De overige reserves hebben in principe allemaal een bestemming waarvan het niet wenselijk is om deze opnieuw te bestemmen. Het genoemde bedrag betreft de stand per ultimo 2023 (balansdatum).

Structureel	
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Onvoorzien	10.000
subtotaal structureel	10.000
Incidenteel	
Algemene reserve	3.688.131
Totale weerstandscapaciteit	3.698.131

Risicoprofiel

De onderstaande tabel betreft de geactualiseerde risico-indicatie. Deze inventarisatie wordt twee keer per jaar herzien (bij de jaarrekening en bij de begroting).

Onderwerp	Risico/oorzaak	Beheersmaatregel	K	I	Bedrag	Risico score	%	Bedrag
Open einde regelingen								
WWB	Meer aanvragen	Geen, conjunctuurgevoelig	3	2	15.000	6	25%	3.750
WMO	Meer aanvragen	Geen, wel optie om beleid aan te passen	3	3	40.000	9	50%	20.000
Jeugdzorg	Meer aanvragen	Geen, wel optie om beleid (gedeeltelijk) aan te passen	3	3	100.000	9	50%	50.000
Kinderopvang	Meer aanvragen SMI	Geen	3	1	5.000	3	0%	0
Leerlingenvervoer	Meer aanvragen	Geen	3	2	15.000	6	25%	3.750
Beschermd wonen	Meer aanvragen	Geen	3	3	70.000	9	50%	35.000
Overige risico's met structureel effect								
Algemene uitkering	Samen trap af	Geen	3	3	100.000	9	25%	25.000
Renterisico (uitgaven)	Schommelingen op de geld- en kapitaalmarkt	Op dit moment geen lening en anders wordt dit risico afgedekt via de renterisiconorm	1	1	0	1	0%	0
Renterisico (inkomsten)	Daling van rentevergoeding over uitgezette eigen middelen	Door de gestegen rente heeft rozendaal weer rente-inkomsten, zekerheid creëren door langere wegezetting van middelen.	3	3	200.000	9	25%	50.000
Kapitaalgoederen	Onvoorzien en onverwacht onderhoud aan gebouwen of wegen	Actuele beheerplannen en periodiek inspectie	3	3	50.000	9	25%	12.500
Verduurzaming vastgoed/ tractie	Verplichtingen tot verduurzaming kunnen aanzienlijke kosten veroorzaken	Anticiperen op regelgeving en ontwikkelingen meenemen in de begroting	3	3	50.000	9	25%	12.500
Klimaat/droogte	Door veranderend klimaat ontstaan er problemen met vegetatie, riool en water	Anticiperen op wetgeving en ontwikkelingen en meenemen in de begroting	3	3	100.000	9	25%	25.000
Kortleven pensioen wethouders	Het vroegtijdig overlijden van een (ex) bestuurder kan financiële consequenties hebben (verzekeraar)	Verzekeren danwel opvangen binnen weerstandsvermogen	1	3	50.000	3	0%	0
Wachtgeldverplichtingen bestuurders	Bij mutaties in het college kunnen wachtgeldverplichtingen ontstaan	Verzekeren danwel opvangen binnen weerstandsvermogen	3	3	100.000	9	25%	25.000
Juridische procedures	Bezwaren en rechtszaken bij projecten en/of beslissingen	Binnen projectplannen en besluitvorming aandacht voor hebben	3	2	25.000	6	25%	6.250
Gemeenschappelijke regelingen	Het algemeen bestuur kan besluiten nemen met financiële consequenties waaraan de gemeente vanwege de constructie gehouden is	Feitelijk niet aanwezig	5	3	50.000	15	100%	50.000
Personeel	Lastig vervulbare vacatures waardoor externe inhuur noodzakelijk is	Aantrekkelijke werkgever blijven	3	3	50.000	9	25%	12.500
Veranderende wetgeving	Aanpassing in wetgeving leveren kosten op die niet altijd voldoende worden gecompenseerd	Anticiperen op ontwikkelingen	3	3	50.000	9	25%	12.500
subtotaal structureel								343.750

Risico's met incidenteel effect								
Ramp c.q. groot incident	Gemeente wordt door bijvoorbeeld het ministerie niet volledig gecompenseerd voor de kosten die gemaakt zijn	Feitelijk niet aanwezig	1	3	50.000	3	0%	0
Rechtspositionele consequenties	Binnen elk bedrijf kunnen situaties aan de orde zijn waarbij er kosten optreden voor besluiten met rechtspositionele consequenties. De gemeente is hiervoor eigen-risico-drager.	Voorziening voor treffen dan wel opvangen binnen weerstandsvermogen	3	3	75.000	9	50%	37.500
Personeel	Langdurige uitval door ziekte	Goede begeleiding zieke werknemers	3	3	80.000	9	50%	40.000
Informatiebeveiliging/privacy	Hacks, privacyissues, uitval systemen	Beveiliging op orde, bewustwording	3	3	100.000	9	50%	50.000
Schades	Schade door eigendommen van de gemeente (bijvoorbeeld door bomen)	In principe geldt hiervoor de aansprakelijkheidsverzekering van de gemeente, echter er is altijd een risico dat het niet past binnen de voorwaarden, bijvoorbeeld het niet uitvoeren van inspecties	3	3	30.000	9	50%	15.000
Planschade	Niet binnen de exploitatieovereenkomst af te dekken planschades	Feitelijk niet aanwezig	3	2	25.000	6	50%	12.500
Project OOR	Geen volledige compensatie voor kosten (o.a. zorg, juridische kosten, ontwikkelingen in de omgeving)	Sturen op zorgvragers, preventie, advies inwinnen	3	3	150.000	9	50%	75.000
Waarborgfonds sociale woningbouw	geen volledige compensatie voor de gemaakte kosten	Bepaalde begrote posten heroverwegen.	1	3	320.000	3	0%	0
					subtotaal incidenteel		230.000	
					Totaal		573.750	

Weerstandsratio

Deze confrontatie van risicoprofiel en weerstandscapaciteit is opgenomen in de volgende tabel. Het vervolgens gepresenteerde overzicht geeft aan hoe de ratio gewaardeerd kan worden.

Weerstandsvermogen		Beschikbaar		Benodigd
Structureel	A	10.000	B	343.750
Incidenteel	C	3.688.131	D	230.000
Totaal	E	3.698.131	F	573.750
Structureel (A/B)		0,03		
Incidenteel (C/D)		16,04		
Totaal (E/F)		6,45		

Ratio	Waardering
> 2,0	uitstekend
1,5 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,5	voldoende
0,8 - 1,0	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Conclusie

De weerstandsratio van 6,45 is uitstekend, waarbij de stille reserves niet in de berekening zijn meegenomen. De gemeente Rozendaal is hiermee uitstekend in staat om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het voorzieningenniveau in gevaar uitkomt. Bij materiële tegenvallers van structurele aard is er zodoende ook voldoende tijd om de maatregelen in kaart te brengen die nodig zijn om een structureel evenwicht tot stand te brengen.

Daarnaast is voor financiële tegenvallers binnen het sociaal domein nog steeds een afzonderlijke bestemmingsreserve van ruim € 242.000 aanwezig waarmee in de berekening van de weerstandscapaciteit geen rekening is gehouden.

Staat van Reserves en Voorzieningen (inclusief toelichting op mutaties)

Overzichtstabel

	Saldo 1-1-2024	Onttrek- kingen	Toevoe- gingen	Saldo 31-12-2024	Claims
A. Algemene reserve					
Vrije algemene reserve	3.783.218	95.088	0	3.688.131	337.092
subtotaal A	3.783.218	95.088	0	3.688.131	337.092
B. Bestemmingsreserves					
Reserve monumenten	20.959	0	0	20.959	0
Reserve sociaal domein	368.210	125.343	0	242.867	0
Reserve gemeentelijke gebouwen	102.625	0	6.686	109.311	0
Reserve digitalisering	55.710	43.002	0	12.708	0
Reserve fietspaden	63.264	0	0	63.264	0
Reserve wegen	104.611	0	9.203	113.814	0
Reserve begraafplaats	18.913	0	0	18.913	0
Reserve dekking kapitaallasten	4.928.493	204.386	36.000	4.760.107	4.760.107
Reserve energietransitie	337.260	21.309	0	315.951	0
subtotaal B	6.000.045	394.040	51.889	5.657.895	4.760.107
C. Voorzieningen					
Voorziening riolering	1.067.000	36.000	68.000	1.099.000	0
Voorziening RVU	0	0	6.819	6.819	0
Voorziening pensioenen wethouders	326.616	0	31.997	358.613	0
subtotaal C	1.393.616	36.000	106.816	1.464.432	0
Totaal	11.176.880	525.127	158.705	10.810.457	5.097.199

A. Algemene reserve

Vrije algemene reserve

Doel	Weerstandsvermogen en dekking van incidentele kosten c.q. projecten.										
Claim	Niet alle besluiten die ten laste komen van de algemene reserve zijn op 31 december 2023 volledig uitgevoerd. Voor het restant daarvan rust er nog een claim op een aantal reserves. Het gaat om een totaalbedrag van € 294.033 dat beschikbaar is gesteld voor verschillende kredieten. De voornaamste kredieten zijn: masterplan Veluwezoom, omgevingswet, planschades en additionele wensen De Del										
Mutatie	In 2024 is de uitvoering van diverse raadsbesluiten ten laste van de algemene reserve gebracht. Het gaat hierbij zowel om besluiten uit 2024 als eerdere jaren. In 2024 sprake van de volgende onttrekkingen: <table> <tr> <td>Planschades</td><td>4.666 (Pr. 8)</td></tr> <tr> <td>Additionele wensen De Del</td><td>5.244 (Pr. 8)</td></tr> <tr> <td>Omgevingswet</td><td>53.883 (Pr. 8)</td></tr> <tr> <td>Digitale agenda</td><td>31.295 (Pr. 0)</td></tr> <tr> <td>Totaal</td><td>95.088</td></tr> </table>	Planschades	4.666 (Pr. 8)	Additionele wensen De Del	5.244 (Pr. 8)	Omgevingswet	53.883 (Pr. 8)	Digitale agenda	31.295 (Pr. 0)	Totaal	95.088
Planschades	4.666 (Pr. 8)										
Additionele wensen De Del	5.244 (Pr. 8)										
Omgevingswet	53.883 (Pr. 8)										
Digitale agenda	31.295 (Pr. 0)										
Totaal	95.088										

B. Bestemmingsreserves

1. Reserve monumenten

Doel	Bekostiging van verleende subsidies aan inwoners ten behoeve van monumentenzorg.
Claim	N.v.t.
Mutatie	Geen

2. Reserve sociaal domein

Doel	Opvang van eventuele tegenvallers in het sociaal domein en/of egalisatie van de kosten voor de WWB.
Claim	N.v.t.
Mutatie	De mutatie betreft de meerkosten in 2023 die bij het besluit bij de jaarrekening 2023 zijn onttrokken uit deze reserve.

3. Reserve gemeentelijke gebouwen

Doel	Opvang van kosten van vervanging van inventaris, (ICT)apparatuur. Daarnaast worden de kosten van het schilderwerk en overig groot onderhoud voor het gemeentehuis aan deze reserve onttrokken.
Claim	N.v.t.
Mutatie	De toevoeging komt voort uit de notitie reserves en voorzieningen (nota R&V) en betreft de jaarlijkse storting ten behoeve van het schilderwerk.

4. Reserve digitalisering

Doel	Opvang van kosten/investeringen op het gebied van digitalisering (basisregistraties, digitale ontsluiting van gegevens, koppelingen met landelijke registraties e.d., geen hardware)
Claim	De eerdere claim met betrekking tot een investering voor de uitvoering van de digitale agenda (DA)
Mutatie	De kosten voor de DA zijn onttrokken (€ 43.002)

5. Reserve fietspaden

Doel	Deze reserve dient ter opvang van kosten groot onderhoud fietspaden.
Claim	Geen
Mutatie	Geen

6. Reserve wegen

Doel	Deze reserve dient ter opvang van kosten groot onderhoud wegen.
Claim	N.v.t.
Mutatie	De toevoeging betreft de jaarlijkse dotatie ten behoeve van het wegenonderhoud van geasfalteerde wegen.

7. Reserve begraafplaats

Doel	Opvang van kosten voor het op peil houden van de begraafplaats en het onderhoud van de paden.
Claim	N.v.t.
Mutatie	N.v.t.

8. Reserve dekking kapitaallasten

Doel	Bij de invoering van het BBV is de systematiek van dekking van afschrijvingen gewijzigd. Voorheen werden sommige investeringen direct uit een reserve/voorziening gedekt. Volgens de voorschriften moet eerst worden geactiveerd. Vervolgens worden de afschrijvingslasten van een investering (die t.l.v. een reserve is gebracht) uit de reserve geboekt. Deze reserve is in feite de som van de toekomstige afschrijvingen.
Claim	In feite zijn alle middelen in deze reserve een claim voor de toekomstige afschrijvingslasten.

Mutatie	De onttrekkingen betreffen de afschrijvingen van investeringen die eerder zijn gedaan. De grootste daarvan betreft de nieuwe Dorpsschool. De totale onttrekking voor de egalitatie van die kapitaallasten bedraagt € 204.386.
---------	---

9. Reserve energietransitie

Doel	De reserve kan worden ingezet voor een breed aantal maatregelen met als doel Rozen- daal op lange termijn energieneutraal. Wanneer de plannen (en hoogte van de investe- ringen) meer concreet zijn vindt een dotatie vanuit de algemene reserve plaats. Die stor- ting kan worden aangevuld met aanvullende middelen die het rijk beschikbaar stelt om bij te dragen vanuit het Interbestuurlijk Programma.
Claim	Geen.
Mutatie	Voor inhuur is een bedrag van € 12.309 onttrokken en voor de deelauto € 9.000. Deze bedragen vallen lager uit doordat er gebruik gemaakt kon worden van de CDOKE-midde- len en diverse subsidies.

C. Voorzieningen

Voorziening riolering

Deze voorziening dient ter dekking van kosten groot onderhoud en vervanging. Op basis van het verbrede ge-
meentelijk rioleringsplan. Jaarlijks wordt er gestort volgens het vGRP. Betreft de jaarlijkse dotatie aan de voorzie-
ning voor de toekomstige rioolinvesteringen op basis van het rioleringsplan (hiermee is in het tarief rekening ge-
houden).

Voorziening pensioen wethouders

De toekomstige pensioenverplichtingen en wachtgeldverplichtingen worden ten laste van deze voorziening ge-
bracht. Naast storting van ingehouden pensioenpremies, heeft de jaarlijkse berekening uitgewezen dat er een
bedrag van € 31.997 moest worden gestort om de voorziening op het juiste peil te brengen. De schommelingen in
de rekenrente verklaart het grillige karakter van de stortingen de laatste jaren.

Overige financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten een basisset van vijf financiële kengetallen
op te nemen. Doel is in 1 oogopslag de gemeenteraad meer inzicht te bieden in de financiële positie van de
gemeente.

Financiële kengetallen	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2024	Gelderland*
Netto schuldquote	-66%	-56%	-55%	62%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-66%	-56%	-55%	55%
Solvabiliteitsratio	75%	78%	67%	32%
Kengetal grondexploitatie	0%	0%	0%	8%
Structurele exploitatieruimte	-1%	0%	39%	1%
Belastingcapaciteit	120%	127%	130%	101%

* ter vergelijking gemiddelde van Gelderland toegevoegd, betreffen begrotingscijfers 2025

Betekenis van de kengetallen

Net als bij het weerstandsvermogen gelden ook voor deze kengetallen geen harde normen. Wel zijn er algemene
bandbreedtes waarmee een indruk kan worden verkregen over de waarde van het kengetal, de Provincie
Gelderland heeft bijvoorbeeld de volgende categorieën aangeduid:

	Categorie A Voldoende	Categorie B Matig	Categorie C Onvoldoende
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20%-50%	<20%
Kengetal grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	Begr <u>en</u> Mrj >0%	Begr <u>of</u> Mrj >0%	Begr <u>en</u> Mrj <0%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

Netto schuldquote inclusief alle verstrekte leningen

Beide zijn voor Rozendaal gelijk omdat er geen door-verstrekte geldleningen aan bijvoorbeeld woningcorporaties zijn. De netto schuldquote geeft het niveau aan van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90% (groen), oranje is hoog en rood betekent gevaarzone, het gemeentebestuur moet er dan werk van maken om de schuld te verlagen. In Rozendaal is de schuldquote onverminderd uitstekend.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Rozendaal in staat is op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen, ook deze is onverminderd hoog.

Kengetal grondexploitatie

De grondexploitatie kan een grote invloed op de financiële positie van een gemeente hebben (zowel positief als negatief). Dit kengetal geeft een indicatie van het relatieve belang van de grondexploitatie voor Rozendaal. Door de afsluiting van de grondexploitatie De Del is deze niet meer van toepassing.

Structurele exploitatieruimte

Aan de hand van dit kengetal kan het structurele en reële evenwicht van de begroting beoordeeld worden. Een percentage van 0% betekent een sluitende begroting, een positief percentage wil zeggen dat er begrotingsruimte is. In dit geval biedt het financieel meerjarig perspectief bij de begroting dan ook een betere indicatie.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen kan worden gerelateerd aan de totale woonlasten. De woonlasten worden bepaald aan de hand van de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in Rozendaal. De gemiddelde WOZ waarde in Nederland bedroeg in 2024 € 379.000 en in Rozendaal € 769.000. Dat is dan ook de voornaamste reden voor het hoge percentage. Dit zegt dus niets over de uiteindelijke belastingcapaciteit. Zoals elders in deze paragraaf aangegeven is dat een politieke keuze (gerelateerd aan de 'Artikel 12-norm' bedraagt die capaciteit ongeveer € 401.000).

Berekening van de kengetallen

	Kengetal	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
1A Netto Schuldquote (incl. verstrekte leningen)				
A	Vaste schulden (cf art 46 BBV)	0	0	0
B	Netto vlottende schuld (cf art 48 BBV)	429.113	1.000.000	567.451
C	Overlopende passiva (cf art.49 BBV)	1.470.322	75.000	2.793.494
D	Financiële activa (cf. art 36 lid d, e en f)	1.910.184	1.661.660	1.854.817
E	Uitzettingen < 1 jaar	3.725.614	4.683.783	6.346.816
F	Liquide middelen (cf.art 40 BBV)	3.726	25.000	2.166
G	Overlopende activa (cf art. 40a BBV)	1.738.197	50.000	319.434
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV excl mut.reserves)	8.278.552	9.546.529	9.338.875
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-66%	-56%	-55%
2. Solvabiliteitsratio				
A	Eigen vermogen (cf art 42 BBV)	9.695.347	9.168.981	9.657.920
B	Balanstotaal	13.049.026	11.704.720	14.412.481
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	74%	78%	67%
Kengetal grondexploitatie				
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden (cf art 38 lid a punt 1 BBV)	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	0	0	0
C	Totale baten cf art 17 lid c BBV (excl mut.reserves)	8.278.552	9.546.529	9.338.875
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte				
A	Structurele lasten	6.269.022	9.656.053	6.296.707
B	Structurele baten	6.064.673	9.546.529	9.759.075
C	Totale structurele toevoegingen aan reserves	51.889	15.889	143.639
D	Totale structurele onttrekkingen aan reserves	204.386	149.855	333.764
E	Totaal baten	8.278.552	9.546.529	9.338.875
	Structurele exploitatieruimte (((B-A)+(D-C))/E x 100%	-0,6%	0,3%	39,1%
Belastingcapaciteit, woonlast meerpersoonshuishouden				
A	OZB lasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	669	549	648
B	Rioolheffing voor een gezin	220	220	220
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	310	309	309
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0
E	Totaal woonlasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	1199	1078	1177
F	Woonlasten gelders gemiddelde voor gezin in 2024*	997	852	904
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor (E/F) x 100%	120%	127%	130%

De berekende woonlast (F) wordt gepresenteerd vanuit het perspectief van de belastingbetaler, het betreft immers ook de feitelijke aanslag. Binnen de algemene uitkering wordt er echter (via een korting gebaseerd op de WOZ-waarde) vanuit gegaan dat een gemeente met een gemiddelde hoge WOZ-waarde in staat is meer eigen inkomsten te genereren via de OZB (hier bestaat een relatie met de onbenutte belastingcapaciteit). Om die reden komt het percentage hoog uit, wanneer het OZB-% vergeleken zou worden met het OZB-% van andere gemeenten ligt dat onder het landelijk gemiddelde.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Rozendaal beslaat een oppervlakte van 2.795 hectare. Hier wonen, werken en recreëren mensen waarvoor een aantal zogenaamde kapitaalgoederen nodig zijn. In deze paragraaf geven we inzicht in de onderhoudstoestand en de kosten van onze belangrijkste groepen kapitaalgoederen (wegen, riolering/water, openbare verlichting, groen en gebouwen). Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële consequenties ervan. De lasten hiervan komen in verschillende programma's tot uitdrukking.

Beleid voor beheer kapitaalgoederen

Voor het onderhoud hanteerden we in 2024 de volgende plannen:

Nota	Jaar van vaststelling/beoordeling
Onderhoudsplan wegen (2022 -2029)	2022
Onderhoudsplan riolering (2023 - 2027)	2022
Groenvisie (2022-2026)	2022

Wegbeheer

Als uitvloeisel van het coalitieakkoord is in 2018 besloten om op het moment van onderhoud voor de binnenwegen het asfalt te vervangen door klinkers. Dat betekent dat die kosten voortaan geactiveerd worden en als kapitaallast in de meerjarenbegroting worden opgenomen. Voordat tot daadwerkelijke uitvoering van het wegbeheer wordt overgegaan wordt ook het riool geïnspecteerd om te beoordelen of er 'werk met werk' gemaakt kan worden en voorkomen we dat niet veel later diezelfde weg weer open moet voor periodiek onderhoud aan het riool. In 2024 is er geen groot onderhoud uitgevoerd.

Financieel

Exploitatie (zie ook programma 2)

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Programma 2				
2.1 Verkeer en vervoer	208.774	227.174	253.665	-26.491

Voor een toelichting op de verschillen zie Programma 2.

Investerings (zie ook overzicht investeringen en kredieten)

Er zijn geen investeringen geweest.

Riolering

In 2022 is het laatste verbreed rioleringsplan (vGRP) 2023 - 2027 vastgesteld. Dit plan is de uitvoering van de wettelijke verplichting dat de gemeente een rioleringsplan moet hebben. In dit plan zijn de normen bepaald voor de kwaliteit van het onderhoud en milieu en wordt aangegeven welke investeringen jaarlijks nodig zijn om aan de gestelde voorwaarden uit het plan te voldoen. De hieruit voortvloeiende lasten zijn in de begroting verwerkt. Als blijkt dat investeringen niet direct noodzakelijk zijn, dan zullen deze investeringen worden uitgesteld.

Verder hebben metingen uitgewezen dat wij voldoen aan de basisinspanning (afkoppelen) zoals deze is opgelegd door de Provincie. Dit is vastgelegd in het BRP (Basis rioleringsplan) en getoetst door het waterschap Rijn&IJssel. Door de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken zijn gemeenten vanaf 2008 verantwoordelijk voor de ruimtelijke inpassing van maatregelen die de waterbeheerder betreft. Daarnaast kent de wet drie zorgplichten toe aan gemeenten: afvalwater, hemelwater en grondwater. In het vGRP is met deze zorgplichten rekening gehouden. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal de verplichting voor het opstellen van een GRP vervallen. De zorgplichten worden wel overgenomen in de Omgevingswet.

Naast het opstellen en periodiek herzien van het vGRP (vooral ook bedoeld om tijdig de kosten voor riolering in beeld te hebben) wordt er jaarlijks zo'n 1500 meter riolering geïnspecteerd. Daaruit volgen aanbevelingen voor onderhoud dan wel herstel/vervanging zodat die activiteiten op het juiste moment worden uitgevoerd en er ook geen onnodige kosten worden gemaakt.

In 2024 zijn er ondergrondse hemelwaterreservoirs aangelegd op de kruising Jagermeesterlaan / Hertog van Gelrestraat voor het verminderen van regenwateroverlast op deze locatie.

Financieel

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Programma 7				
7.2 Riolering	114.054	114.054	105.834	8.220

Een toelichting hierop is te vinden bij Programma 7.

Gemeentegebouwen

Om het benodigde onderhoud uit te kunnen voeren is jaarlijks per gebouw een budget in de begroting opgenomen. Om deze budgetten te kunnen bepalen is een onderhoudsplanning gemaakt waarbij gebruik is gemaakt van ervaringscijfers. De budgetten in de begroting waren toereikend voor de huisvestingskosten.

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Huisvesting (energie, water, aankoop niet duurzame goederen en diensten, specifieke verbruiksgoederen, huren, verzekeringen, afschrijving), per saldo	31.508	39.532	-8.024

Groenvisie

De (aangescherpte) Groenvisie 2022-2026 (juli 2023) geeft weer op welke locaties de biodiversiteit versterkt wordt en biedt zicht op hoe wij de positie van fauna willen verstevigen in Rozendaal.

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Programma 5				
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	126.348	166.348	154.099	12.249

Zie Programma 5 voor een nadere toelichting.

Fietspaden

In 2024 zijn er naast het reguliere onderhoud geen bijzonderheden te melden.

Water

We hebben slechts één beek binnen de gemeente waarmee geen bijzonder onderhoud voor de gemeente Rozendaal is gemoeid.

Paragraaf 4 Financiering

De paragraaf Financiering geeft jaarlijks inzicht in de ontwikkelingen rond de meer-jaren-financiering, het te voeren beleid op dit gebied en in de risico's die de gemeente daarbij loopt. Zoals wettelijk voorgeschreven hanteren we hiervoor een Treasurystatuut dat door de raad is vastgesteld. In het Treasurystatuut staat aan welke partijen en onder welke condities de gemeente geld mag uitlenen en bij welke partijen en onder welke condities beleggingen en financieringen kunnen plaatsvinden. De uitgangspunten zijn gebaseerd op een risicomijdend treasurybeleid. De gemeente verricht geen 'near banking' - of 'banking' -activiteiten omdat dit niet tot de kernactiviteiten van de gemeente behoort.

Risicobeheer

In deze paragraaf wordt, via onderstaande tabel, inzicht gegeven in de risico's met betrekking tot de vlottende schuld (kasgeldlimiet) en de risico's op de vaste schuld (renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is bedoeld om het renterisico op opgenomen kortlopende geldleningen tot een acceptabel maximum te beperken. Kortlopende leningen zijn immers 'goedkoper' dan langlopende leningen. Een risico hierbij is echter dat het lagere rentepercentage ook voor een korte periode van toepassing is. Om te voorkomen dat gemeenten met omvangrijke kortlopende leningen bij forse rentestijgingen in de problemen komen is er een landelijke kasgeldlimiet vastgesteld.

Kasgeldlimiet

Grondslag: omvang begroting per 01-01-2024	Rekening 2024
Omvang begroting per 1 januari 2024 (afgerond)	9.680.353
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5% begroting)	822.830
2. Omvang vlottende korte schuld (rekening-courant Gemeente)	1.716.552
3. Vlottende middelen (kortlopende vorderingen)	5.230.494
4. Totaal kasgeld (2) – (3)	-3.513.942
5. Toegestane kasgeldlimiet (1)	822.830
6. Overschrijding (+) / ruimte (-) onder kasgeldlimiet (4-5)	-4.336.772

Het negatieve bedrag bij de overschrijding van de kasgeldlimiet betekent dat we ruim voldoen aan de norm.

Renterisiconorm

Eventuele renterisico's op de langere termijn worden beheerst door de toepassing van de zogenaamde renterisiconorm. In de kern komt deze erop neer dat niet op eenzelfde moment een omvangrijke herfinanciering van langlopende leningen plaatsvindt tegen op dat moment bijvoorbeeld fors hogere rentepercentages. Met het toepassen van een renterisiconorm worden de renterisico's gespreid. De gemeente Rozendaal kent momenteel (en dat is ook niet voorzien) geen langlopende leningen, daarom is berekening van de norm niet aan de orde.

Uitgezette middelen

De gemeente Rozendaal heeft een goede liquiditeitspositie. In 2024 is gemiddeld een bedrag van € 4,3 miljoen aangehouden bij de schatkist. Door de gestegen rente is hier een behoorlijk rendement op behaald.

Garanties op leningen aan derden

In november 2022 is een garantstelling afgegeven ten behoeve van de nieuwbouw van het dierenasiel. Het gaat daarbij om een bedrag van € 35.200. Dit is een aflopend bedrag naar € 971,- in 2053 waarna de lening volledig is afgelost door het dierentehuis.

Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF)

De decentrale overheden hebben door deze wet nog eens nadrukkelijk dezelfde verantwoordelijkheid als de centrale overheid opgelegd gekregen voor een gedegen begrotingsbeleid. Doel is om samen het Nederlandse begrotingstekort binnen de perken te houden. Er wordt gewerkt met het zogenaamde EMU-saldo en Europese normen hiervoor. Ook is bepaald dat overtollige kasmiddelen belegd dienen te worden bij het Rijk.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Onze bedrijfsvoering richt zich op de ondersteunende diensten die nodig zijn om de beoogde resultaten en effecten uit de programma's te bereiken. Bedrijfsvoering omvat Personeel en Organisatie, Informatievoorziening, automatisering en digitalisering, Juridische zaken, Communicatie en Huisvesting. Bedrijfsvoering is primair een verantwoordelijkheid van het college. Deze paragraaf vertoont overlap met Programma 0, Bestuur en Ondersteuning. Deze paragraaf behandelt die aspecten van de bedrijfsvoering die niet onder Programma 0 zijn behandeld, waarbij met name het 'hoe' centraal staat (het 'wat' hoort thuis in Programma 0). Daarbij gaan we in op de onderdelen Planning en Control, Organisatieontwikkeling en P&O, Informatievoorziening en digitalisering, en kosten van de diverse bedrijfsvoeringsonderdelen (personeel, huisvesting e.d.).

Planning en control

P&C-cyclus

Het primaire doel van de P&C-cyclus is om het beleid en de bedrijfsvoering in beeld te krijgen en te houden. De P&C-cyclus moet inzicht geven in hoeverre de gemeente haar doelstellingen bereikt en welke (financiële) middelen daarbij nodig zijn. De ambtelijke organisatie legt daarbij verantwoording af aan het college van burgemeester en wethouders. Het college doet dat op zijn beurt richting de gemeenteraad. De P&C-cyclus bestaat in Rozendaal ieder jaar uit respectievelijk de kadernota, de begroting, tussentijdse (financiële) verantwoordingsrapportages (turaps) en de Jaarstukken. Kadernota en begroting blikken vooruit op het komend begrotingsjaar en gaan dus over het 'plannen'. De turaps en de jaarstukken blikken terug op (een gedeelte van) een jaar en ondersteunen de raad in de controlerende rol. Begroting en jaarstukken zijn verplicht. Ook hoe die eruit moeten zien is voor het grootste deel voorgeschreven. Andere momenten van plannen en verantwoorden zijn vrij.

Sturen op risico's

Om grip te houden op doeltreffendheid en doelmatigheid is het van belang om financiële en operationele risico's in beeld te hebben, en om daarop als organisatie te kunnen sturen. Dat doen we onder meer door het bijhouden van de Paragraaf Weerstandsvermogen. Daarin geven we (op basis van een tweejaarlijkse herijking) een risico-indicatie. Door een nog altijd stevige reservepositie kunnen we de geschatte risico's opvangen. We streven er naar om de weerstandsratio niet lager te laten uitkomen dan 4 en we geven in de jaarstukken aan welke impact inzet van de reserve heeft op dit getal.

Sturen op rechtmatigheid

Sinds het boekjaar 2023 doet het college een uitspraak over de rechtmatigheid. De basis voor deze beoordeling zijn te vinden in de op 16 mei 2023 door de raad vastgestelde Controleverordening en de Financiële Verordening. Ook is bij de raadsvergadering van 11 februari 2025 het definitieve normenkader voor 2024 vastgesteld. Het oordeel op de rechtmatigheid is gebaseerd op de begrotings- en kredietrechtmatigheid, de spendanalyse (aanbestedingsgrens) en de Verbijzonderde Interne Controle (VIC). De VIC's zijn uitgevoerd Hanssen Advies en Training en de gemeente Rheden (Sociaal Domein). De verschillende VIC's zijn beoordeeld door de gemeente Rozendaal en besproken met het college op 6 mei.

Op bladzijde 87 staat de toelichting op de rechtmatigheid en op bladzijde 90 van dit Jaarverslag is een overzicht opgenomen van onrechtmatigheden. Hieronder treft u een nadere toelichting op deze onrechtmatigheden. Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd met betrekking tot de Europese aanbestedingen.

Financiële functie

Voor de financiële functie van de gemeente zijn vastgesteld een Financiële Verordening, voorgeschreven in artikel 212 Gemeentewet en een controleverordening voorgeschreven in artikel 213 Gemeentewet. Vanaf de jaarrekening 2016 is Stolwijk Kelderman door de raad als accountant benoemd. De opdracht voor Stolwijk Kelderman is na de aanbesteding in 2024 verlengd tot de behandeling van de jaarrekening van 2028.

Administratieve organisatie

Op tal van terreinen dient de gemeente (verplichte) controles, audits en zelfevaluaties uit te voeren. Deze zijn in 2024 allen uitgevoerd. Op het gebied van projectmatig werken hebben we in 2024 de uitvoering van de Digitale Agenda 2022-2023 afgerond. Onverminderd heeft 'De Bosrank' de nodige inzet vereist. Deze inzet heeft geleid tot

betere beheersing van de kosten. De beleidskaders op het gebied van inkoop zijn door het college vastgesteld. De organisatie heeft een uitleg gehad hoe deze kaders gebruikt dienen te worden. We zien de eerste resultaten van deze professionaliseringsslag. Voor het contractmanagement hebben wij nu een overzicht in ons DMS. Daarmee hebben wij inzicht in de lopende contracten. Hiermee zijn we er nog niet, maar vanuit het inzicht kunnen we nu de volgende stappen gaan zetten.

Organisatieontwikkeling en P&O

De doelstellingen van de organisatieontwikkeling en het P&O-beleid zijn:

1. mens en organisatie verder ontwikkelen met als kernwaarden klant-, resultaat- en samenwerkingsgericht;
2. bouwen aan een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie;
3. goed werkgeverschap, waarbij wij medewerkers weten te boeien en te binden.

Om toe te groeien naar een organisatiemodel dat op (middel)lange termijn houdbaar is, is een aanpak uitgewerkt waarin is beschreven hoe het college de komende jaren wil omgaan met ontwikkelingen in personeelsverloop en andere organisatievraagstukken. We werken niet toe naar een vastomlijnd organisatieplaatje of model ('op Rozendaal staat geen maat'), maar werken stap voor stap verder aan een wendbare en weerbare organisatie, zoals omschreven in de raadsinformatiebrief van oktober 2023. In 2024 zijn we gestart met een HR-werkprogramma om op diverse onderwerpen de basis op orde te brengen. Dit loopt naar verwachting tot 2026.

We hebben voor Rozendaalse begrippen in 2024 veel personeelwisselingen van zowel vaste als ingehuurde medewerkers gehad. Mede als gevolg van uitstroom maar ook door ziekteverzuim zijn er diverse wervingstrajecten en inhuuropdrachten uitgezet om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen. Hogere inhuurkosten zijn hierdoor op verschillende functies onvermijdelijk geweest.

Kengetallen P&O (aangepast in Excel overzicht, Werkelijk 2024 toegevoegd)

Omschrijving	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Formatieplaatsen (fte)	12,1	12,1	12,3
Medewerkers (aantal)	13	13	14
Mannen (%)	46%	54%	64%
Vrouwen (%)	54%	46%	36%
Ziekteverzuim (%)	8,4%	8,13%	6,82%
Instroom (%)	15%	14%	7%
Uitstroom (%)	15%	7%	7%
Deeltijders (%)	46%	39%	50%
Leeftijd (gemiddeld)	52,5	53,7	52,4
Maximum Salarisschaal (%)	69%	69%	86%
Budget opleidingen (% loonsom)	1,35%	1,22%	0,64%

Ziekteverzuim

	2024	2023	2022
Verzuimpercentage	8,4%	8,1%	6,8%
Kort (0-8 dagen)	1,1%	0,7%	0,7%
Middellang (8-43 dagen)	0,6%	0,5%	0,6%
Lang (>43 dagen)	6,7%	6,9%	5,5%

De laatste jaren is het totale ziekteverzuimpercentage vrij hoog. Dat één medewerker langdurig ziek is zorgt alleen al voor een verzuimpercentage van bijna 7%. Het reguliere verzuimpercentage is in Rozendaal traditioneel laag, afgezet tegen het landelijk gemiddelde.

Integriteit

In de wet is bepaald dat het college over het gevoerde integriteitbeleid voor de ambtenaren jaarlijks verantwoording dient af te leggen aan de gemeenteraad. Hiervoor is aandacht geweest bij de invoering van de Wet bevordering integriteit en functioneren decentraal bestuur (inwerkingtreding 1 januari 2023). Daarbij is geconstateerd dat de staande aanpak voor de integriteitsaanpak past binnen de kaders van die wet. Wel vergt dit blijvend aandacht bij de werving van nieuwe medewerkers. Zo vragen we een Verklaring omtrent gedrag van zowel tijdelijk externe

krachten, als nieuwe interne medewerkers en hebben de nieuwe interne medewerkers de ambtseed (of gelofte) afgelegd.

Informatisering en digitalisering

De inzet en het gebruik van het DMS-systeem wordt ieder jaar beter. Zo hebben wij in 2024 de lopende contracten in het DMS opgenomen. Dit helpt ons om een verbeterslag te maken in contractenbeheer. Ook zijn wij bezig geweest een workflow op te stellen zodat college- en raadsvergaderingen in de toekomst verder geautomatiseerd in Ibabs kunnen landen. Daarnaast is er in 2024 werk verzet voor de implementatie van de wettelijke vereisten op digitaal vlak (Wmebv en Woo). Een verdere toelichting op de behaalde resultaten zijn terug te lezen in de raadsinformatiebrief Afronding Digitale Agenda 2022-2023 die begin 2025 verstuurd is.

Onderdeel	Budget 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
Kosten informatisering en automatisering (licenties software, kapitaallasten diverse applicaties)	261.097	303.832	-42.735

Door de uitbreiding van onze organisatie door kleine inhuur contracten was er meer hardware nodig. Ook is de oude televisie vervangen door een nieuwe met daarbij een mediabalk die het hybride vergaderen met meerdere mensen op locatie mogelijk maakt. Daarbij stijgen ook de kosten voor licenties en het beheren van de werkplekken. Daarnaast zijn er diverse koppelingen nodig gebleken om de systemen optimaal te laten functioneren. Deze vielen duurder uit dan was begroot.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In artikel 1 lid b BBV wordt het als volgt gedefinieerd: *“Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.”*

Op 1 juli 2022 is de Gewijzigde Wet Gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. De doelstelling hiervan is het versterken van de democratische legitimatie. Door de wijziging zijn er nieuwe instrumenten geïntroduceerd om de gemeenteraden meer in positie te brengen. Alle gemeenschappelijke regelingen moeten voor 1 juli 2024 zijn aangepast aan deze gewijzigde wet. De afgelopen periode zijn er al diverse besluiten op dit onderwerp genomen.

Wat is ons beleid?

Rozendaal is als kleine gemeente sterk afhankelijk van de samenwerking met de partners in de omgeving om aan haar doelstellingen te voldoen. Het zwaartepunt ligt daarbij op het degelijk en deugdelijk organiseren van de uitvoering van de wettelijke taken. Dit speelt in het bijzonder bij de partners Rheden en De Connectie. Maar ook andere samenwerkingsrelaties zijn essentieel voor het voldoen aan wettelijke taken. Denk aan de BVO DRAN, waar de uitvoering van het doelgroepenvervoer is belegd en de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein. Deelname aan een verbonden partij wordt dan ook bepaald door doeltreffendheid en doelmatigheid van de uitvoering van de taak.

Op voorkomende beleidsterreinen stimuleren de hogere overheden samenwerking in een verbonden partij. Als voorbeeld geldt de jeugdzorg die na de transitie feitelijk bestaat uit drie onderdelen: de landelijke, de bovenlokale en de lokale zorg. Het rijksbeleid is erop gericht om de bovenlokale zorg onder te brengen bij gemeenten of samenwerkingsverbanden met 100.000+ inwoners. Een ander voorbeeld is de wettelijk verplichte Omgevingsdienst, waar Rozendaal taken heeft belegd van met name milieurechtelijke aard. Ook de deelname in een Veiligheidsregio en een GGD is geregionaliseerd, in ons geval de Veiligheids- en Gezondheidsdienst Gelderland Midden (VGGM).

Wat is het belang voor de gemeenteraad?

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad. Allereerst voeren de verbonden partijen vaak beleid uit dat gemeenten in principe zelf ook kunnen uitvoeren. We dragen taken op, of over aan de verbonden partijen. Daarbij houden we veelal de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Voor de raad blijft er dus nog steeds een kaderstellende en controlerende taak over bij die programma's. Daarnaast zijn er de financiële risico's die we met verbonden partijen kunnen lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. Bij het aangaan en onderhouden van contacten met verbonden partijen is van belang om:

- af te wegen wat de meest doelmatige manier is om een taak uit te voeren;
- te bekijken welke manier de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd zoals we voor ogen hebben;
- te zorgen dat we voldoende inhoudelijk en financieel inzicht hebben en houden in het uitvoeren van een taak.

Bestuur en toezicht

De meeste verbonden partijen van de gemeente zijn gemeenschappelijke regelingen, deze zijn gebaseerd op de wet gemeenschappelijke regelingen. Als publiekrechtelijke lichamen zijn bepalingen van Gemeentewet, Provinciewet of Waterschapswet ook voor de gemeenschappelijke regelingen van toepassing. Via vertegenwoordiging in dagelijks en/of algemeen bestuur is het toezicht (governance) geregeld. Voor de privaatrechtelijke rechtspersonen (de vennootschappen) hebben we minder instrumenten in handen. Hier maken we gebruik van de beschikbare wettelijke mogelijkheden als het stemrecht van de aandeelhouder en toezicht door raden van commissarissen.

Invloed

Over het algemeen is de invloed van de gemeente Rozendaal, vanwege de omvang en het belang, zeer klein te noemen. Van belang is voortdurend af te wegen welke bestuurlijke en ambtelijke capaciteit dan geïnvesteerd wordt in de betreffende verbonden partij gegeven dat belang. Het is ook niet altijd noodzakelijk omdat de deelname van meerdere gemeenten in gemeenschappelijke regelingen ook voor een soort natuurlijk aantal 'checks en balances' zorgt waar het gaat over bestuur en toezicht.

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen worden onderscheiden in drie groepen:

1. Gemeenschappelijke regelingen
2. Stichtingen en verenigingen;
3. Coöperaties en vennootschappen
4. Overige verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Deelname in een gemeenschappelijke regeling gebeurt in de gevallen waarin de gemeente, taken waar zij verantwoordelijk voor is, niet anders dan in samenwerking met anderen kan uitvoeren, of als die samenwerking bijdraagt aan een doelmatige aanpak. De Wet gemeenschappelijke regelingen regelt deze samenwerkingsvorm. Het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen wordt meestal gevormd door een afvaardiging van de deelnemers en de besluitvorming vindt plaats op basis van meerderheidsbesluiten. In hoeverre er sprake is van overdracht van taken en daarmee van autonomie hangt sterk af van het type regeling. Voor Rozendaal geldt dat voornamelijk wordt deelgenomen in relatief lichte samenwerkingsvormen waarbij het type bevoegdheid dat wordt overgedragen (voor zover überhaupt sprake is van taakoverdracht) een uitvoerend karakter heeft.

De door de gemeente aangewezen vertegenwoordigers in de besturen informeren college en raad over relevante ontwikkelingen. De betreffende organen leggen hun begroting, rekening en andere beleidsplannen voor aan de gemeente.

Onderstaande informatie wordt gepresenteerd in lijn met de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). We hanteren de meest actuele (officiële) beschikbare cijfers.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 1 Veiligheid en Programma 7 Volksgezondheid en Milieu		
Openbaar belang	De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: a. Brandweerzorg; b. Publieke gezondheid c. GHOR d. Rampenbestrijding en crisisbeheersing e. Gemeenschappelijke meldkamer		
Ontwikkelingen en risico's	Diverse ontwikkelingen, waaronder de wenselijke versteviging van de bedrijfsvoering VGGM-breed en zaken als de krappe arbeidsmarkt en de toenemende inflatie, leiden tot voorstellen voor uitzetting van de begroting.		
Financieel belang	2024 bijdrage van € 147.349 (brandweer), € 80.158 (GGD + JGZ 0-4) en € 19.894 op diverse projecten binnen de GGD.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur en lid van de bestuurscommissie Veiligheid. De wethouder sociaal domein is lid van de bestuurscommissie GGD.		
Financiële gegevens	31-12-2023		31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 7.579.000	Eigen vermogen € 10.272.000
	Vreemd vermogen	€ 50.562.000	Vreemd vermogen € 55.782.000
	Resultaat 2023	€ 1.730.000	Resultaat 2024 € 4.059.000

Gelders Archief (GR)			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning		
Openbaar belang	Hoofdtak van het Gelders Archief is het beheren van de archiefstukken en collecties van de gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal en de provincie Gelderland.		
Ontwikkelingen en risico's	Het Gelders Archief werkt aan het e-depot. Ook voor Rozendaal biedt dit op termijn voordelen. Door het e-depot kunnen wij op termijn ook onze digitale archieven ter bewaring aanbieden aan het Gelders Archief.		
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2024 bedroeg € 13.538.		
Bestuurlijk belang	Namens Rheden/Renkum en Rozendaal is de burgemeester van Renkum in 2024 lid van het algemeen bestuur geweest.		
Financiële gegevens	31-12-2023		31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 852.027	Eigen vermogen € 1.394.352
	Vreemd vermogen	€ 20.093.663	Vreemd vermogen € 19.222.541

Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA)			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu en programma 8 (VHROSV)		
Openbaar belang	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Ook het belang van goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland		
Ontwikkelingen en risico's	Momenteel wordt gesproken over een fusie met de ODRN. De besluitvorming hierover vindt in 2025 plaats.		
Financieel belang	Basistaken worden uitgevoerd tegen uurtarief op basis van jaarlijks te sluiten overeenkomsten, bijdrage 2024: € 42.900.		
Bestuurlijk belang	Eén lid algemeen bestuur uit Rozendaal, de wethouder RO. Eén lid dagelijks bestuur (wethouder Renkum) namens Doesburg, Renkum, Rheden en Rozendaal.		
Financiële gegevens	31-12-2023		31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 857.000	Eigen vermogen € 870.000
	Vreemd vermogen	€ 7.099.000	Vreemd vermogen € 6.555.000

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 4 Onderwijs en programma 6 Sociaal domein		
Openbaar belang	Adequaat en efficiënt vervoer van diverse doelgroepen		
Ontwikkelingen en risico's	Op dit moment zijn er geen noemenswaardige ontwikkelingen en risico's.		
Financieel belang	De Rozendaalse bijdrage in 2024 bedroeg € 47.474.		
Bestuurlijk belang	Eén lid per gemeente in het bestuur, de wethouder sociaal domein		
Financiële gegevens	31-12-2023		31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 0	Eigen vermogen € 0
	Vreemd vermogen	€ 10.690.891	Vreemd vermogen € 10.103.447

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland (MGRSD)			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 6 Sociaal domein		
Openbaar belang	Regio Centraal Gelderland is een samenwerkingsverband van 11 gemeenten in het sociaal domein. Gezamenlijk wordt de transformatie in het sociaal domein zo goed mogelijk vorm gegeven met als doel optimale dienstverlening voor de inwoners. Rozendaal draagt bij aan de onderdelen Beheer, Inkoop, Regionaal Bureau Leerlingzaken, Werkgevers ServicePunt en Werkgeverschap SW.		
Ontwikkelingen en risico's	Er zijn geen ontwikkelingen en risico's te melden.		
Financieel belang	De aan Rozendaal doorbelaste en gecumuleerde kosten voor 2024 zijn € 107.697		
Bestuurlijk belang	Eén lid per gemeente in het algemeen bestuur, de wethouder financiën. Deze heeft één stem. De wethouder Sociaal Domein heeft zitting in de bestuurscommissies die onderdeel uitmaken van de MGR.		
Financiële gegevens	31-12-2023		31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 714.000	Eigen vermogen € 560.000
	Vreemd vermogen	€ 7.149.000	Vreemd vermogen € 4.512.000

Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GRMAN)			
Vestigingsplaats	Elst		
Programma	Divers		
Openbaar belang	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMRAN) is een samenwerkingsverband van 17 gemeenten. De uitdaging van deze GR is hoe om te gaan met groei van wonen, werken en mobiliteit, zodat wij een balans kunnen vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: groene groei.		
Ontwikkelingen en risico's	Er zijn geen ontwikkelingen en risico's te melden.		
Financieel belang	In 2024 was de Rozendaalse bijdrage intotaal € 16.736, waarvan ca. € 4.700 voor het Regiobureau, € 1.750 voor The Economic Board en het overige (ruim €10.000) voor de vijf opgaven.		
Bestuurlijk belang	Eén lid per gemeente in het algemeen bestuur, de burgemeester. Deze heeft één stem.		
Financiële gegevens	31-12-2023		31-12-2024
	Eigen vermogen	€ 380.937	Eigen vermogen € 371.738
	Vreemd vermogen	€ 5.323.902	Vreemd vermogen € 5.323.902

Stichtingen en verenigingen

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) (Vereniging)	
Vestigingsplaats	Den Haag
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Openbaar belang	Belangenbehartiging t.b.v. gemeenten in het proces van besluitvorming bij rijksoverheid en provincies
Ontwikkelingen en risico's	De VNG zet zich in stabiele financiën vanuit het Rijk voor gemeenten. Daarnaast is de VNG bezig met het ontwikkelen van de nieuwe VNG-strategie 2030.
Financieel belang	De bijdrage in 2023 bedroeg € 6.644 NL + € 268 VNG Gelderland
Bestuurlijk belang	Stemrecht o.b.v. lidmaatschap
Financiële gegevens	De VNG heeft haar jaarverslag 2024 nog niet gepubliceerd.

K80	
Vestigingsplaats	Beesel
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Openbaar belang	Belangenbehartiging t.b.v. kleine gemeenten (< ca. 25.000 inwoners) in het hele proces van besluitvorming bij VNG, de rijksoverheid en provincies; samenwerking en kennisdeling tussen kleine gemeenten
Ontwikkelingen en risico's	Door gezamenlijk te werken aan de genoemde aspecten van wendbaarheid, nabijheid en samenhang vergroten wij onze resultaten als kleine gemeenten. Deze onderwerpen zijn zeker niet limitatief. Denkend vanuit wendbaarheid en ons aanpassingsvermogen werken gemeenten binnen de K80 samen op onderwerpen en ontwikkelen samen nieuwe aanpakken daar waar de vraag rijst.
Financieel belang	De financiële bijdrage in 2024 bedroeg € 2.200
Bestuurlijk belang	Stemrecht o.b.v. lidmaatschap in het algemeen bestuur; de burgemeester is lid van het DB en vicevoorzitter.

Stichting Veilig Thuis (zelfstandige stichting onder verantwoordelijkheid van de GR VGGM)	
Vestigingsplaats	Arnhem
Programma	Programma 6 Sociaal Domein
Openbaar belang	Een autonome, slagvaardige organisatie met als opdracht het uitvoeren van de wettelijke en overige taken van het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) voor de zestien gemeenten van Gelderland-Midden
Financieel belang	2024 bijdrage van € 14.461
Bestuurlijk belang	Er is een Raad van Toezicht bestaande uit ten minste vijf leden, waaronder leden van het college van deelnemende gemeenten, die benoemd worden door het AB van de VGGM.

Bestuurlijke Partner Overleg VeluweAlliantie	
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Programma	Programma 5 Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie
Openbaar belang	Een netwerkorganisatie die is gericht op promotie van de Veluwe ten behoeve van toerisme, recreatie en werkgelegenheid
Ontwikkelingen en risico's	Er zijn geen ontwikkelingen of risico's.
Financieel belang	Op basis van inwoneraantal over 2024 € 294.
Bestuurlijk belang	Eén vertegenwoordiger van iedere partij neemt deel in de VeluweAlliantie.

Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning en programma 3 Economie		
Openbaar belang	De Economic Board is een regionale samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven. De belangrijkste opgave voor deze Triple Helix samenwerking is het stimuleren van duurzame economische groei en innovatie in de regio.		
Risico's	Er zijn geen ontwikkelingen of risico's.		
Financiële bijdrage	De gemeente heeft een bijdrage ad € 1 per inwoner per jaar gedurende 5 jaar gegarandeerd.		
Bestuurlijk belang	De samenwerkende gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen wijzen één lid aan in de geleding overheden.		
Financiële gegevens	31-12-2023		31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 40.615	Eigen vermogen € 40.615
	Vreemd vermogen	€ 175.139	Vreemd vermogen € 648.913

Paragraaf 7 Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid is een belangrijk instrument in het kader van het ruimtelijke beleid. Na afsluiting van de grondexploitatie de Del zijn er geen lopende grondexploitaties meer binnen de gemeente Rozendaal.

Risicomanagement in relatie tot weerstandsvermogen

Het risico op de grondexploitatie is een integraal onderdeel van het totale risicoprofiel van de gemeente, daardoor is een afzonderlijke reserve voor grondexploitaties niet nodig. Met het afsluiten van de grondexploitatie is er geen sprake meer van een risico.

Paragraaf 8 Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en is ingegaan per 1 mei 2022. Niet alleen is er hiermee een andere basis gekomen voor het indienen van verzoeken, ook de termijn van beantwoording is verkort. Maar de grootste verandering is dat gemeentes ook meer zelf openbaar moeten gaan maken.

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan.

Ook de gemeente Rozendaal wil een open en transparante communicatie met haar burgers. Om dit te bewerkstelligen houden we de wettelijke eisen als basis aan. Dit niveau hebben we nog niet bereikt, maar daar hebben we ook nog tot 2027 de tijd voor. Door de omvang van dit project is fasering wenselijk.

Gerealiseerd beleid in relatie tot de beleidsvoornemens

Er is een vertraging opgetreden in het onderzoek naar het format dat de gemeente Rozendaal gaat gebruiken voor de publicatie van de Woo-categorieën. Hierdoor is het niet gelukt op in 2024 de agenda van het College van B&W voorafgaand aan hun vergadering openbaar te maken. Ook de Woo-besluiten en openbaar gemaakte documenten worden later dan gepland gepubliceerd.

Op 1 november 2024 was de eerste deadline voor het invullen van gegevens op de Woo-index. Deze deadline hebben wij gehaald.

Er zijn in 2024 negen Woo-verzoeken ontvangen. De Woo-verzoeken zijn binnen de wettelijke termijnen beantwoord. Op één verzoek is een bezwaar ingediend. De bezwaarschriftencommissie heeft een advies uitgebracht. Het bezwaar is niet ontvankelijk verklaard. Het heeft niet tot een hoorzitting geleid, omdat de identiteit van de verzoeker niet vastgesteld kon worden.

Paragraaf 9 Informatieveiligheid en privacy

Doelstelling informatieveiligheidsbeleid en privacy

We zijn in onze organisatie steeds meer afhankelijk van de beschikbaarheid van betrouwbare informatie, maar worden daarbij ook blootgesteld aan risico's. Burgers verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Het gaat daarbij om het waarborgen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen). Dat zorgt niet alleen voor betrouwbaarheid, maar ook voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geeft de wettelijke kaders aan en eist dat organisaties aantonen dat zij de juiste organisatorische en technische maatregelen hebben genomen voor de verwerking van persoonsgegevens. Doel daarvan is de privacy van personen die in onze informatiesystemen zijn opgenomen te beschermen. We hebben de maatregelen vastgelegd in ons informatiebeveiligings- en privacy beleid en voeren deze uit.

Informatiebeveiliging moet de primaire bedrijfsprocessen ondersteunen en de veilige en verantwoorde uitvoering daarvan mogelijk maken. Daarnaast moet informatiebeveiliging via passende technische en organisatorische maatregelen de privacy van personen die in onze informatiesystemen beschreven zijn beschermen.

Wetgeving en normenkaders

AVG

Op het terrein van privacy is de AVG sinds 2018 het wettelijk kader. Deze wet heeft gezorgd voor een versterking en uitbreiding van privacy rechten van burgers in de hele EU. En meer en strakker vastgelegde verantwoordelijkheden voor organisaties en dezelfde, uitgebreidere, bevoegdheden voor alle toezichthouders in de EU.

BIO

Vanaf 2020 geldt voor de gehele Nederlandse overheid één uniform normenkader voor informatiebeveiliging, de BIO. Informatiebeveiliging vormt een belangrijk kwaliteitsaspect van de informatievoorziening van de overheid. Het beveiligen van informatie is echter geen eenmalige zaak, maar een proces waarbij steeds de Plan-Do-Check-Act cyclus wordt doorlopen. Om te voorkomen dat informatie en informatiesystemen te licht of te zwaar worden beveiligd, vormt risicomanagement een belangrijk onderdeel in dit proces. De BIO is opgezet om gemeentes vanuit een meer risico-gebaseerde denkwijze de voor hen relevante beheersmaatregelen te laten treffen. De beheersmaatregelen die in de BIO zijn opgenomen, zijn verplicht voor alle overheden. De BIO is gebaseerd op de meest actuele ISO normen. Uiteraard heeft ook de gemeente Rozendaal de ambitie om te voldoen aan de BIO. De BIO is echter geen doel op zich, het gaat om zorgvuldig omgaan met gevoelige informatie; betrouwbare en continue dienstverlening; voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. privacy) en het beheersen van risico's.

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit)

De ENSIA vloeit voort uit en is gebaseerd op de BIO. Uit het proces ENSIA volgt een beeld van de mate waarin aan de BIO wordt voldaan. Bij deze audit gaat het vooral om de beveiliging van overheidsinformatie in brede zin (waaronder persoonsgegevens). ENSIA is het instrument waarmee intern aan het college van B&W en extern aan de toezichthouders van de verschillende stelsels verantwoording wordt afgelegd. Dit gebeurt door middel van een zelfevaluatie op basis van vragenlijsten die door de stelselhouders zijn opgesteld. Daarnaast verantwoordt de gemeente zich ook horizontaal aan de gemeenteraad via de jaarrekening. ENSIA sluit aan op de gemeentelijke P&C-cyclus.

Beleid

We hebben de doelen uitgewerkt en maatregelen vastgelegd in beleid. Het Strategisch Informatiebeveiligingsplan is voor het laatste geactualiseerd in 2024 door de CISO en de nieuwe versie wordt begin 2025 vastgesteld door het college van B&W. Het Actieplan informatiebeveiliging wordt jaarlijks in het 1^e kwartaal geactualiseerd; het Privacy beleid is in 2024 geactualiseerd. Het college van B&W is het besluitvormend orgaan voor beide (samenhangende) onderwerpen.

In het vervolg van deze paragraaf werken we de lijnen privacy en informatieveiligheid separaat uit. In de praktijk zijn er vele dwarsverbanden tussen beide onderwerpen.

Privacy

Actieplan Privacy

Om er voor te zorgen dat de privacy gewaarborgd blijft, wordt jaarlijks een Actieplan Privacy opgesteld. We werken vanuit een vaste PDCA-cyclus, herijken en veranderen waar nodig beleid en reglementen, in lijn met de huidige werkelijkheid. Daarnaast wordt jaarlijks o.a. gekeken naar de actualisering en borging van processen, het actualiseren van het verwerkingsregister, bewustwording en afspraken met derden. Jaarlijks wordt door de FG verslag uitgebracht van de stand van zaken rondom privacy op basis van het Privacy beleid. Voor de functie van FG (Functionaris Gegevensbescherming) hebben we ook in 2024 gebruik maken van een extern bureau. De functie van PO (Privacy Officer) is ook in 2024 intern ingevuld.

Digitale Agenda en privacy

De gemeente Rozendaal heeft een duidelijke ambitie voor verdergaande digitalisering, in samenwerking met derde partijen. In het kader van nieuwe wetgeving en de uitvoering van de Digitale Agenda 2022-2023 hebben er in 2022 en 2023 flinke veranderingen plaatsgevonden in processen en het digitaal werken. Op het gemeentehuis staan geen servers meer met bedrijfsgevoelige informatie. Wij werken zo veel als mogelijk is digitaal, waardoor het vinden van privacygevoelige informatie op papier is verminderd. Het werken in de Cloud zorgt ervoor dat onze gegevens veilig worden opgeslagen bij goed beveiligde en gecertificeerde servercentra. Daarnaast zijn diverse verwerkersovereenkomsten beoordeeld dan wel opgesteld, waarbij in de regel de standaard verwerkingsovereenkomst van de VNG gebruikt wordt.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

Ook bij de verwerking van de persoonsgegevens van de vluchtelingen (op De Bosrank) is het van belang dat kritisch wordt gekeken naar gegevensuitwisselingen. Als gegevens worden gedeeld met andere partijen (school, huisartsenpraktijk) dan moet daar een grondslag voor zijn. Er wordt rekening gehouden met dataminimalisering (alleen gegevens vragen die strikt noodzakelijk zijn) en gegevens worden goed en beveiligd opgeslagen (er wordt regelmatig gecheckt of er geen gevoelige informatie op de opvanglocatie blijft liggen). Hiervoor is samen met de coördinator van de opvanglocatie een plan van aanpak privacy opgesteld. In dit plan van aanpak is beschreven hoe om te gaan met privacygevoelige gegevens op de opvanglocatie.

In maart 2024 is een enquête gehouden onder de inwoners van Rozendaal. Dit betrof een enquête in verband met het openhouden van de opvanglocatie. De privacyvraagstukken hieromtrent zijn door de FG en de PO gezamenlijk opgepakt met de coördinator van de Bosrank, waarna de enquête kon worden uitgezet.

Informatieveiligheid

Risico-gestuurde aanpak

In 2024 is er sterk ingezet op risicomanagement, waarbij zowel interne als externe dreigingen zorgvuldig in kaart zijn gebracht. De CISO heeft in samenwerking met de ISO ervoor gezorgd dat in 2024 de nodige stappen zijn gezet om de informatiebeveiliging te versterken.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Vanaf 2023 zouden wij te maken krijgen met de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV). In 2022 en 2023 zijn hiervoor al de nodige stappen gezet vanuit onze Digitale Agenda 2022-2023 om aan deze wet te voldoen. Ook in 2024 zijn hiervoor de nodige stappen gezet. De WMEBV werd vervolgens uitgesteld tot januari 2025 en is nu wederom uitgesteld tot 1 januari 2026. Bij de inrichting van onze website is destijds al rekening gehouden met de digitale dienstverlening aan onze burgers en de servicenormen, wat o.a. inhoudt dat gebruik gemaakt kan worden van een voorleesfunctie en is de afsprakenmodule geïmplementeerd. In de loop van 2024 zijn de diverse formulieren, DigiD en E-Herkenning geïmplementeerd.

ENSIA: Suwinet en DigiD

Net als voorgaande jaren is in de tweede helft van 2024 opnieuw een (verplichte) zelfevaluatie uitgevoerd waarmee een beeld is verkregen van de stand van zaken op dat moment. In 2024 is de ENSIA voor de achtste maal toegepast (5e jaar op basis van de BIO). De werkwijze van de ENSIA voorziet erin dat er jaarlijks een zogenaamde Collegeverklaring wordt afgegeven. Daarmee legt het college verantwoording af over de kwaliteit en veiligheid van

bepaalde registraties: DigiD en Suwinet. Voor 2024 geldt daarbij dat er, net als in voorgaande jaren, een audit diende plaats te vinden op DigiD en Suwinet.

Over DigiD: bij de verklaring over DigiD kan het volgende worden opgemerkt: de werkzaamheden m.b.t. de Belastingbalie zijn uitbesteed aan De Connectie. Jaarlijks zal worden onderzocht, door een onafhankelijke auditor, of opzet en bestaan van de maatregelen en procedures gericht op de ICT-beveiliging van de web omgeving van de DigiD-aansluiting voldoen aan de gestelde eisen. Hiervoor wordt een TPM (Third Party Memorandum) opgesteld. Gebleken is dat eind 2024 aan alle punten volledig werd voldaan.

Over Suwinet: de werkzaamheden m.b.t. Suwinet zijn uitbesteed aan de gemeente Rheden. Voor 2024 is een TPM (Third Party Memorandum) opgesteld door de gemeente Rheden. Hierdoor is het voor onze gemeente makkelijker te controleren of we aan alle normen voldoen. In 2024 werd wederom aan alle normen voldaan.

ENSIA: verantwoordingsrapportage BAG (basisregistratie adressen en gebouwen), de BGT (basiskaart grootschalige topografie) en de BRO (basisregistratie ondergrond)

Naast de collegeverklaring heeft het college de verantwoordingsrapportages voor de BAG, de BGT, en de BRO vastgesteld. De BAG en de BGT worden uitgevoerd door De Connectie. De gegevenskwaliteit, proces en organisatie rond de Bag en BGT zijn op orde en we voldoen aan alle eisen. Samenhang met andere geo-registraties en het gebruik van de BAG en BGT verbetert ieder jaar. Wel zijn er bij de BAG een paar aandachtspunten. Rozendaal dient jaarlijks gegevens aan De Connectie te leveren om een goede afstemming met de BRP mogelijk te maken. Daarnaast dienen de BAG-processen rondom de Omgevingswet en de WKB verder te worden beschreven en worden ingebed in onze organisatie (waaronder het huisnummerbesluit). Gezien het kleine aantal mutaties, kan het niet tijdig doorsturen van gegevens ervoor zorgen dat wij onder de benodigde score uitkomen. De coördinator Basisregistraties zal hier (intern) op sturen. Voor de BGT zijn geen verdere maatregelen gepland, omdat de kwaliteitseisen al jaren op orde is. Ook de BRO is op orde. Wel wordt aangeraden om de BRO-taken elders te beleggen (binnen de organisatie en in samenwerking met derden) zodat de BRO de benodigde aandacht krijgt.

Bewustwording

Ieder jaar zetten we in op bewustwording: 'de mens als zwakste schakel'. Ook in 2024 zijn een aantal bewustwordingsworkshops gehouden. Zowel de bewustwording op het vlak van informatiebeveiliging als die van de privacy waren druk bezocht, interactief en werden verzorgd door de CISO, de ISO/PO en de FG. In 2024 is gestart met een Security Awareness tool die maandelijks de kennis test van alle medewerkers (incl. het bestuur). Daarnaast is er een aparte sessie georganiseerd voor het voltallige college van B&W en daarnaast ook met de gemeenteraadsleden.

Beleid ten aanzien van incidenten

De ISO (Information Security Officer) wordt door de medewerkers geïnformeerd over beveiligingsincidenten en legt deze vast ten behoeve van rapportages. Hieronder vallen o.a. inbreuken op en (ver)storingen in de informatietechnologie, datacommunicatie of andere infrastructurele voorzieningen die gevolgen kunnen hebben voor de continuïteit en integriteit van de bedrijfsprocessen evenals signaleringen dat het informatieveiligheidsbeleid niet wordt nageleefd. Eventuele incidenten of datalekken worden bijgehouden in een afzonderlijk register en wanneer van toepassing gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

De activiteiten die de gemeente onderneemt om zowel aan de BIO als de AVG te voldoen zijn talrijk en hebben veelal een technisch karakter. Ondanks alle fysieke, technische en digitale maatregelen blijft de mens (vaak onbewust) een zwakke schakel waar het gaat om informatieveiligheid. Incidenten vallen dan ook niet uit te sluiten. Het is van belang dat er sprake is van een veilige omgeving (dus niet direct afrekenen) waarin dergelijke incidenten gemeld kunnen worden om van te leren. In 2024 waren er niet alleen een paar incidenten/datalekken, maar er waren ook een aantal (voor onze gemeente) buitengewone en ongeplande werkzaamheden.

Overzicht 2024:

 In Q1 2025 worden het Jaarverslag CISO en FG over 2024 opgeleverd. In deze verslag wordt aangegeven wat de belangrijkste ontwikkelingen, behaalde resultaten en aandachtspunten op het gebied van digitale veiligheid en privacy zijn geweest in 2024.

- In 2024 hebben meerdere bewustwordingsmomenten plaatsgevonden (zowel op het gebied van Informatiebeveiliging als Privacy). Dit in de vorm van workshops en d.m.v. maandelijkse E-learningssessies.
- DigiD en E-Herkenning zijn geïmplementeerd zodat burgers en bedrijven digitale aanvragen kunnen doen via de gemeentelijke website.
- Het informatieveiligheidsbeleid is herzien en deze zal begin 2025 worden vastgesteld.
- Jaarlijkse audits en controles zijn uitgevoerd om te controleren of alle verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan de AVG en de BIO.
- Er is een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd op alle processen en systemen die toegang hebben tot gevoelige persoonsgegevens van inwoners. Ook is in 2024 een pentest uitgevoerd.
- Het leveranciersmanagement is onder de loep genomen en er is o.a. een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd op contracten en verwerkersovereenkomsten.
- Er zijn diverse beveiligingsincidenten/datalekken gemeld. Dit betrof hoofdzakelijk meldingen van ketenpartners die na onderzoek geen impact bleken te hebben op de Rozendaalse burgers, het personeel of de in gebruik zijnde applicaties.
- Er is een klacht binnengekomen in het kader van de AVG en een inzageverzoek. Deze zijn binnen de termijn en naar tevredenheid afgehandeld.
- Er is een nieuw plan van aanpak privacy opgesteld voor de opvanglocatie de Bosrank.
- Er is een enquête gehouden onder de inwoners van Rozendaal in verband met het openhouden van de opvanglocatie van Oekraïense vluchtelingen op De Bosrank.

De jaarrekening

Balans per 31 december 2024

Activa		31-12-2024		31-12-2023
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>		0		0
<i>Materiële vaste activa</i>		5.671.305		5.888.852
- Investerings met een economisch nut	4.053.664		4.232.969	
- Investerings met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	216.423		193.296	
- Investerings met maatschappelijk nut	1.401.218		1.462.587	
<i>Financiële vaste activa</i>		1.910.184		1.854.817
- Overige langlopende leningen u/g	1.910.184		1.854.817	
Totale vaste activa		7.581.489		7.743.669
Vlottende activa				
<i>Voorraden</i>		0		395
- Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	0		0	
- Gereed product en handelsgoederen	0		395	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>		3.725.614		6.346.816
- Overige vorderingen	84.701		206.482	
- Vorderingen op openbare lichamen	571.000		631.169	
- Schatkistbankieren	3.069.912		5.509.165	
<i>Liquide middelen</i>		3.726		2.166
- Kassaldi	1.275		902	
- Banksaldi	2.451		1.264	
<i>Overlopende activa</i>		1.738.197		319.434
- Nog te ontv voorschotten Rijk	1.174.784		0	
- Nog te ontv voorschotten Overige	0		176.146	
Ov. nog te ontvangen en vooruitbet.bedragen	563.413		143.288	
Totaal vlottende activa		5.467.537		6.668.812
Totaal generaal		13.049.026		14.412.481

Passiva		31-12-2024		31-12-2023
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		9.695.347		9.657.920
- Algemene reserve	3.688.131		3.783.218	
- Bestemmingsreserve	5.657.894		6.000.046	
- Gerealiseerd resultaat	349.323		-125.344	
<i>Voorzieningen</i>		1.454.244		1.393.616
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	355.244		326.616	
- Onderhoudsegalisatie voorzieningen				
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.099.000		1.067.000	
Totaal vaste passiva		11.149.591		11.051.536
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>		429.113		567.451
- Overige schulden	429.113		567.451	
<i>Overlopende passiva</i>		1.470.322		2.793.494
- Verplichtingen volgend begrotingsjaar	889.430		1.114.532	
- Ontvangen voorschotten Rijk	536.884		1.678.962	
- Ontvangen voorschotten overige NL overheidslichamen	44.008			
Totaal vlottende passiva		1.899.435		3.360.945
Totaal generaal		13.049.026		14.412.481

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024

Programma	Werkelijk	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo
Baten	2023	2024	2024	2024
0 Bestuur en ondersteuning	4.378.798	4.892.647	5.141.873	249.226
1 Veiligheid	361	500	798	298
2 Verkeer en vervoer	850	0	0	0
3 Economie	0	0	0	0
4 Onderwijs	172.687	58.650	99.107	40.457
5 Sport, cultuur en recreatie	203.831	16.255	29.091	12.836
6 Sociaal domein	3.848.036	1.620.500	2.234.281	613.781
7 Volksgezondheid en milieu	659.523	574.177	697.050	122.873
8 VHROSV	74.788	15.000	76.351	61.351
<i>subtotaal baten programma's</i>	9.338.875	7.177.729	8.278.552	1.100.823
<u>Onttrekkingen aan reserves</u>				
0 Bestuur en ondersteuning	97.425	4.494	112.946	108.452
1 Veiligheid	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	60.450	9.112	30.062	20.950
3 Economie	0	0	0	0
4 Onderwijs	113.791	111.791	113.791	2.000
5 Sport, cultuur en recreatie	103.523	3.258	2.092	-1.166
6 Sociaal domein	0	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	179.687	90.200	41.101	-49.099
8 VHROSV	227.268	0	63.793	63.793
<i>subtotaal onttrekkingen</i>	782.144	218.855	363.785	144.930
Lasten				
0 Bestuur en ondersteuning	2.555.000	2.766.163	2.878.566	-112.403
1 Veiligheid	140.132	166.302	254.165	-87.863
2 Verkeer en vervoer	225.026	227.174	253.665	-26.491
3 Economie	2.523	2.500	2.721	-221
4 Onderwijs	635.806	607.208	662.536	-55.328
5 Sport, cultuur en recreatie	486.802	235.043	229.466	5.577
6 Sociaal domein	5.021.234	2.733.584	3.021.397	-287.813
7 Volksgezondheid en milieu	651.531	655.364	745.987	-90.623
8 VHROSV	384.669	104.890	192.622	-87.732
<i>subtotaal lasten programma's</i>	10.102.724	7.498.228	8.241.125	-742.897
<u>Toevoegingen aan reserves</u>				
0 Bestuur en ondersteuning	6.686	6.686	6.686	0
1 Veiligheid	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	9.203	9.203	9.203	0
3 Economie	0	0	0	0
4 Onderwijs	0	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0
6 Sociaal domein	0	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	127.750	0	36.000	-36.000
8 VHROSV	0	0	0	0
<i>subtotaal toevoegingen</i>	143.639	15.889	51.889	-36.000
Saldo baten en lasten	-763.849	-320.499	37.427	357.926
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	638.505	202.966	311.896	108.930
Totaal saldo	-125.344	-117.533	349.323	466.856

Het financiële resultaat van de jaarrekening 2024, inclusief de mutaties op reserves, bedraagt afgerond € 349.000 bij een begroot resultaat van € -117.000. Het verschil van € 467.000 wordt grotendeels veroorzaakt door de vrijgevallen middelen voor beschermd wonen (€ 379.000) en een hogere uitkering uit het Gemeentefonds. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de toelichting bij de programma's.

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2024

De financiële toelichting op de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de rekening 2024 is per programma, onder 'Wat heeft het gekost?' opgenomen in de programmabladen in deel 1 'Het Jaarverslag'.

Doordat het Jaarverslag (deel 1) en de Jaarrekening (deel 2) integraal in 1 boekwerk zijn opgenomen dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld gaat het college ervan uit dat hiermee aan (de bedoeling van) de voorschriften van het BBV wordt voldaan. Hetzelfde geldt voor een nadere toelichting op de reserves en de voorgeschreven indeling in taakvelden.

Incidentele versus structurele afwijkingen

Uit de analyse van het resultaat van de jaarrekeningen over de afgelopen jaren blijkt (zoals bij de meeste gemeenten) dat de afwijkingen overwegend een incidenteel karakter hebben, daarmee onderdeel van het jaarlijkse rekeningresultaat zijn en verder niet van invloed op de financiële positie van de gemeente. Hierna zijn de volgende twee tabellen opgenomen om dat te illustreren:

 Tabel incidentele baten en lasten (> € 5.000 **niet** zijnde fluctuaties bestaand beleid);

 Tabel incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves.

Incidentele baten en lasten

	Werkelijk 31-12-2024	Begroot 31-12-2024
Totale lasten	8.241.125	7.498.228
Kosten digitale agenda/DMS	-74.297	0
Kosten waterputten buitengebied	-90.000	0
Noodopknap Beekhuizenseweg	-50.324	0
Woonvoorziening Wmo	-123.000	0
Kosten/reservering opvang Oekraïeners	-1.452.289	0
Kosten omgevingswet/planschades/add wensen De Del	-63.793	0
Kosten beschermd wonen	-118.400	0
		0
Structurele lasten	6.269.022	7.498.228
Totale baten	8.207.257	7.177.729
Urendoorbelasting project OOR	-35.800	0
Onttrekking kosten DA	-74.297	0
Bijdrage waterputten in gemeentefonds	-90.000	0
Kosten/reservering opvang Oekraïeners	-1.452.289	0
Onttrekking kosten omgevingswet/planschades/add wensen De Del	-63.793	0
Vrijval balanspost beschermd wonen + bijdrage 2024	-497.700	0
Structurele baten	5.993.378	7.177.729

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves.

	Werkelijk 31-12-2024
Totale toevoegingen aan reserves	51.889
Structurele toevoegingen	51.889
Totale onttrekkingen aan reserves	363.785
Planschades	-4.666
Additionele wensen De Del	-5.244
Omgevingswet	-53.883
Energietransitie (inhuur+werklijnen)	-21.309
Digitale agenda	-74.297
Structurele onttrekkingen	204.386 *

**Dit betreft de afschrijvingen die worden gedekt uit de reserve dekking kapitaallasten.*

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling per 31 december 2024

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en de lasten zijn toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben. Baten en winsten zijn slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Met betrekking tot het verwerken van de algemene uitkering wordt de laatst in het jaar gepubliceerde accresmelding opgenomen.

De personeelslasten worden in principe toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Er is sprake van een formeel verbod voor het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 op basis van de CAO bovenwettelijke verlofuren sparen. De uren gespaard onder het verlofsparen verjaren niet. Volgens de commissie BBV dient voor de bovenwettelijke verlofuren een voorziening getroffen te worden. Binnen de gemeente Rozendaal wordt er nog geen gebruik gemaakt van deze regeling.

Normenkader

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties en ook de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 16 mei 2023 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen
 - van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV en ook onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 290.891) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 5.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Op dit moment is dit niet van toepassing voor de gemeente Rozendaal.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Afhankelijk van het soort investering worden de materiële vaste activa gewaardeerd tegen:

- De aanschaffings- of vervaardigingskosten verminderd met eventuele bijdragen (subsidies) van derden, (eventueel) beschikkingen over in verleden toegepaste extra of versnelde afschrijvingen;
- Bruto-activering, d.w.z. reserves worden niet in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

De normale jaarlijkse lineaire afschrijvingen zijn gebaseerd op de verordening ex. art 212 Gemeentewet die door de raad is vastgesteld op 8 april 2023. Afschrijving vindt plaats met ingang van het eerste jaar na ingebruikname. De afschrijvingstermijnen zijn voor activa met een economisch nut:

- 40 jaar: nieuwbouw woonruimten, school- en bedrijfsgebouwen;
- 30 jaar (maximaal): rioleringen;
- 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, kantoren, school- en bedrijfsgebouwen;
- 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen en rioolgemalen;
- 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, schoolmeubilair, aanleg tijdelijke terreinwerken;
- 5 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
- 3 jaar: automatiseringsapparatuur;
- niet; gronden en terreinen;

en voor activa met een maatschappelijk nut:

- 40 jaar (maximaal): klinkerwegen, pleinen, rotondes, lantaarnpalen openbare verlichting, waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
- 30 jaar (maximaal): parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
- 20 jaar (maximaal): geluidswallen

- 15 jaar (maximaal): armaturen openbare verlichting, asfaltwegen, asfaltpleinen en asfaltrotondes;
- 10 jaar: straatmeubilair, pompen en gemalen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. In hoeverre de boekwaarde (of beurswaarde) afwijkt van de nominale waarde wordt aangegeven in de toelichting op de balans.

Vlottende activa

Vorraden

Deze worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde.

Bouwgrond in exploitatie

Op dit moment is dit niet van toepassing voor de gemeente Rozendaal.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De waardering van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en de overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat zoals dat volgt uit het overzicht van baten en lasten. In de balans worden de reserves gesplitst opgenomen in de volgende onderdelen:

- algemene reserve;
- bestemmingsreserves;
- gerealiseerde resultaat.

De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en zijn afzonderlijk opgenomen in “overzicht van reserves en voorzieningen”. Reserves worden gevormd volgens de door de raad genomen besluiten. Onttrekkingen aan de reserves geschieden volgens daartoe strekkende raadsbesluiten.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en zijn afzonderlijk opgenomen in ‘overzicht van reserves en voorzieningen’. Aan de dotaties aan de volgende voorzieningen (via verwerking in begroting gevoteerd door de raad) liggen meerjarige berekeningen ten grondslag:

- Rioleringen;
- Pensioenen (oud)wethouders.
- Voorziening verlofsparen (voor Rozendaal nog niet van toepassing)
- Voorziening RVU

De jaarlijkse dotaties in deze voorzieningen zijn op een zodanig niveau vastgesteld dat de voorzieningen, binnen de daarvoor door de raad vastgestelde criteria, toereikend zijn om de ten laste van de voorzieningen komende uitgaven te dekken. Bij de berekening van de voorziening -pensioenen wethouders is gerekend met een rentpercentage van 2,325% en de sterftetabel GBM/GBV2017/2022 met leeftijdsterugstelling.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De waardering van vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer geschiedt tegen nominale waarde. Gedane aflossingen worden hierop in mindering gebracht.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De waardering van netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar geschiedt tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling

Exploitatierekening

De lasten en baten worden tegen nominale waarde zoveel mogelijk toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De afschrijvingen worden volgens de onder vaste activa genoemde criteria berekend.

Overhead

Volgens het BBV worden er geen kosten voor overhead meer toegerekend aan de taakvelden, vanwege de brede eenmansfuncties geldt dit ook voor de salarislasteren van medewerkers die niet tot de ondersteunde functies behoren. Daarom komen alle personeelslasten (eigen en inhuur) en overige 'bedrijfskosten' op het taakveld overhead (binnen programma 0) tot uitdrukking. Bij taakvelden waarvan de kosten in rekening worden gebracht bij derden (bijvoorbeeld afval en riool) wordt er in de berekening van de kosten (extracomptabel) wel rekening gehouden met een component voor bedrijfskosten.

Toelichting op de balans

In deze toelichting op de balans worden alleen cijfermatige staatjes opgenomen wanneer er daadwerkelijk sprake is van een nadere uitsplitsing van onderdelen van de balans, naast relevant inhoudelijke toelichtingen op balansmutaties.

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Niet van toepassing

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Activa economisch nut							
Gronden en terreinen	156.816	0		10.537			146.279
Woonruimten	0						0
Bedrijfsgebouwen	3.904.969	0		110.660			3.794.309
Vervoersmiddelen	23.410	1		23.411			0
Machines, apparaten en installaties	95.722	14.002	14.002	25.593			70.129
Speeltoestellen							0
Overige materiele vast activa	52.053	0		9.105			42.948
Activa economisch nut met mogelijkheid van heffing							
Riolering	193.296	36.000		12.873			216.423
Activa met maatschappelijk nut							
Grond-, weg en waterbouwk werken	1.462.587	0		61.369			1.401.218
Totaal	5.888.852	50.003	14.002	253.548	0	0	5.671.305

Bij machines en apparaten is de aanschaf en verkoop van een grasmaaier verantwoord. Bij riolering is sprake van een investering op het gebied van wateroverlast.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2023	Bijstorten	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2024
Svn	250.000	0	0	250.000
Langlopende lening Rabobank	1.604.817	55.367	0	1.660.184
Totaal	1.854.817	55.367	0	1.910.184

De toename op de langlopende lening van de Rabobank betreft de bijgeschreven rente over 2024 die feitelijk na 1 januari 2025 is ontvangen.

Vlottende Activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	Saldo 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	571.000	0	571.000	631.169
Uitzettingen bij de schatkist looptijd	3.069.912	0	3.069.912	5.509.165
Overige vorderingen	84.701	0	84.701	206.482
Totaal	3.725.614	0	3.725.614	6.346.816

De vordering op openbare lichamen betreft o.a. de declaratie bij het BTW-compensatiefonds over 2024.

De overige vorderingen bestaan uit nog te ontvangen bedragen die betrekking hebben op 2024 maar die nog niet als debiteur geregistreerd staan als de daadwerkelijke debiteuren per 31 december. In bovenstaand overzicht zijn de grotere vorderingen boven de € 5.000 specifiek benoemd. De kleinere vorderingen zijn opgenomen in 1 saldo.

De voorziening dubieuze debiteuren is op € 0 gesteld en vrijgevallen omdat het saldo van de dubieuze debiteuren onder het saldo uitkomt dat in de financiële verordening is bepaald op € 35.000.

Overlopende activa	Saldo 31-12-2024
BVO Dran	13.248
Energie	4.385
Gemeentefonds	1.318
ICT	16.322
OOR	29.570
Overige	17.634
Rente	86.331
Sociaal Domein	341.900
Verzekeringen	36.088
VPB 2024	16.617
Totaal	563.413

Nog te ontvangen voorschotten Rijk	Saldo 31-12-2023	Bestedingen	Ontvangsten	Saldo 31-12-2024
M16: Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	1.528.984	354.200	1.174.784
	0	1.528.984	354.200	1.174.784

Nog te ontvangen voorschotten overig	Saldo 31-12-2023	Bestedingen	Ontvangsten	Saldo 31-12-2024
Herclassificatie naar te vorderen / vooruitbetaalde bedragen	176.146	-	176.146	-
	176.146	0	176.146	0

Liquide middelen

	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024
Kassaldi	902	1.275
Bankssaldi:		
BNG bank	-152	-203
Rabobank	1.416	2.654
Totaal	2.166	3.726

Deze rekeningen hebben allemaal het karakter van een rekening courant.

Kwartaal	Drempel	Gemiddeld buiten de schatkist gehouden
1e kwartaal	1.000.000	1.881
2e kwartaal	1.000.000	-9.214
3e kwartaal	1.000.000	-3.507
4e kwartaal	1.000.000	-13.493

Liquide middelen boven de € 1.000.000 dienen verplicht bij de schatkist te worden aangehouden. In bovenstaande tabel is per kwartaal aangegeven welk bedrag gemiddeld op de eigen bankrekening is aangehouden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van automatische dagelijkse saldogeregulatie.

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten, waarbij het resultaat als afzonderlijk onderdeel van het eigen vermogen is opgenomen.

	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve	3.783.218	3.688.131
Bestemmingsreserves	6.000.046	5.657.894
Gerealiseerd resultaat	-125.344	349.323
Totaal	9.657.920	9.695.347

Verloopoverzicht reserves

	Saldo 1-1-2024	Onttrek- kingen	Toevoe- gingen	Saldo 31-12-2024	Claims
A. Algemene reserve					
Vrije algemene reserve	3.783.218	95.088	0	3.688.131	337.092
subtotaal A	3.783.218	95.088	0	3.688.131	337.092
B. Bestemmingsreserves					
Reserve monumenten	20.959	0	0	20.959	0
Reserve sociaal domein	368.210	125.343	0	242.867	0
Reserve gemeentelijke gebouwen	102.625	0	6.686	109.311	0
Reserve digitalisering	55.710	43.002	0	12.708	0
Reserve fietspaden	63.264	0	0	63.264	0
Reserve wegen	104.611	0	9.203	113.814	0
Reserve begraafplaats	18.913	0	0	18.913	0
Reserve dekking kapitaallasten	4.928.493	204.386	36.000	4.760.107	4.760.107
Reserve energietransitie	337.260	21.309	0	315.951	0
subtotaal B	6.000.045	394.040	51.889	5.657.895	4.760.107
C. Voorzieningen					
Voorziening riolering	1.067.000	36.000	68.000	1.099.000	0
Voorziening RVU	0	0	6.819	6.819	0
Voorziening pensioenen wethouders	326.616	0	31.997	358.613	0
subtotaal C	1.393.616	36.000	106.816	1.464.432	0
Totaal	11.176.880	525.127	158.705	10.810.457	5.097.199

Voor een nadere toelichting op de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves, verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

Voorzieningen

Voorzieningen	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	326.616	355.244
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0	0
Voorzieningen voor middelen van derden	1.067.000	1.099.000
Totaal	1.393.616	1.454.244

Op de balans is een voorziening opgenomen voor pensioenverplichtingen voor wethouders (€ 358.613) en voor de RVU (€ 6.819). Daarnaast is een voorziening opgenomen voor de egalisatie van kosten (en tarieven) voor riolering (€ 1.099.000). Voor een nadere toelichting wordt eveneens verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De gemeente Rozendaal heeft sinds 2001 geen lening meer afgesloten.

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de overige schulden zijn de crediteuren per 31 december 2024 opgenomen en nog te betalen bedragen die betrekking hebben op 2024 maar waarvoor niet tijdig een factuur is ontvangen. In onderstaand overzicht zijn bedragen boven de € 5.000 specifiek benoemd, bedragen daaronder zijn samengenomen in één saldo.

Verplichtingen begrotingsjaar	Saldo 31-12-2024
Beschermd wonen	118.400
WKR heffing	22.848
Waterputten	90.000
VVE 2024	10.763
Huur De Del	16.210
Afr gas/electra	45.732
Pentest	14.400
Soza Q4	121.907
Incluzio	22.650
BOA 2023/2024	26.545
Inhuur burgerzaken	22.965
ABP	16.938
Straatwerk	13.279
Loonheffing	75.304
Energiebank energiearmoede	17.094
Rheden	12.584
Openbare verlichting	5.240
Inhuur OOR	8.277
UWV	2.366
Jeugzorg oekrainers 2024	5.400
Lumpsum jeugdzorg 2024	190.651
Overige schulden (< 5.000)	29.877
Totaal	889.430

Overlopende passiva	Saldo 31-12-2023	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Saldo 31-12-2024
<i>Van Rijk ontvangen voorschotten inzake specif. uitkeringen</i>				
- A12 CTB gelden	1.856		1.856	0
- C92 Digitale informatiepunten	1.527			1.527
- D08 Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	214.498	0	94.602	119.896
- D14 Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerd	29.682			29.682
- D23 SPUK Bieb	176.000			176.000
- G10 inburgering	25.093	44.482	25.205	44.370
- G13 onderwijsroute	1.586	1.565	1.586	1.565
- H12 Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden o	11.223			11.223
- H30 Brede SPUK	61.511	72.797	48.558	85.750
- H8 Sportakkoord	31.429		18.858	12.571
- J55 energiearmoede	3.903		3.903	0
- J94 Isolatie woningen	21.821	30.925		52.746
- K28 CDOKE		1.554		1.554
- M16: Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	1.098.833	8.229	1.107.062	0
Herclassificatie vanuit verplichtingen begrotingsjaar (nog te beta	-23.908		-23.908	0
Totaal	1.655.054	159.552	1.277.722	536.884

Overlopende passiva	Saldo 31-12-2023	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Saldo 31-12-2024
<i>Van Provincie ontvangen voorschotten inzake specif. uitkeringen</i>				
Provincie Gelderland: Bodemtaken	23.908		9.237	14.671
Provincie Gelderland: versnelling natuurinclusief isoleren (J117b	0	45.360	16.023	29.337
Totaal	23.908	45.360	25.260	44.008

Toelichting overzicht van baten en lasten

Verschillenanalyse ten opzichte van de begroting 2024

De financiële toelichting op de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de rekening 2024 is per programma, onder 'Wat heeft het gekost?' opgenomen in de programmaplatten in deel 1 'Het Jaarverslag'.

Doordat het Jaarverslag (deel 1) en de Jaarrekening (deel 2) integraal in 1 boekwerk zijn opgenomen dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld gaat het college ervan uit dat hiermee aan (de bedoeling van) de voorschriften van het BBV wordt voldaan. Hetzelfde geldt voor een nadere toelichting op de reserves en de voorgeschreven indeling in taakvelden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Incidentele baten en lasten

Uit de analyse van het resultaat van de jaarrekeningen over de afgelopen jaren blijkt (zoals bij de meeste gemeenten) dat de afwijkingen overwegend een incidenteel karakter hebben, daarmee onderdeel van het jaarlijkse rekeningresultaat zijn en verder niet van invloed op de financiële positie van de gemeente. Hierna zijn de volgende twee tabellen opgenomen om dat te illustreren:

- Tabel incidentele baten en lasten (> € 5.000 **niet** zijnde fluctuaties bestaand beleid);
- Tabel incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves.

Incidentele baten en lasten

	Werkelijk 31-12-2024	Begroot 31-12-2024
Totale lasten	8.241.125	7.498.228
Kosten digitale agenda/DMS	-74.297	0
Kosten waterputten buitengebied	-90.000	0
Noodopknap Beekhuizenseweg	-50.324	0
Woonvoorziening Wmo	-123.000	0
Kosten/reservering opvang Oekraïeners	-1.452.289	0
Kosten omgevingswet/planschades/add wensen De Del	-63.793	0
Kosten beschermd wonen	-118.400	0
		0
Structurele lasten	6.269.022	7.498.228
Totale baten	8.278.552	7.177.729
Urendoorbelasting project OOR	-35.800	0
Onttrekking kosten DA	-74.297	0
Bijdrage waterputten in gemeentefonds	-90.000	0
Kosten/reservering opvang Oekraïeners	-1.452.289	0
Onttrekking kosten omgevingswet/planschades/add wensen De Del	-63.793	0
Vrijval balanspost beschermd wonen + bijdrage 2024	-497.700	0
Structurele baten	6.064.673	7.177.729

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves.

		Werkelijk 31-12-2024
Totale toevoegingen aan reserves		51.889
Structurele toevoegingen		51.889
Totale onttrekkingen aan reserves		363.785
Planschades		-4.666
Additionele wensen De Del		-5.244
Omgevingswet		-53.883
Energietransitie (inhuur+werklijnen)		-21.309
Digitale agenda		-74.297
Structurele onttrekkingen		204.386 *

**Dit betreft de afschrijvingen die worden gedekt uit de reserve dekking kapitaallasten*

Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Constatering	Oordeel
0. Bestuur en Ondersteuning	Overschrijding van € 112.403	De overschrijding wordt veroorzaakt door kosten van de Digitale Agenda (€ 74.000) welke worden onttrokken uit de reserves. Daarnaast is de storting in de voorziening wethouders € 18.000 hoger uitgevallen door aangepaste rekenrente, hogere kosten voor ICT (€ 39.000) en hogere accountantskosten (€ 21.000)
1. Veiligheid	Overschrijding van € 87.863	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een doorbelasting van middelen uit het gemeentefonds (€ 90.000) voor waterputten in het buitengebied.
2. Verkeer en vervoer	Overschrijding van € 26.491	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere kosten bij wegen (€ 20.000) door de acute opknop van de Beekhuizenseweg. Daarnaast zijn er afrekening over 2023 (€ 8.000) voor electra openbare verlichting ontvangen.
3. Economie	Overschrijding van € 221	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een hoger uitgekeerde subsidie.
4. Onderwijs	Overschrijding van € 55.328	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door glasschades (€ 7.000) en kosten die samenhangen met de SPUK onderwijsachterstandenbeleid (€ 36.000).
6. Sociaal domein	Overschrijding van € 287.813	De overschrijding wordt veroorzaakt door een aantal SPUK's zoals die voor inburgering (€ 44.000), Brede SPUK (€ 21.000) en de SPUK Opvang ontheemde Oekraïners (€ 39.000). Daarnaast zijn er hogere kosten welke vanuit Hart van Rozendaal (€ 27.000) worden bekostigd, hogere kosten voor huishoudelijke hulp (€ 22.000), hogere kosten voor jeugd (€ 163.000) en de kosten voor beschermd wonen (€ 118.000) welke uit de balanspost hiervoor wordt bekostigd.
7. Volksgezondheid en milieu	Overschrijding van € 90.623	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de kosten onderhoudskosten riolering (€ 27.000), kosten voor afval (€ 25.000), energietransitie (€ 46.000)
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Overschrijding van € 87.732	Deze overschrijding wordt veroorzaakt door kosten welke worden afgedekt door de hiervoor bestemde kredieten (omgevingswet, additionele wensen De Del, totaal € 64.000) en de hiervoor ontvangen subsidie vanuit de Provincie (€ 9.000) en hogere kosten voor de uitvoering basisregistraties door De Connectie (€ 5.000) en hogere kosten voor ruimtelijke ordening (€ 9.000).
Krediet	Constatering	Oordeel
-	-	-

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Artikel 53 BBV bepaalt onder meer dat in de toelichting van de balans wordt vermeld:

de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de provincie of de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden.

De Commissie BBV heeft hierover de volgende stellige uitspraak gedaan: “neem meerjarige contracten, die zouden moeten voldoen aan Europese regels, op in de toelichting op de jaarrekening bij de ‘niet uit de balans blijvende verplichtingen’ voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten”. Wanneer er bijvoorbeeld sprake zou zijn van een onrechtmatigheid bij de contractverlening, zou deze jaarlijks in de afweging naar de controleverklaring kunnen blijven doorwerken omdat de gemeenteraad geen afwijkingen van hogere regelgeving kan sanctioneren. Onder dit onderdeel worden dus alleen die (meerjarige) contracten opgenomen waarvan de waarde boven de Europese aanbestedingsgrens komt, niet zijnde eenmalige investeringen die Europees zijn aanbesteed.

De gemeente Rozendaal heeft 1 garantie uitstaan aan dierenasiel De Dierenborgh voor een bedrag van € 35.200. De garantie kent een aflopend karakter en loopt af in het jaar 2053. Voor overlopende vakantiedagen en vakantietoelagen (volgens de bedoeling van het Besluit Begroting en Verantwoording) is geen verplichting of voorziening opgenomen. Niemand heeft zich aangemeld om gebruik te maken van verlofsparen. De werkelijke lasten hiervan komen tot uitdrukking in het jaar van uitbetaling.

Met inachtneming van bovenstaande vallen, op dit moment, onderstaande zaken onder de voorwaarden.

Eigen bijdragen WMO van het CAK

Met betrekking tot de WMO-eigen bijdragen van het CAK is bij alle gemeenten sprake van een onzekerheid. Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van de gemeentelijke verordening WMO en inkomensgegevens van de aanvrager. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf, maar door het CAK. Door privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Rozendaal ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Bij de gemeente Rozendaal zijn de eigen bijdragen beperkt tot een totaalbedrag van ongeveer € 5.000 en daarmee niet materieel van aard.

Overzicht (lopende) investeringen en kredieten

Hier wordende kredieten opgenomen (met meestal een looptijd 2-3 jaar) die gedekt worden door een onttrekking aan de reserves. Van die laatste categorie (met dekking ‘reserves’) worden de feitelijke kosten in enig jaar binnen het betreffende programma verantwoord waarbij eveneens de dekking uit de reserve is opgenomen. Via onderstaand overzicht is voor de raad dan zichtbaar wat de uiteindelijke kosten ten opzichte van het beschikbare krediet is.

OVERZICHT INVESTERINGEN 2024										
	Jaar	Krediet*	Uitgegeven t/m 2023	Uitgegeven in 2024	Totaal uitgegeven (3 + 4)	Werkelijk beschikbaar (2 - 5)	Verwachte uitgaven	Nog beschikbaar (6 - 7)	Dekking	
	1	2	3	4	5	6	7	8		
Overige investeringen:										
Programma 0 (waaronder overhead)										
1 Digitale agenda	2022	44.000	12.705	31.295	44.000	0	0	0	res digitalisering	
2 Dig.agenda projecten	2022/3	102.500	55.609	43.002	98.611	3.889	0	3.889	alg.reserve	
Programma 5										
3 Bijdr. Openluchttheater Pinkenber	2021	88.000	75.000	0	75.000	13.000	13.000	0	alg.reserve	
4 Masterplan Veluwezoom	2022	215.000	5.388	0	5.388	209.612	209.612	0	alg.reserve	
5 Renovatie het Rond	2023	28.730	26.431	0	26.431	2.299	0	2.299	alg.reserve	

		Jaar	Krediet*	Uitgegeven t/m 2023	Uitgegeven in 2024	Totaal uitgegeven (3 + 4)	Werkelijk beschikbaar (2 - 5)	Verwachte uitgaven	Nog beschikbaar (6 - 7)	Dekking
		1	2	3	4	5	6	7	8	
	Programma 7									
6	Deelauto 2024	2024	9.000	0	9.000	9.000	0	0	0	res energie
7	Energietransitie 2024	2024	60.000		12.309	12.309	47.691	0	47.691	res energie
8	Inrichten inzameldienst	2024	8.000	0	0	0	8.000	8.000		Alg. reserve
	Programma 8									
	Riolering	2023	50.000	0	36.000	36.000	14.000	0	14.000	GRP
	Invoering omgevingswet	2019	50.000	21.611	28.389	50.000	0		0	alg reserve
	Omgevingsvisie	2020	85.000	29.322	12.619	41.941	43.059	43.059	0	alg reserve
	Omgevingswet	2022	15.000	2.125	12.875	15.000	0		0	alg reserve
9	<i>Totaal omgevingswet</i>		<i>150.000</i>	<i>53.058</i>	<i>53.883</i>	<i>106.941</i>	<i>43.059</i>	<i>43.059</i>	<i>0</i>	
	Planschades	2022	195.000	195.000	0	195.000	0	0	0	alg reserve
10	Planschades	2022	115.000	98.728	4.666	103.394	11.606	11.606	0	alg reserve
11	Additionele wensen De Del	2023	14.000	0	5.244	5.244	8.756	8.756	0	alg reserve

- 1 De project is afgerond
- 2 De project is afgerond
- 3 Dit betreft het restant van de garantie
- 4 Dit project loopt nog
- 5 Dit project loopt nog
- 6 Dit project is afgerond
- 7 Dit project is afgerond, door diverse subsidies hebben wij minder beroep hoeven doen op dit budget.
- 8 Dit project loopt nog
- 9 Dit project loopt nog
- 10 Dit project loopt nog
- 11 Dit project loopt nog

Als de verwachte uitgaven op € 0 staan kan geconcludeerd worden dat de investering in 2024 is afgewikkeld.

Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toege-licht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 257.131. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 748.474 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 257.131. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede

de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 518.736 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Constatering
1A. Overschrijding lasten programma's	
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	€ 112.403
Programma 1. Veiligheid	€ 87.863
Programma 2. Verkeer en vervoer	€ 26.491
Programma 3. Economie	€ 221
Programma 4. Onderwijs	€ 55.328
Programma 5. Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie	
Programma 6. Sociaal Domein	€ 287.813
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	€ 90.623
Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€ 87.732
1B. Overschrijding (investerings)kredieten	€ -
2. Afwijkingen begrote mutaties reserves	€ -
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	€ -
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 748.474
4. Totaal van begrotingsonrechtmatigheid dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ -
5. Resterend saldo aan begrotingsrechtmatigheden	€ 748.474
Voorwaardencriterium	
- Europese aanbestedingen	€ -
- Onrechtmatigheden in PW	€ -
- Onrechtmatigheden WMO en Jeugd	€ -
- Onrechtmatigheden subsidies	€ -
M&O criterium	
- Identificatie WMO	€ -
- Ten onrechte genoten uitkeringen mutatie boekjaar	€ -
Totaal onrechtmatigheden	€ 748.474
Acceptabel	€ 518.736
Niet acceptabel	€ 229.738

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Wet normering topinkomens (WNT)

Op basis van de Wet normering topinkomens moeten in de jaarrekening de inkomens van de zogenaamde topfunctionarissen worden gepubliceerd, ongeacht de hoogte hiervan. De topfunctionarissen binnen de gemeente Rozendaal zijn de griffier en de gemeentesecretaris. De WNT-norm voor 2024 bedraagt € 233.000.

Gegevens 2024				
bedragen x € 1		R.B. Pelgrum		K.M. Schaap
Functiegegevens		Gemeentesecretaris		Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1		1
Dienstbetrekking?		ja		ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		91.078		85.313
Beloningen betaalbaar op termijn		13.312		12.799
Subtotaal		104.390		98.112
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		233.000		233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging		104.390		98.812
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2023				
bedragen x € 1		B. Pelgrum		K.M. Schaap
Functiegegevens		Gemeentesecretaris		Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/03 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1		1
Dienstbetrekking?		ja		ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		70.785		79.905
Beloningen betaalbaar op termijn		9.123		13.380
Subtotaal		79.908		93.285
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		186.953		223.000
Overschrijding bezoldiging		n.v.t.		n.v.t.

bedragen x € 1		Kees de Haas	
Functiegegevens		gemeentesecretaris	
Kalenderjaar		2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)		n.v.t.	01/01 t/m 28/02
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		n.v.t.	2

Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	n.v.t.	299
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	n.v.t.	€ 59.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 169.066	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	n.v.t.	€ 45.047
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 45.047	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 45.047	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Single information, single audit (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering, juridische grondslag, ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05
			0	0	Ja	Ja	Ja
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
			€0	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18
			€0	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24
			€0	€0	€0	€0	€0
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorsgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	€ 0	€ 382	0	0	0
			Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 13.000	€ 0	€ 12.294	€ 0	€ 80.053
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08	Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10	
			1				
			2				
			100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03		
			€ 0	€ 0	€ 0		
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	
			€ 0	€ 29.682	€ 29.682	Nee	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11	
			1				
			2				
			10				

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekter	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienu mmr	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05
			1 SB230192	b) De verruiming van bemande openingsdagen	€ 0	€ 176.000	b) De verruiming van bemande openingsdagen
			2				
			100				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07				
			1 Nee				
			2				
			100				
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05
			€ 98.039	€ 3.575	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 13.583	€ 5.774	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14			
			€ 0	Ja			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Baten (jaar T) levensonderhoud kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/09	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
			6 Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Aard controle R Indicator: G4/12	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Aard controle R Indicator: G4/13	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Aard controle R Indicator: G4/15
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/17	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/18	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verstrekkter	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.l. Indicator: G10/03				
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijsand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.l. Indicator: G12/03				
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.l. Indicator: G13/05		
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H12/02	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.l. Indicator: H12/03				
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel Aard controle n.v.l. Indicator: H30/01	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel Aard controle n.v.l. Indicator: H30/02	Ja Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel Aard controle R Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel Aard controle n.v.l. Indicator: H30/04	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.l.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.l.)?	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 3.198	€ 5.271	€ 5.271	Ja	Nee	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 21.903	€ 9.890	€ 18.243	Ja	Nee	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 4.921	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
			4 Kansrijke Start	€ 3.938	€ 2.508	€ 2.508	Ja	Nee	
			5 Mentale Gezondheid	€ 1.229	€ 1.180	€ 1.180	Ja	Nee	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 4.306	€ 4.134	€ 4.134	Ja	Nee	
			7 Valpreventie	€ 11.690	€ 11.222	€ 11.222	Ja	Nee	
			8 Leefomgeving	€ 2.462	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 614	€ 590	€ 590	Ja	Nee	
			10 Versterken sociale basis	€ 8.859	€ 9.155	€ 9.155	Ja	Nee	
			11 Mantelzorg	€ 2.462	€ 2.364	€ 2.364	Ja	Nee	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 2.462	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
			13 Welzijn op recept	€ 2.337	€ 2.244	€ 2.244	Ja	Nee	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 614	€ 0	€ 137	Ja	Nee	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 1.795	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)				Ja	Nee	
			Aard controle n.v.l. Indicator: H30/07						
VRO	J55	Aanpak energiarmede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.l. Indicator: J55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: J55/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle n.v.l. Indicator: J55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.l. Indicator: J55/13	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: J55/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle n.v.l. Indicator: J55/06	
			18	€ 4.025	€ 4.025	0	€ 0	€ 0	
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle n.v.l. Indicator: J55/07	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle n.v.l. Indicator: J55/09				
			18	€ 13.069	€ 13.069				
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
			Aard controle n.v.l. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.l. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.l. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.l. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.l. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.l. Indicator: J55/15	
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer Aard controle n.v.l. Indicator: J94/01	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst Aard controle R Indicator: J94/02	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a Aard controle D1 Indicator: J94/03	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 Aard controle D1 Indicator: J94/05	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a	
			1 LAI24-03737108		€ 0	0	0	0	
			2 LAI23-03614675		€ 0	0	0	€	
			3						
			100	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.l. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.l. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.l. Indicator: J94/09				
			1	€ 0	€ 0	Nee			
			2	€ 0	€ 0	Nee			
			3						
			100						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03			
			030005 Provincie Gelderland Kopie provinciecode	€ 16.023	€ 16.023			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			030005 Provincie Gelderland in ontwikkeling	Nee	1-9-2026	Nee		
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 0	€ 103.405	€ 0	€ 191.851	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 1.227.930	€ 179.843	€ 0	€ 50.216	€ 0	€ 83.580
			Totaal bedrag vorderingen (f onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09 Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 0	€ 12.285	€ 1.528.984	€ 3.820.902	

Overzicht baten en lasten per taakveld

	Werkelijke lasten 2024	Werkelijke baten 2024
0.1 Bestuur	542.907	0
0.2 Burgerzaken	81.262	60.175
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	12.463
0.4 Overhead	2.223.542	62.719
0.5 Treasury	0	260.700
0.61 OZB Woningen	44.170	474.953
0.62 OZB niet-woningen	0	63.699
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	4.207.163
0.9 VPB	-13.314	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	241.561	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	12.604	798
2.1 Verkeer en vervoer	253.665	0
3.4 Economische promotie	2.721	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	82.015	32.789
4.2 Onderwijshuisvesting	467.599	2.318
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	112.922	64.000
5.1 Sportbeleid en activering	30.645	27.564
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.254	0
5.5 Cultureel erfgoed	1.900	0
5.6 Media	39.569	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	154.099	1.527
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.575.889	1.623.760
6.3 Inkomensregelingen	154.356	105.600
6.4 Begeleide participatie	84.814	0
6.5 Arbeidsparticipatie	1.030	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	370.505	1.682
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	170.529	5.540
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	545.875	0
6.81 Geescaleerde zorg 18+	118.400	497.700
7.1 Volksgezondheid	111.637	24.189
7.2 Riolering	105.834	160.300
7.3 Afval	206.837	226.344
7.4 Milieubeheer	281.844	185.147
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	39.835	101.071
8.1 Ruimtelijke ordening	109.028	9.237
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	8.728	0
8.3 Wonen en bouwen	74.866	67.114
Totaal baten en lasten	8.241.125	8.278.552
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)		363.785
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	51.889	
	8.293.014	8.642.337
0.11 Resultaat van de rekening van de baten en lasten	349.323	

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Gemeenteraad van de gemeente Rozendaal

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeente Rozendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeente Rozendaal op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
5. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook vallen:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024;
- de controleverordening, vastgesteld door de Gemeenteraad op 19 maart 2024;
- het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Rozendaal zoals vereist in

- de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta);
- de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO);
- andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 82.930. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de Gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de Gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 5.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het College van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het College van burgemeester en wethouders het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de baten hoofdzakelijk bestaan uit de Algemene uitkering, subsidie ontvangsten van het Rijk en Provincies, lokale heffingen en leges, onderkennen we geen frauderisico in de verantwoording van de baten. De algemene uitkering en de subsidie ontvangsten zijn beperkt tot een opgave van derden. De lokale heffingen en leges betreffen een veelheid van posten van beperkte omvang waardoor geen risico ontstaat op een afwijking van materieel belang.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de waarderder de concerncontroller, de gemeentesecretaris en de portefeuillehouder financiën. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
MO: Beïnvloeden schattingen en doorbreking interne beheersing De directie/het College van B&W heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op de directie/het College van B&W om het resultaat te beïnvloeden.	Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect. Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen. Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het College van B&W specifieke controlewerkzaamheden verricht. Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen. <i>Indicatie uitkomst werkzaamheden</i> Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.
Prestatieonderbouwingen Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat	Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen. <i>Indicatie uitkomst werkzaamheden</i> Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Ongeautoriseerde betalingen

Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren.

Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.

Corruptierisico

Het risico op corruptie door ambtenaren, bestuurders en toezichthouders

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het College van B&W heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven is de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder. Onze controlewerkzaamheden om het inzicht, dat het College B&W, geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de Provincie over de financiële positie inzake de begroting 2024 en 2025 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het College van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van risico's na de periode van de door het College van B&W verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door het college gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa.

Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, zoals vastgesteld door de Gemeenteraad op 11 februari 2025 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de gemeenteraad voor de jaarrekening

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de Nota verwachtingen accountantscontrole 20 februari 2025;
- het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 11 februari 2025;
- het Controleprotocol WNT 2024;
- ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 18 juni 2025

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. mevr. H.G.J. de Feiter-Aalderink RA

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl